

Gorenjski Glas

PETEK, 24. MAJA 2013

LETO LXV, ŠT. 41, CENA 1,50 EUR, 13 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Četrtna območja je plazovitega

Po končanih treh projektih s področja varstva okolja so v Škofji Loki predstavili njihove rezultate. Pripravili so tudi karto ogroženosti pred plazovi.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Po enoletnih merjenjih kakovosti zraka na mobilni merilni postaji (pol leta na Trati, pol leta v središču mesta) je Anton Planinšek iz Agencije RS za okolje izpostavil najbolj pereč problem onesnaženja zraka s trdnimi delci, kjer so bile mejne vrednosti presežene tridesetkrat (zakonska meja je sicer 35), in v poletnih mesecih večje koncentracije z ozonom. Nadaljnjih meritev ne načrtujejo več, saj se morajo po Planinškovih besedah v občini sedaj

bolj kot merjenju posvetiti ukrepom. Razlogi za te vrste onesnaženja zraka so zlasti v prometu, kjer se izboljšanje obeta z dograditvijo poljanske obvoznice, in v kuriščih, kjer je rešitev v energetskih ukrepih.

Kot sta povedala župan občine Škofja Loka Miha Ješe in vodja oddelka za okolje in prostor Tatjana Bernik, so se z lani sprejetim lokalnim energetskim konceptom in akcijskimi ukrepi posvetili energetiki javnih stavb. Z energetskim knjigovodstvom spremljajo energetiko stavb v lasti občine (šole,

vrtni, športni objekti), v prihodnje pa napovedujejo tudi javni natečaj za energetsko najbolj učinkovit javni objekt. Podrobnosti o energetskem menedžmentu je pojasnil Gregor Kustec iz podjetja Enekom. Začeli so z energetskimi pregledi šol in vrtcev, do konca leta pa naj bi sistem skrbi nad energetsko učinkovitostjo dodobra zaživel. Vključenih je 19 stavb (9 šol, 8 enot vrtcev in dve enoti zavoda za šport). Ugotavljajo, da je skupen strošek porabe energije v vrtcih in šolah okoli 350 tisoč evrov.

► 3. stran

V Škofji Loki so izdelali karto ogroženosti s plazovi, s katero bodo določili ukrepe za zmanjšanje tveganj. Plazovitega je kar četrtna območja občine, eden takih plazov je lani uničil dom zakoncev Kožuh pod Lubnikom. / Arhiv GG, foto: Gorazd Kavčič

Morski konjički postali svetovno znani

Fosilne morske konjičke iz Tunjiškega gričevja, ki sta jih med letoma 2005 in 2007 odkrila Jure Žalohar in Tomaž Hitij, so uvrstili med sto najbolj zanimivih in najbolj nenavadnih novih vrst v tem stoletju.

JASNA PALADIN

Ljubljana – Zanimivo knjigo z naslovom What on Earth?, ki vsebuje opise in fotografije stotih najbolj nenavadnih novih vrst, opisanih v tem stoletju (od živali do rastlin, od fosilov do bakterij), je izdal Mednarodni inštitut za raziskave vrst, z njo pa so se v svetovno zgodovino dokončno vpisali tudi fosili morskih konjičkov, ki sta jih odkrila ljubiteljska paleontologa Jure Žalohar iz Kranja in Tomaž Hitij iz Godiča pri Kamniku.

Pomemben dogodek za slovensko in tudi svetovno paleontologijo so v sredo predstavili Prirodoslovnem

muzeju Slovenije, s katerim oba dobro sodelujeta. »Fosile sva izkopal v 12,5 milijona let stari srednjemio-censki plasti v Tunjicah. Ker

je to območje bogato s fosili žuželk, sva najprej mislila, da sva odkrila fosile ličink žuželk, šele nekaj let kasneje sva ob ponovnem

proučevanju ugotovila, da gre pravzaprav za morske konjičke. Izkazalo se je, da sva našla daleč najstarejše fosile morskih konjičkov na svetu, hkrati pa tudi edini primerek vrste rodu Hippocampus,« je najdba izpred nekaj let, kateri so predlani posvetili tudi muzejsko sobo v Zdravilnem gaju v Tunjicah, opisal Tomaž Hitij. Najdba tudi potrjuje domnevo, da so se morski konjički, ki sicer izvirajo iz Indo-Pacifika, razširili po vsem svetu, a dokazov za to doslej ni bilo. Najdišče v Tunjiškem gričevju je sicer bogato tudi z drugimi pomembnimi fosili.

► 3. stran

Jure Žalohar, Matija Križnar in Tomaž Hitij z najstarejšimi fosili morskih konjičkov na svetu, ki so jih našli v Tunjicah.

Bratuškova na Gorenjskem

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jesenice, Radovljica, Kranj – V ponedeljek bo Gorenjsko obiskala delegacija Pozitivne Slovenije (PS) s predsednico vlade in predsedujočo stranke Alenko Bratušek. Z obiskom Gorenjske po aprilskem obisku Štajerske vodilna stranka nadaljuje delovne obiske po slovenskih regijah.

Delegacija PS, v kateri bo vodstvo stranke, poslanci,

ministri Stanko Stepišnik, Uroš Grilc, Tina Komel in premierka Alenka Bratušek, bo svoj obisk začela v Radovljici, se srečala z občinskim vodstvom, obiskala tovarno čokolade, čebelarški muzej in knjižnico v gradnji. Na Jesenicah bo obiskala bolnišnico, si ogledala športno dvorano Podmežakla in se udeležila odprtja novega proizvodnega obrata podjetja Acroni, nato pa bo obisk nadaljevala še v Kranju.

Danes prilogi:

KMETIJSTVO IN
GOZDARSTVO
AMC PROMO
BID

AKTUALNO

Zabojnike bodo čistili pogosteje

Komunala Kranj je konec lanskega leta vendarle pridobila svoje smetarsko vozilo, ki omogoča tudi čiščenje zabojnikov, zato obljublja, da bodo zabojnike za biološke odpadke odslej prali pogosteje.

2

POSLOVNI GLAS

Rojeni zmagovalci in inovator

Kolesarske sedeže Berk uporablja tudi poklicni kolesarji ekipe Sky, lanske zmagovalci dirke po Franciji. 21-letni inovator in podjetnik Jure Berk kaže, da je z znanjem in voljo mogoče premagati tudi največje prepreke.

9

KMETIJSTVO

Viski in vodka izpod Blegoša

Miha Primožič iz Čabrač je bil na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij znova nagrajen za blisky, ki je že v postopku zaščite za slovenski viski, zlato priznanje pa je prejel tudi za pšenično žganje oz. vodko.

12

GG+

»Izbrisani« prepričali Zenico

Prešernovo gledališče je s predstavo 25.671 gostovalo na 12. festivalu Bosansko-hercegovske drame v Zenici. Bosanska publika tako do problema izbrisanih kot načina njegove predstavitve ni ostala ravnodušna.

20

VREME

Danes bo oblačno s pogostimi padavinami. Ohladilo se bo. Jutri in v nedeljo bo pretežno oblačno s plogami.

5/17°C

jutri: oblačno s plogami

Osimpex ni podaljšal ponudbe za prevzem Peka

STA

Tržič – Hrvaški Osimpex je včeraj lastnike Peka obvestil, da ponudbe za prevzem Peka, ki je potekla 30. aprila, ne more podaljšati. Osimpexu so bili namreč naloženi dodatni pogoji za prevzem Peka, zato ni dobil odobritve bank. Kaj to pomeni za prihodnost Peka, še ni jasno. Iz družbe Consensus, ki skrbi za odnose z javnostmi osiješkega Osimpexa v Sloveniji, so posredovali sporočilo

družbe, v katerem direktor Željko Biloš pojasnjuje, da so na poziv Slovenske odškodninske družbe lastnike Peka obvestili, da je veljavnost ponudbe za prevzem Peka potekla 30. aprila. »Ker so bili naknadno, po parafiranju pogodbe, ki je bila izpogajana s strani komisije za prodajo Peka, Osimpexu podani dodatni pogoji za prevzem Peka, Osimpex ni dobil odobritve banke, sam pa ni mogel podaljšati svoje ponudbe.« je pojasnil Biloš.

KAMNIK

V nedeljo Tabor Nove Slovenije

Tradicionalni Tabor Nove Slovenije bo stranka letos organizirala v nedeljo, v Športni dvorani Kamnik (prvotno mišljeno lokacijo Pod skalo so zaradi slabe vremenske napovedi prestavili). Kot pravi predsednica Ljudmila Novak, gre za največjo tovrstno prireditev stranke letos, na njej pa pričakujejo nekaj tisoč obiskovalcev, članov stranke in podpornikov. Del programa bo namenjen aktualnim političnim dogodkom v Sloveniji – spregovorili bodo namreč o trenutni politični in ekonomski situaciji v Sloveniji, delovanju vlade, ukrepah za izhod iz krize ... Vrhunec dogodka bo nagovor predsednice Ljudmile Novak, ki bo ob 12.30. Druženje se bo sicer začelo že ob 12. uri, po uradnem programu bo sledilo zabavno popoldne. J. P.

Zabojnike bodo čistili pogosteje

Komunala Kranj je konec lanskega leta vendarle pridobila svoje smetarsko vozilo, ki omogoča tudi čiščenje zabojnikov, zato obljublajo, da bodo zabojnike za biološke odpadke odslej prali pogosteje.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – Če so se uporabniki zabojnikov za biološke odpadke na območju Kranja ter občin Cerklje, Šenčur, Naklo in Preddvor še lani pritoževali nad prereditim čiščenjem rjavih zabojnikov, pa od letos razlogov za slabo voljo ne bi smeli več imeti. Komunala Kranj, ki v naštetih občinah »skrbi« za odpadke, je namreč konec lanskega leta vendarle pridobila lastno smetarsko vozilo, ki poleg praznjenja zabojnikov omogoča tudi njihovo pranje. Doslej so si namreč takšno vozilo morali izposojati pri drugih komunalnih podjetjih, kar jim je povzročalo obilo preglavic, pa tudi precejšnje stroške. »V poletnem času sedaj lahko peremo zabojnike za biološke odpadke vsak teden, v zimskem času pa na štiri najst dni, « je tako zagotovil Bojan Slatnar iz kranjskega komunalnega podjetja.

Novo smetarsko vozilo Mercedes Benz Actros, ki omogoča pranje zabojnikov in je vredno približno 370 tisoč evrov, ima Komunala Kranj v poslovnem najemu. »Gre za pomembno pridobitev tako za Komunalo Kranj

Foto: Tina Dokl

Kranjski komunalci imajo sedaj svoje smetarsko vozilo s sistemom za čiščenje smetnjakov.

kot tudi za povzročitelje odpadkov v občinah, kjer izvajamo redni odvoz odpadkov po sistemu od vrat do vrat. Z uvedbo ločenega zbiranja bioloških odpadkov z dodatnimi zabojniki je potreba oziroma rednega pranja zabojnikov postala še izrazitejša. Glede na to, da doslej lastne opreme za pranje zabojnikov nismo imeli, smo v poletnih mesecih smetarsko vozilo s pralcem morali najeti, kar je za podjetje predstavljalo nezanemarljiv strošek. Slaba stran najema

tujega izvajalca je tudi manjši vpliv na kakovostno opravljanje storitev. Prepričani smo, da bomo z lastnim vozilom izpolnili pričakovanja uporabnikov glede kakovosti opravljenega dela,« je dodatno pojasnila Klara Škrabec, predstavnica za stike z javnostjo v Komunali Kranj. Novo vozilo sicer omogoča praznjenje in pranje tipiziranih plastičnih zabojnikov za mešane komunalne odpadke, odpadno embalažo in biološke odpadke, v Komunali Kranj pa

napovedujejo, da bodo prednostno prali zabojnike za biološke odpadke. »Za izvajanje sistema pranja zabojnikov uporabljamo toplo vodo, ki ji dodajamo še posebno ekološko čistilo, ki omogoča boljše in učinkovitejše pranje zabojnikov. S pomočjo dveh pralnih šob, ki se zadržita v zabojniku po praznjenju odpadkov, se zabojnik opere. Največja prednost novega vozila torej je, da omogoča sočasno praznjenje in pranje zabojnikov,« je še razložila Škrabčeva.

Bolniki z luskavico se zavzemajo za enakovreden način obravnave

V Kranju je pred kratkim potekala akcija ozaveščanja o luskavici, ki jo je organiziralo Društvo psoriatikov Slovenije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Stisko ljudi z luskavico so obiskovalci lahko nazorno občutili v notranjosti črne kocke, ki je bila postavljena na Glavnem trgu v starem mestnem jedru, obenem so se seznanili z dejstvi o bolezni, možnostih zdravljenja in se pogovorili s specialistko dermatologinjo Lino Virnik Kovač. Nekaj več kot dvesto obiskovalcev je tudi podpisalo peticijo za boljšo prepoznavnost, enakovreden način obravnave in zdravljenja luskavice; v Sloveniji je od 30 do 40 tisoč bolnikov z luskavico. Dragica Dremelj, predsednica Društva psoriatikov Slovenije, je povedala: »Luskavica spada med tiste bolezni, ki najbolj poslabšajo kakovost življenja, hkrati pa so psoriatiki

zaradi pojavnih oblik boleznih pogosto stigmatizirani. V javnosti se namreč pojavljajo številne zmete, denimo ta, da je bolezen nalezljiva, kar pa seveda ni.« Najbolj pomembno je, da se luskavico čim prej odkrije in začne zdraviti. Lina Virnik Kovač

je poudarila: »Pri daljši prisotnosti nenavadnih spremembah na koži, ki so lahko simptomi luskavice, dermatologi priporočamo čim prej pregled pri zdravniku. Ti simptomi so rdečina, zadebelitev kože, ki je pokrita z luskami, tudi bolečine v

sklepih, pojavijo se lahko na različnih delih telesa. Splošni zdravnik bo ob pregledu nadalje ukrepal oziroma pacienta napotil k specialistu dermatologu.« Gorenjska podružnica društva ima trenutno 260 članov, sedež ima v Kranju, njen predsednik Alojz Aleš je izpostavil nekaj njihovih dejavnosti: »Trudimo se za prepoznavnost, ozaveščanje tudi tistih, ki te bolezni nimajo. Vodimo program obnovitvene rehabilitacije, prirejamo družabna srečanja in športne igre, vsako drugo soboto imamo pohod, družimo se tudi na letovanjih na morju.«

V notranjosti črne kocke so zapisane tudi misli bolnikov z luskavico. Meta je povedala: »Najslabše je ostati doma in ves čas premišljevati o bolezni.«

Od leve: Franc Jamnik, urednik društvenega glasila, Dragica Dremelj, Lina Virnik Kovač in Alojz Aleš

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

Knjigo prejme ALOJZ BENEDIČIČ iz Škofje Loke.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Lopar ali mobilni telefon?

V tej nagradni igri boste izvedeli, da še do 31. maja lahko sklenete najugodnejši paket mobilne telefonije bigbob, s katerim boste lahko klepetali najceneje. V ceno 9,90 evra na mesec je vključenih kar tisoč minut klicev ter tisoč SMS sporočil v vsa slovenska omrežja. Za dodatnih 5 evrov pa dobite še 1 GB prenosa podatkov. Sporočili so nam tudi, da so cene odhodnih klicev in SMS sporočil s Hrvaške v primerjavi z drugimi operaterji nižje do 30 odstotkov. Petim naročnikom Gorenjskega glasa pa »bobovci« podarjajo:

1. nagrada: bob paket z mobilnikom Samsung E1050 s kartico SIM za 100 minut pogovorov ali 100 SMS sporočil + ovratni trak;
2. nagrada: bob kartica SIM s prednaloženo vrednostjo za 100 minut pogovorov ali 100 SMS sporočil + ovratni trak;
3. do 5. nagrada: komplet loparjev z žogico za igro na plaži + ovratni trak.

Nagradno vprašanje se glasi: Kaj je bob? Odgovore s svojimi podatki pošljite najkasneje do četrтка, 30. maja, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

Sotesko očistili stare pločevine

Na pobudo Slovenske vojske so v sodelovanju z občino Gorje in javnim zavodom Triglavski narodni park pripravili čistilno akcijo na območju naravnega spomenika Pokljuška soteska.

MATEJA RANT

Gorje – Čiščenja Pokljuške soteske so se lotili že ob lanski vseslovenski čistilni akciji in že takrat so s Slovensko vojsko stekli pogovori, da bi s tem nadaljevali tudi letos. »Tokrat smo se osredotočili predvsem na stare avtomobilске karoserije, ki so jih zadnjih dvajset, trideset let ljudje metali v to sotesko. Našli smo jih okrog deset, pri čemer so bile mnoge že povsem preraščene,« je pojasnil stotnik Dejan Trifkovič iz 132. gorskega polka vojašnice na Bohinjski Beli. Ob tem je direktor javnega zavoda Triglavski narodni park Martin Šolar pripomnil, da je včasih veljalo, da smeti za sabo puščajo obiskovalci. »A odsluženih avtomobilov in klavniških odpadkov niso prinesli obiskovalci,« je namignil tudi na najdeno lobanjo konja in dodal, da gre sicer v glavnem za pretekle »grehe«, saj so ljudje v zadnjem času vse bolj ozaveščeni in novih odpadkov praktično ni več.

Pri čiščenju je domačinom in naravovarstvenim nadzornikom na pomoč priskočilo 27 vojakov iz vojašnice na Bohinjski Beli. »Terren smo si že prej ogledali in na podlagi tega oblikovali

Foto: Tina Dokl

V Pokljuški soteski so uspeli odstraniti večino odpadkov, ki so se tam nabirali že leta.

ustrezno ekipo, ki je morala biti usposobljena za gibanje po težkem in zelo strmem terenu,« je razložil Trifkovič. Župan Peter Torkar pa je zlasti pohvalil koordinatorko in vodjo akcije Tomaža Breganta, ki je priskrbel tudi jeklen vitel, s katerim so s pomočjo traktorja zbrane odpadke odpeljali v dolino. »Vitel nam je brezplačno posodilo podjetje iz Trzinca, ki se ukvarja s čiščenjem brežin,« je ob tem pojasnil Bregant.

Odpadke, med katerimi je bilo največ odsluženih

avtomobilov, so včasih v sotesko metali kar z glavne ceste proti Zatrniku, je razložil Torkar. Čiščenja tega so se prvič lotili že konec osemdesetih let prejšnjega stoletja. »Nekaj malega pa je ostalo in zdaj smo pospravili še to, da bo Pokljuška soteska res čista.« To je zlasti pomembno, je poudaril Šolar, ker ni le del Triglavskega narodnega parka, ampak je še posebej varovana kot naravni spomenik, saj gre za eno največjih suhih fosilnih sotesk pri nas. »Gre za izjemen fenomen, zato jo je treba varovati,« je

dodal Šolar. Njeno čiščenje, je pojasnil Bregant, je bilo izredno zahtevno, saj je teren težko dostopen, razen tega je delo dodatno oteževalo kotaleče kamenje. Kljub temu jim je uspelo odpeljati večino odpadkov, ki so se v zadnjih nekaj desetih letih nabirali po pobočju. »Poleg ostankov avtomobilov je bilo tudi veliko živalskih odpadkov, ki so jih povrh zavili v plastično embalažo,« je ogorčen Bregant, ki je prepričan, da bi morale tu svojo vlogo opraviti tudi pristojne inšpekcijske službe.

Četrtna območja je plazovitega

1. stran

To bi lahko racionalizirali: že z organizacijskimi ukrepi bi lahko prihranili do 25 tisoč evrov, z investicijskimi pa več kot 100 tisoč. Energetski pregledi so bili tudi podlaga za prijavo na razpis za nepovratna državna sredstva za energetske sanacije šestih stavb šol in vrtcev v občini. Hermina Krajnc z občinskega oddelka za družbene dejavnosti je povedala, da ob uspehu na razpisu v letu 2013 lahko računajo na 203 tisoč evrov denarja za sanacijo vrtca Najdihojca (sicer vredne 420 tisoč evrov), v letu 2014 pa za sanacijo vrtca Pedenjped, podružničnih šol Reteče, Lenart in Bukovščica ter OŠ Cvetka Golarja

578 tisoč evrov (od investicije 923 tisoč evrov).

V Škofji Loki so še povedali, da so pripravili tematsko karto ogroženosti območja občine pred zemeljskimi plazovi. Po podatkih dr. Tomaža Beguša iz podjetja Geoinženniring to območje ogroža okoli 120 plazov, aktivni so zlasti ob večjih deževjih, kar četrtna terena na območju občine je plazovitega. Namen določanja plazovitosti območij je v ukrepih, da se ta tveganja zmanjšajo v največji možni meri, te informacije pa so tudi v pomoč pri prostorskem načrtovanju. V delu je tudi knjižica o plazovih, ki jo bodo v prihodnjem mesecu ali dveh razdelili vsem škofjeloškim gospodinjstvom.

Morski konjički postali svetovno znani

1. stran

Gre za izjemno območje, kjer je ohranjen celoten evolutijski razvoj od morskih šil do morskih konjičkov, med drugim sta Jure Žalohar in Tomaž Hitij, ki vseskozi sodelujeta s kustosom Prirodoslovnega muzeja Slovenije Matijo Križnarjem, našla tudi prve znane fosile pritlikavega šilastega morskega

konjička. Nahajališče je zato z odlokom Zavoda za varstvo narave ustrezno zaščiteno.

»Pomembno se nama zdi, da so te najdbe na ogled javnosti, predvsem pa, da je za fosile primerno poskrbljeno, da so zaščiteni in tudi ustrezno predstavljeni,« pa svojo odločitev, da fosilno zbirko, ki sicer še vedno nastaja, podarita muzeju, razlagata paleontologa.

KRANJ

Maturantje se bodo znova družili ob četvorki

Pod okriljem Plesne zveze Slovenije bodo danes v dvajsetih slovenskih mestih in več kot tridesetih krajih v sedmih drugih evropskih državah točno opoldne pripravili tradicionalno maturantsko četvorko. Več kot trideset tisoč plesalcev bo znova poskušalo preseči svetovni rekord v sinhronem plesanju četvorke. Plesali bodo tudi v Kranju, kjer se bodo zbrali maturantje iz večine gorenjskih srednjih šol. V Radovljici in na Jesenicah so sicer maturantje četvorko zaplesali že večeraj (na fotografiji plesalci v Radovljici), danes pa se bodo pridružili še plesalcem v Kranju. Ulična četvorka poteka v okviru projekta European Quadrille Dance Festival, ki se letos ponaša tudi z novo uradno skladbo, saj so posebej za to priložnost posneli pesem Everybody dance to the music, ki jo izvaja pevec Jacob. Kot že nekaj zadnjih let pa bo tudi letos moto maturantske četvorke jasen in odločen ne alkoholu in prepovedanim drogah. **M. R.**

Foto: Gorazd Kavčič

JESENICE

Še letos konec prepovedi gorskega kolesarjenja?

Gorenjska poslanka Alenka Pavlič je prejela odgovor ministra za kmetijstvo in okolje Dejana Židana na poslansko vprašanje glede posodobitve osemnajst let stare uredbe, ki prepoveduje vožnje s kolesi v naravnem okolju. Minister je zapisal, da bodo to področje na novo uredili z novelo zakona o ohranjanju narave, ki naj bi bila predvidoma sprejeta še letos. Po predlogu novele gorsko kolesarjenje ne bo več prepovedano v tistih območjih, ki bodo z občinskimi prostorskimi akti določena kot površine za rekreacijo in šport. Ta območja bodo predstavljala gorskokolesarske parke. Predvidoma bo vožnja z gorskimi kolesi dovoljena tudi po gozdnih cestah in ustrezno določenih in označenih gozdnih vlakih ter prav tako ustrezno določenih in označenih planinskih poteh. Tekmovanja s kolesi pa bodo predvidoma dovoljena le na gozdnih cestah. »Kot je razvidno iz odgovora, bodo sedaj na potezi občine, da uredijo gorskokolesarske parke,« je ob tem dejala poslanka Alenka Pavlič. **U. P.**

KRANJ

Potrdili le dva svetnika

Na sredini seji kranjskega mestnega sveta naj bi dobili tri nove svetnike, vendar pa so potrdili le dva. Z liste Hermine Krt je Alenko Bratušek nadomestil Jakob Piskernik, z liste LDS pa je svetnica namesto Zmagoslava Zadnika postala Darja Kovačič. Kljub temu da je občinska volilna komisija predlagala, da naj bi bil svetnik liste N.Si – Nove Slovenije namesto Irene Ahčin Jernej Bizjak (prišel je tudi na sejo) pa je svetnica Vlasta Sagadin povedala, da naj bi bili postopki obveščanja svetnika na listi, ki naj bi dobil mandat v mestnem svetu, Marjana Bajta, pomanjkljivi, saj naj bi Bajt poslal soglasje, občinska volilna komisija pa ga ni prejela. Tako bodo o nadomestnem svetniku liste N.Si – Nove Slovenije odločali na naslednji seji kranjskega mestnega sveta. **V. S.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebrič

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebrič; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je polnedelnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2013: 156,00 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

PREJELI SMO

Gorenjska plaža

V Trzinu smo začeli gradnjo Gorenjske plaže, kompleksa malih bazenčkov s prostorom za kulturne prireditve. Ker me mnogi sprašujejo, zakaj začasno ne hodim na seje občinskega sveta, tole kratko pojasnilo. Mediji so objavili izjave župana Sajovica o upravičenosti gradnje bazena, ki so neresne in le pršenje megle med ljudi. To, kar trdi Sajovic, je za otroke, ki radi poslušajo pravljice in se veselijo igračk, ki jim jih nosi dedek Mraz.

Vsekakor gradnja bazena v Trzinu, sredi alpskega podnebja in še na lokaciji, ki ni primerna, poraja nešteto vprašanj, predvsem eno: zakaj? Kaj vodi Občino in politiko v njej k takim investicijam? Že gradnja Planinskega doma na Zelenici je popolna brca v temo, je povsem nerentabilna, predraga in z vrsto manipulacijami, ki jih policija, komisija za preprečevanje korupcije, tožilci in drugi ne vidijo (ali pa nočejo videti). Dom je do pomladi sameval, za nameček smo po izgradnji prenočitvenih kapacitet ukinili smučišče Zelenica, zaprli so Hotel Ljubelj, Kompas restavracije in turistične objekte. Komu služi Dom na Zelenici, ne vem, moidočim pohodnikom, Sajovicu in Anderletovi, potem se logika investicije konča.

Z bazenom je podobno. Vsi obstoječi na Gorenjskem imajo velike finančne težave z vzdrževanjem, z obiski. Trzin? Da ga gradimo, ker smo dobili evropska sredstva, kot trdi Sajovic, je isto, kot bi rekli: lačnim in brezposelnim najprej kupimo kuhinje, stole in posode, hrano bodo dobili nekoč v prihodnosti.

Sami vemo, da je kopalnih dni v Trzinu med 25 in 45 na leto (ARSO in podatki za Trzin o sončnih dneh s temperaturo nad 25 stopinj C), vemo, da iz EU dobiš denar, za katerega

prosiš, in da je cena izgradnje dobesedno nora (OČ Trzin in Športna dvorana olimpijcev sta stali 3 milijone evrov). S kom še vedno tekmuje župan, ni nikomur jasno. Investicije, s katerimi se ukvarja, govorijo le, da bi bilo bolje, če bi se ukvarjal z veterino. Porušili ali ukinili smo vse, kar je bilo vrednega (Muzej mamutov, Pekovo poslovno stavbo, Zelenico, obvoznico, CERO v Kovorju (joj, joj), poletne prireditve ...) in namesto da bi kandidirali za nepovratna sredstva za nova delovna mesta, za nakup BPT in revitalizacijo te rak rane Trzina, za dokončanje Projekta Kohezije z vodovodi in kanalizacijami, gradili in pripravljali teren za privabljanje investitorjev in podjetij, bomo skakali v vodo in plavali v dežju. Pa saj ne vem, nekdo je v tej občini zares nor. Sam od dne, ko se je intenzivno začela ta povsem zgrešena investicija, ne hodim več na seje občinskega sveta iz protesta. Smo občina z največjim številom brezposelnih na Gorenjskem, z najnižjimi osebnimi dohodki in simbol revščine, čakamo še propad Peka, do katerega ni več daleč. Mi pa gradimo bazenčke za čofotanje. Kdo bo vzdrževal tak kompleks, koliko bo stalo samo ogrevanje vode, kje je finančna slika investicije? Tega svetniki nismo videli, predlagam, da župan in njegovi najožji sodelavci sami jamčijo za dobro poslovanje in investicijo s svojim premoženjem, saj je ravno to Sajovic zahteval pred leti, ko se je ustil v parlamentu.

Skratka: ubogi Trzin in vsi, ki v njem živimo, brezposelni in lačni bomo sedeli v kulturnem centru Gorenjska plaža in poslušali nebuloze lokalnega šerifa, prednost bo le ta, da se bomo po nakladanju in spuščanju megle lahko ohladili v bazenih z mrzlo vodo, za tiste, ki bi morda bruhali, pa menda ni poskrbljeno.

PAVEL RUPAR

Dve desetletji Janševe šole

S prirčno prireditvijo v Radovljiški graščini so v sredo zaznamovali 20. obletnico osnovne šole Antona Janše. Učenci prihajajo iz občin Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – »Naš daleč največji uspeh so srečni, uspešni in v življenje svojega kraja vključeni odrasli ljudje, ki so bili nekoč del našega skupnega življenja,« je na imenitni prireditvi, ki so jo ob 20. obletnici samostojne osnovne šole Antona Janše pripravili v radovljiški graščini, dejala ravnateljica Jelena Horvat.

Korenine šole, kot je na prireditvi povedal njen prvi, zdaj upokojeni ravnatelj Franc Markelj, segajo v leto 1952, ko je bil v Kamni Gorici ustanovljen vzgojni zavod. Kasneje so odpirali oddelke posebne osnovne šole, delovnega usposabljanja, razvojne oddelke v Radovljici, na Bledu in v Bohinju, namenjene otrokom in mladostnikom z motnjami v duševnem razvoju. Delovali so v okviru tedanjega zavoda Matevža Langusa, dokler niso konec leta 1991 postali samostojni javni zavod in se kot šola poimenovali po Antonu Janši. Potem

Baročna dvorana Radovljiške graščine je bila v sredo premajhna za vse, ki so prišli na koncert ob 20. obletnici osnovne šole Antona Janše. / Foto: Gorazd Kavčič

ko so imeli prostore v radovljiški graščini in Čebelici, stavbi, kjer je danes upravna enota, so se leta 1993 preselili v novo šolo, v kateri za otroke iz občin ustanoviteljic: Radovljice, Bleda, Bohinja in Gorij, zdaj izvajajo dva programa: osnovnošolski program z nižjim izobrazbenim

standardom in posebni program vzgoje in izobraževanja. Zadnja leta z mobilno službo podpirajo tudi okoliške večinske osnovne šole in vrtce. »Danes sta največja strokovna moč poleg programa pouka še ustvarjalni in terapevtski del,« poudarja ravnateljica Jelena Horvat.

»Uvajamo terapevtske modele in metode, kajti učni program daje tovrstnemu razvoju premo vsebine. Velik poudarek je delo zunaj šole, sodelovanje z različnimi ustanovami, organizacijami in posamezniki, kjer otroci dobijo izkušnje, znanje in spoštovanje.

Festival alpskega cvetja

Jutri se bo v Bohinju začel sedmi festival alpskega cvetja. Zvrstile se bodo številne delavnice, kulturne prireditve, tržnica in vodeni botanični izleti.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Jutri se bo s slavnostnim odprtjem v Domu Joža Ažmana začel sedmi Mednarodni festival alpskega cvetja, ki bo trajal do 8. junija. Kot je povedal Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj, festival v prvi vrsti temelji na spoštovanju narave. V petih letih je prerasel v mnogo več kot zgolj spoznavanje alpskega cvetja, vodenje botaničnih izletov ter razkrivanje skrivnih rastišč redkega alpskega cvetja. V festivalskih dneh

se bo tako zvrstilo tudi veliko kulturnih prireditev in posvetovanj o alpskih rastlinah, vsak dan pa bo tudi voden izlet, pri čemer bodo udeleženci lahko spoznavali cvetlično bogastvo Bohinja in njegove okolice.

Festival alpskega cvetja se je letos vključil tudi v mednarodni projekt Evropa divjih rož, ki ga koordinirajo s partnerji iz Velike Britanije, Romunije, Bolgarije in Hrvaške. Kot je povedala Seona Anderson iz organizacije Plantlife international, bodo v okviru projekta v petih

državah vzpostavili festivalne divjih rož, ki slavijo cvetje kot del medkulturne evropske identitete. Pripravljajo pa tudi velikansko travniško krpanko iz cvetličnih zgodb, upodobljenih na tekstilu, ki bo potovala po evropskih prestolnicah. Preko natečaja Skrpajmo travnik, ki so ga pripravili v sodelovanju z osnovno šolo Janeza Mencingerja iz Bohinjske Bistrice, so prejeli več kot 600 krpank iz 15 slovenskih šol. Posebnost letošnjega festivala je tudi sodelovanje Turizma Bohinj s srednjo šolo

za oblikovanje in fotografijo. Dijaki so pripravili trideset umetniških krpank in oblačila z navdihom v divjeraslih rastlinah, ki jih bodo predstavili na modni brvi v Bohinju. Modna oblikovalka Jana Vilman bo oblikovala tudi novo oblačilno podobo za predstavnike Bohinja.

Pri festivalu bo aktivno sodeloval tudi Triglavski narodni park, predvsem z organizacijo izobraževalnih delavnic za otroke, strokovnim vodenjem po barju Godeljek, vodenjem po bohinjskih planinah, fotografsko delavnico in razstavo. Po besedah direktorja Martina Šolarja želijo z različnimi dogodki promovirati park in se pokazati kot povezovalni člen med včasih togo državno ureditvijo in ljudmi, ki tukaj živijo.

LJUBLJANA

Peljimo jih na morje

Z enaindvajsetim majem se je začela vseslovenska humanitarna akcija Peljimo jih na morje, s katero bo Rdeči križ Slovenije zbiral finančna sredstva in s človekoljubno pomočjo omogočil brezplačne počitnice na morju socialno ogroženim otrokom in starejšim. Rdeči križ Slovenije letos že šestič nadaljuje z akcijo ter v Mladinsko zdravilišče in letovišče Rdečega križa na Debelem Rtiču in v Mladinski počitniški dom Punat na otoku Krku pelje še več socialno ogroženih otrok in starejših. Humanitarni akciji se bodo pridružila tudi nekatera podjetja in znane osebnosti iz sveta otroške zabave. S klicem na telefonsko številko 090 933 088 donirate 1,25 evra, preko SMS sporočila morjes na 1919 pa donirate pet evrov. Donirate lahko tudi z nakazilom na račun SI56 0310-0123-4567-891, sklic 00 937030. S. K.

BRDO PRI KRANJU

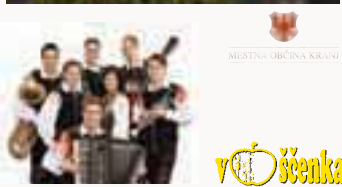
Županov tek ob vsakem vremenu

Jutrišnji 13. Županov tek, ki ga skupaj pripravljata Mestna občina Kranj in Fundacija Vincenca Drakslerja, se bo na Brdu pri Kranju začel ob 9.20 z nastopom Pihalnega orkestra Mestne občine Kranj. Rekreativci se bodo na progo v dolžini 2500 metrov podali ob 10. uri. Uro kasneje bo start za tekmovalce na 10 kilometrov. Denar, zbran ob prireditvi, bo namenjen za nakup orodij in opreme za delavnice socialnega podjetja, ki delujejo v okviru Fundacije Vincenca Drakslerja ter za odplačilo tretjega obroka kredita, ki je bil najet za dokončanje obnove Doma Vincenca Drakslerja. »Dobili smo že okoli štiristo prijav posameznikov ter skupin, prireditev pa bo ob vsakem vremenu. Prijaviti se je moč še pred startom. Na prireditvi pričakujemo tudi Vincenca Drakslerja,« je v povedala predsednica uprave Fundacije Vincenca Drakslerja Nada Bogataj Kržan. V. S.

Glasbene prireditve

VOŠČENKA BESNICA 2013

Tradicionalne prireditve VOŠČENKA Besnica 2013, ki jih pripravlja TD in PGD Besnica v sodelovanju s KS Besnica, bodo trajale dva dni pod velikim sotorom pri OŠ Besnica.

SOBOTA, 1. JUNIJA 2013, VELIKA OTROŠKA ZABAVA Z DELAVNICAMI z začetkom ob 11. uri.

Poleg delavnic se bodo otroci spoznavali z bernskimi planskimi psi – vožnja z vozički, si ogledali predstavo Moje in Kaličopka ter se zabavali na napihljivih gradovih.

VELIKA GASILSKA VESELICA z začetkom ob 19. uri z ansambлом Saša Avsenika.

NEDELJA, 2. JUNIJA 2013, z začetkom ob 12.30

22. GORENJSKO PRVENSTVO HARMONIKARJEV ter 5. MEDNARODNO TEKMOVANJE ZA POKAL KRANJA

in hkrati izbirno tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubecne. Po tekmovanju nastop ansambla Štima.

Vse informacije o prijavih dobite po tel. 04/250 3 109 ali na spletni strani www.td-Besnica.si.

Gaji pomaga vsa Slovenija

Dobrodelni akciji, ki bo dveletni deklici iz Soteske pri Kamniku, ki trpi za cerebralno paralizo, omogočila operacijo v Združenih državah Amerike, so se pridružili posamezniki in organizacije iz vseh koncev Slovenije.

JASNA PALADIN

Kamnik – Danes dveletna Gaja se je rodila v 33. tednu nosečnosti. Zaradi nedonošenosti je imela ob rojstvu kar nekaj težav. Ena od njih je bila tudi dihalna stiska, zaradi katere možgani niso dobili dovolj kisika, to pa je privedlo do trajnih možganskih okvar. Zdravniki so ji pred kratkim postavili

diagnozo: cerebralna paraliza, zato Gaja še vedno ni shodila.

Njena starša Sonja in Boštjan Ivančič sta se na javnost obrnila s prošnjo za finančno pomoč, saj deklici lahko pomaga le operacija v Združenih državah Amerike, za katero pa družina denarja nima. Za operacijo, rehabilitacijo, stroške poti in bivanja bi potrebovali okoli 60

tisoč evrov. V minulih tednih je tako stekla vseslovenska dobrodelna akcija Velika prošnja za male korake, ki so se ji pridružili posamezniki in organizacije po vsej Sloveniji, tudi v domačem Kamniku. Stojnico, na katerih so prodajali igrače in zbirali denar za Gajo, so minulo soboto tako že postavili učenci OŠ 27. julij iz Kamnika. Tisoč evrov je

staršem Gaje donirala Občina Kamnik. Jutri, 25. maja, pa bodo dobrodelni tek za Gajo organizirali učenci OŠ Frana Albrehta. Tek bo potekal okoli šole, z začetkom ob 11. uri, poleg startnine pa bodo denar zbirali tudi s prostovoljnimi prispevki. Zbrana sredstva bodo podarili Gaji, ki se bo skupaj s staršema tudi udeležila dobrodelne prireditve.

KRANJ

Za zaključek še v Gorenjski muzej

Člani Društva Sožitje Kranj so priredili kar nekaj dogodkov ob zaključku delavnice, ki so jih izvajali v tem šolskem letu. Zaplesali so na folklornem večeru v Osnovni šoli Predoslje, se odpeljali na terapijo z gongi k Branetu Skubicu v Cerklje, odigrali bowling pri Marinšku v Naklem, kjer so podelili tudi letošnja priznanja. Skupaj s starši in drugimi spremljevalci so pred kratkim obiskali tudi Gorenjski muzej, kjer so si pod vodenjem muzejske svetovalke Magde Zore ogledali stalno razstavo Prelepa Gorenjska, za zaključek pa še pisali in risali z gosjimi peresi in se s tem preselili leta nazaj v preteklost. »Obisk Gorenjskega muzeja je bil obenem darilo društva staršem, ki so med šolskim letom njihovim otrokom omogočili prostočasne dejavnosti, hvaležni smo tudi muzeju za tako lep sprejem,« je povedala Branka Perne, predsednica Društva Sožitje Kranj, in dodala, da je dobra obiskanost prostočasnih dejavnosti pokazala, da si člani društva tega želijo: »Ne gre samo za koristno preživljanje prostega časa, ampak tudi za druženje s sovrstniki.« Z dejavnostmi bo Društvo Sožitje Kranj začelo spet z novim šolskim letom, ko bo tudi odprtje njihovih novih prostorov v »hiši« Krice krace v starem mestnem jedru Kranja. V začetku prihodnjega tedna se bodo udeležili še državne revije Zapojmo, zaigrajmo, zaplešimo v Mariboru. **S. K.**

BLED

Britanski turistični delavci na Bledu

Na Bledu so minuli konec tedna gostili strateško konferenco največjega britanskega združenja neodvisnih turističnih agentov in organizatorjev potovanj The Travel Network Group, na kateri se je zbralo več kot tristo britanskih turističnih delavcev. Kot je pojasnila direktorica Turizma Bled Eva Štravs Podlogar, je britanski trg zelo pomemben za vse gorske kraje, saj britanski gostje radi odkrivajo naravne in kulturne znamenitosti. »Kar še posebej veseli, je dolžina bivanja teh gostov, saj v primerjavi z drugimi gosti ustvarijo večje število prenočitev,« je dejala Eva Štravs Podlogar in dodala, da se je sicer število britanskih gostov na Bledu v primerjavi z letom 2006, ko so ustvarili več kot sto tisoč nočitev, več kot prepolovilo, kar med drugim pripisujejo odločitvi Adrie Airways o ukinitvi letalske linije Ljubljana–London. Zato si veliko obetajo od vzpostavitve čarterskih letov na liniji London–Ljubljana, ki jih bo do konca septembra enkrat na teden v sodelovanju z Adrio Airways organiziral organizator potovanj Inghams. »Na dodatno promocijo Slovenije v Angliji bo letos vplival tudi visoki obisk kraljevega para v Sloveniji, ko bo princ Edward s soprogo konec junija obiskal tudi Bled,« je še dodala Eva Štravs Podlogar. **M. R.**

BESNICA

Motoristi vabijo v Besnico

Moto klub Raubritter iz Besnice bo od danes do nedelje organizator moto zбора, ki tradicionalno poteka na travniku ob robu gozda (pot je dobro označena) v Besnici. Druženje bo tokrat že deseto po vrsti, kot pravi predsednik Robert Knific, pa se kljub slabši vremenski napovedi obeta zanimiv program z motorističnimi igrami, glasbo, striptizom, pa tudi hrane in pijače ne bo zmanjkalo. Vstopnine za motoriste ni, vabljeni pa so tako motoristi iz bližnjih krajev kot tujine, ki bodo ob prizorišču srečanja lahko brezplačno postavili tudi šotore in prenočili. **V. S.**

KRANJ

Dan krajanov danes odpade

Zaradi napovedanega slabega vremena je prireditev Dan Krajevne skupnosti Vodovodni stolp, ki so jo načrtovali za danes, prestavljena na september. Organizator, to je Svet Krajevne skupnosti Vodovodni stolp, še sporoča, da bo o podrobnostih naslednjega termina javnost obvestil pravočasno. **S. K.**

ŽIRI

Ribiči vabijo na piknik

Ribiška družina Ziri v nedeljo vabi na piknik v športno-rekreacijski center Pristan na Selu pri Žireh. Razen za ribe bodo ribiči poskrbeli tudi za odbojko in tenis ter vožnjo s kanuji po Sori, zbrani se bodo pomerili tudi v castingu. Vabijo ob 11. uri, če bo vreme slabo, pa piknik odpade. **B. B.**

BUKOVŠČICA

Šola praznuje stoletnico

Šola v Bukovščici, sicer podružnica Osnovne šole Ivana Groharja Škofja Loka, praznuje sto let. Prireditev pod naslovom Sto let, sto generacij, stotine spominov, bo v nedeljo, 26. maja, ob 17. uri na igrišču podružnične šole. **D. Ž.**

ŠKOFJA LOKA

Sprejeli prostorski načrt za nekdanjo vojašnico

Občinski svet v Škofji Loki je po drugi obravnavi sprejel usklajeni predlog občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje nekdanje vojašnice. Na severovzhodnem delu je že v prvi fazi urejanja predvidena gradnja vrtca, sicer pa je to območje predvideno za več družbenih dejavnosti. Doselej je bilo degradirano, vendar po besedah Tatjane Bernik z občinskega oddelka za okolje in prostor predstavlja velik potencial, zato so se tudi lotili ponovne obravnave načrta. Od prvega branja je doživel manjše spremembe, in sicer ne bo skupne kotlovnice na severnem delu, ker so preblizu stanovanjske hiše, prestavili naj bi skejterski park, za vrtcem bi bila narejena cestna povezava proti Kamnitniku, čez park bi uredili rekreativno peš pot, kaže se možnost povezave s parkiriščem pri sodišču. Svetniki so predlog podprli, Igor Draksler (SLS) in Mirjam Jan Blažič (SD) pa sta kritično pripomnila, da je predlog šele sedaj doživel drugo obravnavo, saj je bila prva že leta 2010. **D. Ž.**

LAZE

Dan mladosti z Gamsi

Sportno društvo Gamsi jutri, v soboto, 25. maja, organizira t. i. Dan mladosti z Gamsi. Prireditev je športno obarvana in v znamenju štafete. Organizator od 16. ure naprej pripravlja pet zanimivih iger, primerne so za vse starostno skupine, ki jo sestavljajo trije člani. Prijave ekip člani društva zbirajo do 17. ure. Gamsi vabijo vse, ki želijo tekovati in tudi navijače, ki želijo dan mladosti preživeti čim bolj zabavno. **B. B.**

V Gorenjskem muzeju so tudi ustvarjali. Pisali in risali so z gosjimi peresi, tako kot včasih.

KAMNIK

Jutri že 23. Nočni rokovnjaški pohod

Člani Vodniškega odseka Planinskega društva Kamnik vabijo na 23. Nočni rokovnjaški pohod, ki se bo začel jutri, 25. maja, ob 20.30 pred gostinskim podjetjem na Trojanah. Razgibana, a ne pretežka, dobrih 32 kilometrov dolga pot, bo udeležence vodila po trasi: Trojane-Lipovec-Špilik-Veliki Rakitovec-Češnjice-Lipa-Vrh nad Krašnje-Brezovica pri Zlatem polju-Mala Lašna-Velika Lašna-Konjski graben-Kolovec-Spodnji Rudnik-Zgornji Rudnik-Volčji Potok. Hoja bo z vmesnimi postanki trajala predvidoma enajst ur. Pohodniki bodo hodili v skupini, s seboj pa morajo imeti vse potrebno za hojo v nočnem času. Pohod bo organiziran ob vsakem vremenu. **J. P.**

STANOVANJSKI KREDIT

TROJKA

Zadenite s Hypom in kupite, obnovite ali opremite dom s stanovanjskim kreditom Trojka! Odplačujete ga lahko tudi družinsko in do 30 let.

Poslovalnice Hypo Alpe Adria so odprte od ponedeljka do petka med 8.00 in 12.00 uro ter 13.00 in 16.30 uro. Vabljeni.

MAIN SPONSOR

OB SKLENITVI DOBITE
5 NALEPK
MODRA ŽOGICA

KLANJ

Izbrisani še drugorazredna tema

Sobotne ponovitve predstave 25.671 v Prešernovem gledališču ne bo. Vendar tokrat ne gre za bolezen v igralnem ansamblu, ampak je odpovedalo občinstvo, bolj natančno, slovenski politiki. V Prešernovem gledališču Kranj so na eno od ponovitev predstave 25.671, premiera je bila marca, povabili vse poslanke in poslance v Državnem zboru, vse člane slovenske vlade, predsednika države Boruta Pahorja in predsednico vlade Alenko Bratušek. V kranjskem gledališču naj bi tako v soboto sedelo več kot sto predstavnikov slovenske politike, žal pa ne bo niti enega. Do srede, ko bi ti morali potrditi svoj prihod, česar ni storil nihče, se jih je še opravičilo le deset, drugi se niso odzvali. V Prešernovem gledališču se ob tem sprašujejo, ali so predstavniki slovenske oblasti spregledali povabilo ali gre za ignoranco problematike izbrisanih ali pa jih predstava, ki je v javnosti sicer naletela na večinoma izjemno dober odziv, preprosto ne zanima.

»Dejstvo, da se politiki niso odzvali našemu povabilu na predstavo 25.671 izbrisanih, me niti ni presenetilo glede na stanje duha v naši državi. Vendar sem, ker upanje umre zadnje, naivno pričakovala vsaj njihov vljudnost odziv,« je med drugim povedala dramaturginja in vodja umetniškega oddelka gledališča Marinka Postrak: »Sporočilo, ki so nam ga s svojo ignoranco poslali, je, da tako, kot so izbrisali izbrisane, mislijo, da lahko zlahka izbrišejo tudi predstavo, gledališče, umetnike, svoj jezik in narod.« Na 20. strani časopisa objavljamo reportažo o zelo uspešnem gostovanju s to predstavo pretekli teden v Zenici. I. K.

KLANJ

OnaOn z igralske akademije

Jutri, v soboto, 25. maja, ob 20. uri bo v prostorih Kulturnega doma na Kokrici premierna uprizoritev avtorske predstave z naslovom OnaOn, ki sta jo napisala in v kateri bosta nastopila študenta dramske igre na AGRFT v Ljubljani Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Primorsko-gorenjski igralski duet bo poleg gorenjske doživel še primorsko premiero, ki bo na sporedu v mesecu juniju pri sv. Ivanu v Trstu. Rdeča nit predstave OnaOn je odnos med moškim in žensko v različnih starostnih obdobjih: igralca se v enourni predstavi, ki se oblikuje s komičnimi monologi in dialogi ter priredbami znanih slovenskih popevk, ki jih igralca izvajata v živo, prebijeta skozi različne življenjske etape, od otroštva do starosti. V tem razvoju se liki srečujejo z najbolj raziskanim in najmanj raziščenim čustvom v našem življenju: ljubeznijo. I. K.

KLANJ

Štiriperesna deteljica

Jutri, v soboto, 25. maja, ob 19. uri v Letnem gledališču Khislstein stražiški pevci zboru DPD Svoboda organizirajo že 41. vsakoletno srečanje štiriperesne deteljice. Vsako leto srečanje gosti eden izmed zborov. Tokrat v Kranj prihajajo pevci iz Kontovela pri Trstu, iz Železne Kaple, iz Brežic, nastopil pa bo tudi zbor DPD Svoboda, Stražišče. Koncert, na katerem bo nastopilo več kot sto pevcev. I. K.

Ptice med dlanjo in nebom

V Muzeju občine Šenčur je na ogled razstava keramike in stekla Barbe Štemberger Zupan in Nika Zupana. Naslovljena sta jo Ptica na dlani.

IGOR KAVČIČ

Šenčur – Galerija šenčurskega muzeja je bila v torek spet polna. Po nekaj letih spet svoja najnovejša umetniška dela predstavljata Barba Štemberger Zupan in Niko Zupan. Vzgib za naslov razstave Ptica na dlani je sicer nekoliko razkril Barbin sošolec, literat Jani Virk, prebral je namreč odlomek iz svoje knjige, ki jo je napisal pred petimi leti in v katerem se nahaja trenutek s pticami na strehah nekje v Mehiki. Umetnika pa zgodbo ptice na dlani, brezmejni prostor med nebom in zemljo vidita kot prisposodo svobode. »Svobodo ustvarjalcev Barbe in Nika ponazarja ptič, ki sedi na robu skled ali v okviru, ki je odprt in torej ni kletka,« je k razstavi povedala Ifigenija Simonović: »Njuno svobodnost ponazarja dlan, ki ponuja ali jemlje, drži ali spušča, torej se ničesar ne oklepa, si ničesar ne prisvaja.«

Barba in Niko sta življenjska sopotnika in kljub temu, da pišeta dokaj različni umetniški govornici, sta na neki

Barba Štemberger Zupan in Niko Zupan sta sopotnika v življenju in umetnosti, tudi kadar imata ptico na dlani. / Foto: Zala Julija Kavčič

način tudi soustvarjalca, saj se umetniško dopolnjujeta in navdihujeta. Tako v umetniških snovanjih kot pri organizaciji simpozija, na katerega sta v zadnjih osmih letih pripeljala že skoraj osemdeset vrhunskih umetnikov iz enaindvajsetih držav. »Lahko bi rekel, da so najine ptice na dlani na neki način povezava med nebom in

zemljo. Tokrat sva se odločila, da bova prvič predstavila tehniko, imenovano obvara, ki velja za znano belorusko tehniko izdelave keramike, ki sodi med tako imenovane raku tehnike. V našem muzeju je prvič predstavljena v tako velikem obsegu,« je povedal Niko in dodal, da poleg omenjenih tehnik v svojih delih uporabljata še druge

materiale, kot so kamnine, navadna lončevina, tu so kombinacije z vrbo, lipo Razstavljena dela so tokrat tudi naprodaj.

Ali, kot je v katalog k razstavi zapisala Ifigenija Simonović: »Razstava je tudi izraz ljubezni in prijateljstva – čemur bi rekla »dodana vrednost na dodano vrednost.«

Tržič – mesto fotografije

SAMO LESJAK

Tržič – V Galeriji Atrij bo do 4. junija na ogled razstava fotografij članov Foto kluba Tržič z naslovom Tržič – moje mesto. Klub nadaljuje tradicijo in bogato zapuščino tržiških fotografov, združenih v Fotoamaterski klub Tržič, ki so v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja sodelovali in bili nagrajevani na razstavah doma in na tujem. Člani se izobražujejo na vseh področjih: tehniki, obdelavi, kompoziciji in motiviki. Na tokratni razstavi vsak fotograf

na samosvoj način obeležuje dojemanje svojega mesta, kulture in dogajanja. Devetnajst avtorjev se predstavlja s po eno fotografijo, ki z različnih perspektiv in tehnik zajemajo tako motiviko narave (Dolžanova soteska ipd.), kakor tudi urbani utrip mesta. »Razstava je tudi povod za obuditev zanimanja za izvedbo projekta v okviru EU s tematiko živalstva in rastlinstva, ki bo v letu 2014 povezal fotografe iz Trevisia, Feldkircha in Tržiča – na teh prizoriščih se bodo krožno zvrstile tri razstave.

Aktivna ekipa Foto kluba Tržič / Foto: arhiv Foto kluba

Gre torej za odlično promocijo in povezovanje, česar se že veselimo,« je dejal predsednik Foto kluba Matej Meglič. Zasluge pa gredu tudi Galeriji Atrij, ki

v prihodnjem letu napoveduje razstavo mednarodno priznanega fotografa Arneja Hodaliča ter fotoreporterja in kronista umetniškega življenja Igorja Modica.

RADOVLJICA

Konec tedna Festival lončarstva

Festival se bo začel že danes, 24. maja, z glasbenim nastopom Boštjana Gombača in Janeza Dovča ob odprtju lončarskih razstav. V Šivčevi hiši bodo odprli razstavo tradicionalne lončevine več avtorjev iz treh držav: Douglasa Fitcha iz Velike Britanije, Štefana Zelka iz Slovenije in Zlakuških lončarjev iz Srbije. V Galeriji Kašča bo na ogled razstava Ljubenske lončevine, ki jo pripravlja Gorenjski muzej Kranj, v Magušarjevi hiši pa bodo odprli didaktično razstavo keramike iz Magušarjeve hiše. Osrednja prireditev bo jutri, ko bo na trgu sejem lončarjev iz Slovenije in tujine. Predstavljalo se bo preko 40 lončarjev in organizacij, ob tem bo potekal spremljalni program. Dopoldne bodo na Linhartovem trgu potekale brezplačne delavnice za otroke in prikaz tradicionalnega lončarjenja, popoldne pa bo na trgu mednarodno tekmovanje lončarjev. Pečat bo dodala še kulinarika, ki jo bodo obiskovalci lahko okušali iz nove lončene skled »Magušarca«. M. A.

Urban Magušar, lončar in organizator festivala / Foto: Gorazd Kavčič

O'GLASBENA LOKA

Mladi glasbeniki s svojim petjem in igranjem oživljajo ulice, trge in atrije starega mestnega jedra Škofje Loke.

Prisluhnite jim!

Sobota, 25. maj 2013,
od 9. do 12. ure

Gorenjski Glas

V Kranju spet športna zveza

Ustanovitev Športne zveze Kranj naj bi bila priložnost za nov zagon kranjskega športa, na začetku pa se je vanjo vključilo sedemnajst društev in klubov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Predstavniki sedemnajstih kranjskih športnih kolektivov so se zbrali na ustanovnem zboru Športne zveze Kranj. »Vabilo, da se nam pridružijo, smo poslali več kot stotim različnim društvom in klubom, vendar so se za članstvo za zdaj odločili v sedemnajstih,« je v imenu iniciativnega odbora za ustanovitev Športne zveze Kranj povedal Slavko Cvetanović, ki je prepričan, da je ustanovitev Športne zveze priložnost za nov zagon kranjskega športa in da se jim bodo v prihodnje pridružili vsaj še nekateri klubi in društva.

»V Kranju je bila zamujena marsikatera priložnost

pri kandidiranju za finančna sredstva, pridobivanju strokovne pomoči, možnosti izobraževanja in strokovnega usposabljanja. Ravno to dejstvo je eno od temeljnih razlogov za ustanovitev nove Športne zveze Kranj,« je povedal Slavko Cvetanović in dodal, da je temeljni namen zveze v povezovanju športnih društev in zvez športnih društev in s tem v pospeševanju razvoja športa in športne infrastrukture v občini.

Prisotni predstavniki društev in klubov so nato sprejeli statut zveze, niso pa se še odločili glede pečata in znaka, saj so doslej pridobili le eno idejno rešitev. Odločili so se tudi, da bo predsednik do oktobrskega volilnega zbora Slavko Cvetanović

Ta teden so v Kranju znova ustanovili športno zvezo, do volilne skupščine pa jo bo vodil Slavko Cvetanović (na sliki z mikrofonom). / Foto: Gorazd Kavčič

in da se bodo včlanili v Olimpijski komite Slovenije. Še največ pomislekov so imeli glede predloga višine in porabe članarine. Vseeno so odločili, da bo za letošnje

leto znašala 100 evrov, s tem denarjem pa bodo lahko začeli z delom na sedežu nove Športne zveze Kranj, ki bo v prostorih olimpijskega bazena.

Poraz Triglava, Domžale za Evropo

JOŽE MARINČEK

Kranj, Domžale – V predzadnjem krogu v prvi slovenski nogometni ligi sta tako ekipi Triglava kot Domžal odigrali tekmo pred domačimi navijači. V Kranju se je na tekmi Triglav – Mura zbralo malo ljubiteljev nogometa, komaj 250. Kranjčani so si obstanek že izborili, Mura pa je potrebovala točko, da se reši direktnega izpada. Srečanje se je začelo in v dopadljivi igri obeh moštev so bili nevarnejši igralci Mure, ki so zmagali z 0 : 2. »Začeli smo dobro, nato pa se nam je pripetilo nekaj napak, nogometaši Mure pa so jih kaznovali. Mura je bila danes pač odločnejša in lahko bi dosegla še kakšen zadetek,« je povedal

trener Triglava Dušan Kosić. Zadnjo tekmo v tej sezoni bodo kranjski nogometaši igrali v nedeljo ob 17.30 na nogometnem igrišču v Stozicah, kjer se bodo pomerili z Olimpijo. Navijači Triglava si bodo srečanje lahko ogledali za 5 evrov. Prijaviti se je potrebno v pisarni klubi, odhod posebnega avtobusa v Ljubljano pa bo v nedeljo ob 16. uri izpred trgovskega centra Mercator na Kokrici.

Domžale so na svojem nogometnem igrišču gostile Gorico. Goran Vuk je bil zelo razpoložen in je dosegel vse tri zadetke za končni izid 3 : 0. Z zmago so si nogometaši Domžal odprli pot v Evropo, saj je Olimpiji po 26 letih uspelo premagati Luko Koper v Kopru. Sedaj Domžale za vstopnico v Evropo

Na zadnji domači tekmi v tej sezoni so nogometaši Triglava morali priznati premoč Mure. / Foto: Gorazd Kavčič

potrebujejo še eno točko, ki jo lahko osvojijo v nedeljo, ko bodo igrali proti Muri.

V drugi slovenski ligi je bil prav tako kot v prvi odigran predzadnji krog. Garmin Šenčur je po boljšem začetku na koncu moral priznati

premoč Bele krajine, ki je zmagala s 3 : 4. Roltek Dob, ki se bori za uvrstitev za dodatne kvalifikacije, je z 2 : 0 premagal prvaka lige Zavrč, Kalcer Radomlje pa so na gostovanju z 1 : 2 premagali Šmartno 1928.

LJUBLJANA

Krka prvak, Ločani izpadli

S četrto finalno tekmo med Unionom Olimpijo in Krko, ki so jo z 71 : 61 dobili Dolenjci, se je v začetku tedna končalo letošnje državno prvenstvo za košarkarje v ligi Telemach. Naslov državnih prvakov so tako obranili varovanci škofjeloškega stratega Gašperja Potočnika, ki so bili v štirih tekmah trikrat boljši. V ligi za prvaka je domžalski Helios osvojil peto mesto, v ligi za obstanek pa so košarkarji LTH Castings Mercatorja osvojili zadnje, šesto mesto, ter se poslovili od prve lige. V njej bodo v novi sezoni igrali prvaki druge lige, ekipa Splošne plovlbe Portorož. **V. S.**

KRANJ

Skupščina smučarjev skalalcev

V večnamenski dvorani pod skakalnico v Bauhenku se bodo danes zbrali člani SK Triglav Kranj. Na letni skupščini bodo pregledali delo in si postavili načrte za novo sezono ter podelili priznanja najuspešnejšim. Skupščina se bo začela ob 18. uri. **V. S.**

BLED

Sergej Učakar premagal igrišče

Na prvem letošnjem turnirju deželne lige v bližnjih Hodišah je predsednik Športnega društva Mini golf Bled Sergej Učakar, ki sicer že peto sezono v avstrijskem prvenstvu nastopa v dresu celovškega kluba 1. KMGC, poskrbel za sanjski uvod v novo tekmovalno obdobje. Kot prvi Slovenec je namreč standardizirano igrišče z osemnajstimi igralnimi polji premagal s prav toliko udarci. Lani se je absolutnemu svetovnemu rekordu enega kroga kar trikrat približal na en sam udarec, zdaj je dokončno premagal igrišče, kot minigolfisti imenujejo tovrstni rezultat. »Tolikokrat sem bil blizu in vendar vedno znova tako zelo daleč. Zdaj je osemnajstica končno tudi v slovenski lasti. Zaslužno, čeprav je dosežena v tujini! Edini pravi razlog za moje igranje v Avstriji, kjer je ta šport zelo popularen in množičen, je dejstvo, da se pri nas z vrhunskim mini golfom žal še vedno ne ukvarja dovolj ljudi, zato ni prave konkurence,« je po vrnitvi na domače blejsko igrišče dejal zmagovalec sedemnajstih mednarodnih turnirjev, lanski in predlanski deželni prvak Koroške, sedemkratni državni prvak in slovenski rekorder. **V. S.**

KRANJ

Marko Troppan na čelu vaterpolistov

Na izredni skupščini Vaterpolske zveze Slovenije je bil za vršilca dolžnosti predsednika do sklica redne programske volilne skupščine imenovan Marko Troppan. Nov v. d. predsednika in predsedstvo bo do naslednje skuščine opravljalo tekoče zadeve ter pripravilo poročilo o delovanju zveze za leto 2011 in 2012, kajti bivši predsednik Milan Krajnc tega ni opravil in se skupščine tudi ni udeležil. **J. M.**

BLED

Poletna hokejska šola s priznanimi trenerji

Tudi v letošnjem juliju bodo na Bledu pripravili Cansport poletno hokejsko šolo, ki jo letos organizirajo že triindvajseto leto. Šola bo potekala v dveh terminih in sicer med 15. in 20. julijem ter med 22. in 27. julijem, namenjena pa je igralcem letnikov od 1995 do 2007. »Tako kot vsako leto smo tudi letos poskrbeli, da bodo z mladimi trenirali priznani trenerji in demonstratorji, med njimi Valerij Šahraj, Edo Terglav, Franc Žbontar, Toni Tišler, Andrej Brodnik, Luka Simšič, Luka Tosič, Boštjan Goličič, Maks Selan in Viktor Scelig,« je povedal Brane Terglav, ki vabi, da si več podrobnosti o poletnem druženju hokejistov ogledate na www.cansport.si ali www.hdk-drustvo.si, prav tako pa lahko dodatne informacije dobite po telefonu 031/313 690 ali 031/235 092. Prijave že sprejemajo. **V. S.**

BESNICA

V squashu uspešni tudi mladi Gorenjci

Minuli konec tedna je v rekreacijskem centru Vogu v Besnici potekalo državno prvenstvo v squashu za mlade kategorije. Lep uspeh so dosegli gorenjski igralci squasha. Tako je v kategoriji deklic 13 do 15 let zmagala Nina Kustec (Škofja Loka), v kategoriji dečkov do 11 let, ki so jo združili z dekleti, pa je bil najboljši Nejc Jan (Bled), Taša Mihelič pa je bila tretja (in najboljša dekle). Med dečki od 11 do 13 let je državni prvak postal Miha Jan (Bled), v kategoriji dečkov od 13 do 15 let je slavil Andraž Demšar (Škofja Loka), prav tako pa je bil Andraž najboljši v kategoriji 15 do 17 let. Med fanti od 17 do 19 let je zmagal Mark Hafner (Škofja Loka). **V. S.**

Na podlagi 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07- 70/2008-ZVO-1B, 108/2009, 80/2010-ZUPUDPP (106/2010 popr.), 43/2011-ZKZ-C, 57/2012, 57/2012-ZUPUDPP-A, 109/2012) in 12. ter 78. člena statuta Občine Naklo (Uradni list RS, št. 88/07, 16/2012) župan Občine Naklo s tem

JAVNIM NAZNANILOM

obvešča javnost o javni razgrnitvi in javni obravnavi DOPOLNJENEGA OSNUTKA OBČINSKEGA PODROBNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA NA4-Naklo-ob avtocesti – 1. faza

I. člen

Občina Naklo naznanja javno razgrnitev: - dopoljenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta urejanja NA4-Naklo-ob avtocesti – 1. faza (v nadaljevanju OPPN), ki ga je izdelala družba ALFA ARS, d. o. o., Kranj pod številko projekta U-1044/11, april 2013.

II. člen

Gradivo iz prve točke bo javno razgrnjeno **od 03. 06. 2013 do 04. 07. 2013** v času uradnih ur v prostorih Občine Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo in na spletni strani naklo.si.

III. člen

Javna obravnava bo potekala **v sredo, dne 05. 06. 2013, ob 17.00 uri** v prostorih Občine Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo, v kletni sejni sobi.

IV. člen

Vsebina sprememb in dopolnitev OPPN obsega gradnjo trinajstih individualnih stanovanjskih objektov s pripadajočo infrastrukturo.

V. člen

V času javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pisne pripombe in predloge k razgrnjenemu gradivu na naslov Občina Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo s pripisom: »Pripombe na javno razgrnitev OPPN NA4-Naklo-ob avtocesti – 1. faza, ali pa jih na mestu javne razgrnitve vpišejo v knjigo pripomb in predlogov. Rok za dajanje pripomb poteče s potekom javne razgrnitve **04. 07. 2013**.

VI. člen

Župan Občine Naklo bo po končani javni razgrnitvi zavzel stališča do pripomb in predlogov javnosti. Stališča do pripomb in predlogov bodo objavljena na spletni strani naklo.si.

Številka: 3505-0005/2011-55
Naklo, dne 20. 05. 2013

Župan Občine Naklo
MARKO MRAVLJA l.r.

Doma posadil konopljo

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Škofjeloški kriminalisti so ta teden obravnavali 44-letnega Škofjeločana, ki ga sumijo storitve kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami. V svojih stanovanjskih prostorih

v Škofji Loki je namreč uredil poseben prostor za gojenje konoplje. Kriminalisti so mu tako v hišni preiskavi zasegli več kot 170 sadik prepovedane rastline, ki so jih poslali v nadaljnjo analizo. Če bo ta sum, da gre za konopljo, potrdila, bodo 44-letnika tudi kazensko ovadili.

KRANJ

Dve tekmovanji na eni lokaciji

Minulo soboto sta na parkirišču podjetja Iskratel v Kranju potekali tekmovanji Gasilske zveze Mestne občine Kranj (MOK) in Kokra. Kot je pojasnil predsednik kranjske zveze Jože Derlink, gasilski zvezi že nekaj let skupaj organizirata svoji tekmovanji, saj s tem racionalizirajo njuno izvedbo, nekaj pa privarčujejo tudi na stroških. Tekmovanji obeh zvez sta sicer potekali ločeno, po najboljši tri ekipe v vsaki kategoriji pa so si priborile vstopnico za letošnje regijsko gasilsko tekmovanje. Gasilska zveza MOK je podelila tudi prehodna pokala v kategoriji članic in v kategoriji članov, ki ga prejmeta ekipi, ki taktično vajo z motorno brizgalno opravila z najboljšim skupnim časom (seštevek časa in negativnih točk). Letos sta ga prejeli ekipi Predoslje 2 pri članih in Mavčiče 1 pri članicah. Na tekmovanju Gasilske zveze MOK so sicer ekipe PGD Mavčiče zmagale v šestih kategorijah (pionirji in pionirke, mladinke, članice A, člani in članice B), ekipe PGD Predoslje so bile najboljše v treh kategorijah (mladinci, člani A in starejši gasilci), ekipa PGD Bitnje pa je zmagala v kategoriji starejše gasilke. Na tekmovanju GZ Kokra pa so ekipe PGD Prebačevo-Hrastje slavile petkrat (pionirke, člani in članice A, člani in članice B), ekipa Luž je bila najboljša med pionirji, pri mladincih je zmagal Preddvor, pri starejših gasilcih Šenčur in pri starejših gasilkah tudi Šenčur. **S. Š.**

Foto: Tina Dokl

Pomembna tudi usklajenost

Tradicionalnemu skupnemu usposabljanju kranjskih gasilcev ter reševalcev in zdravnikov Nujne medicinske pomoči Kranj so se letos pridružili tudi policisti in uslužbenci Regijskega centra za obveščanje Kranj. V množičnih nesrečah je namreč zelo pomembna tudi njihova usklajenost.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Gasilsko reševalni službi Kranj (GRS Kranj) so včeraj končali vsakoletno usposabljanje, ki se ga je v dveh tednih udeležilo okoli 120 kranjskih poklicnih gasilcev, reševalcev, medicinskih sester in zdravnikov iz Prehospitalne enote nujne medicinske pomoči Kranj (NMP Kranj), policistov in uslužbencev regijskega centra za obveščanje. Letošnje urjenje je bilo posvečeno reševanju v primeru množičnih nesreč.

V vsakoletnih skupnih usposabljanjih, ki so se začela pred približno petnajstimi leti, so v preteklosti sodelovali le gasilska enota in služba NMP Kranj, letos pa sta se jim pridružila še policija in Regijski center za obveščanje Kranj. »Pri množičnih nesrečah je poleg tehnične in strokovne usposobljenosti različnih reševalnih enot zelo pomembna tudi njihova koordinacija oziroma usklajenost,« je glavni razlog »razširitev« kroga udeležencev vaje predstavil Matej Kejžar, poveljnik operativne v GRS Kranj.

»Pri množičnih nesrečah je aktiviranih več različnih reševalnih enot, policije in drugih služb, zato so, kot se je pokazalo na preteklih

Pri množičnih nesrečah venomer vlada zmeda, zato je koordinacija različnih reševalnih enot zelo pomembna.

reševalnih vajah, skupna usposabljanja zelo dobrodošla. Na tokratnem usposabljanju so se nekatere rešitve, ki smo jih ugotovili že na zadnji množični vaji na Ljubljano, pokazale kot dobre. Kjer je večje število ponesrečenec, namreč pogosto vlada precejšnja zmeda, zato se dogaja, da imajo na koncu različne službe različne podatke o številu ponesrečenec, kar policistom otežuje delo pri ugotavljanju okoliščin nesreče. Zato sedaj preizkušamo rešitev, da bi policisti pomagali tudi pri evakuiranju ponesrečenec,

ki jih sprejmejo v triazi in jih odpravijo v bolnišnico,« je pojasnil Aljoša Jazbec iz Policijske uprave Kranj.

Na usposabljanju so uporabili tudi prikolico z opremo za množične nesreče, ki so jo gorenjski reševalci prejeli šele pred kratkim in so jo prvič preizkusili na aprilski mednarodni reševalni vaji na Ljubljano. »V prikolici so shranjeni štirje šotori za potrebe triaze in nekaj sanitetnega materiala,« je razložil Andrej Štremfelj, vodja izmene v GRS Kranj, kjer prikolico tudi hranijo in zanjo skrbijo. Vodja NMP Kranj Mitja Mohor

je dodatno pojasnil, da šotori koristijo predvsem za zaščito zdravnikov in ponesrečenec pred vremenskimi nevarnostmi, pa tudi pred radovednimi pogledi.

Omenjeno usposabljanje sicer sodi v sklop internega izobraževanja, ki ga mora vsako leto opraviti vsi reševalci in medicinske sestre v NMP Kranj, v zadnjih letih pa je preraslo tudi v redna usposabljanja oziroma prikaze reševanja v prometnih nesrečah tudi za dijake srednje zdravstvene šole ter študente visoke šole zdravstva in medicine.

ŽIRI

Vabil ju je v avtomobil

V sredo popoldne je škofjeloške policiste poklical varnostnik v enem od podjetij v Žireh in sporočil, da sta se pri njem oglasili mlajši dekleti, obe polnoletni, in ga seznanili, da ju je ogovarjal neznanec in vabil v svoj osebni avtomobil znamke Renault Clio. Kot sta povedali, neznanec sicer ni bil vsiljiv, a se povabilu vseeno nista odzvali. Policisti so takoj po sprejemu obvestila odšli na kraj ter opravili razgovor z dekletoma in naznaniteljem. Ugotovili so, da glede na znana dejstva neznanec verjetno ni imel slabega namena, ni pa tega možno izključiti. Policija kljub temu svetuje, naj se mlajši, predvsem dekleta in otroci, z neznanci ne pogovarjajo, če pa jih ti že ogovorijo, naj bodo pozorni na morebitna sumljiva ravnanja, nespodobna povabila ipd. V nobenem primeru pa naj ne vstopajo v vozila takih oseb in naj z njimi ne odhajajo, tudi če oseba trdi, da pozna njihove starše ali da je tako dogovorjeno. Če jih neznanec ogovori iz avtomobila, naj se ne odzovejo, temveč naj poiščejo zatočišče v prostorih, ki so označeni kot varna točka, ali pa se zatečejo v prvo dostopno ustanovo, kjer naj zaposlene prosijo za pomoč, kot sta to storili dekleti iz Žirov, še opozarjajo policisti. Kadarkoli lahko tudi pokličejo na interventno številko 113 oziroma na anonimni telefon policije o8o 1200. **S. Š.**

MLAKA PRI KRANJU

Okradli so jo na domu

Neznani storilci so v sredo popoldne na Mlaki pri Kranju nepovabljenost vstopili v stanovanjsko hišo starejše občanke in jo s pogovorom toliko zamotili, da so ji skrivaj ukradli nekaj gotovine. Nato so krenili v sosednjo ulico in na podoben način na dvorišču stanovanjske hiše skušali zamotiti še eno starejšo občanko, ki pa je bila dovolj oprezna, da je takoj poklicala policiste. Ti nepridiprave še iščejo. **S. Š.**

KAMNIK

Na ukradenih posodah je eksploziv

Policijsko upravo Ljubljana so včeraj dopoldne obvestili o tatvini predmetov in barvnih kovin iz podjetja na območju Kamnika, ki so jo neznani storilci izvršili od 15. maja do včeraj. Kriminalisti so ugotovili, da so na ukradenih aluminijastih posodah sledi eksploziva, zato je vsak poseg, kot so rezanje, stiskanje ali prisotnost ognja, izredno nevarno početje. Policija prosi vse, ki bi razpolagali s kakršnikoli informacijami o opisanem kaznivem dejanju, naj to sporočijo na številko 113 ali anonimni telefon o8o 1200. **S. Š.**

KRANJ

Hodil po avtocesti

Kranjski prometni policisti so ta teden na avtocesti pri Kranju opazili pešca, 35-letnega bosanskega državljanca. Ker je hoja po avtocesti (in hitri cesti) prepovedana, so mu izdali plačilni nalog z globo v znesku 150 evrov, z avtoceste pa so ga seveda odstranili. **S. Š.**

ŠKOFJA LOKA

Tat v čistilni napravi

Neznani storilec je pred dnevi vlomil v čistilno napravo v okolici Škofje Loke in ukradel visokotlačni čistilec, kosilnico in več drugih predmetov, s čimer je povzročil za okoli pet tisoč evrov škodo. **S. Š.**

JESENICE

Izginile aluminijaste gredi

Jeseniški policisti so v sredo obravnavali veliko tatvino na škodo gradbene družbe z Jesenic, ki so ji neznani storilci ukradli več kot sto kosov aluminijastih gredi. Podjetje je nastalo škodo ocenilo na okoli 25 tisoč evrov. **S. Š.**

DRUŠTVO "ROVTARJI"
smučanje in kolesarjenje po starem
ŠKOFJA LOKA

6. MEDNARODNO SREČANJE STARODOBNIH KOLESARJEV
ŠKOFJA LOKA
25. MAJ 2013

od 10^h dalje Prodaja starodobnih koles in smučil - NOVOST! - pred Upravno enoto Šk. Loka
10 - 11^h Parkiranje vseh udeležencev v bližini vzhajnice Šk. Loka, parkirišče pred Tehnikom, parkirišče v Pučkah, izhod pred Upravno enoto Šk. Loka
11^h Pričetek gonovila kolesarjev proti Mestnemu trgu:
- Obisk izbične na Mestnem trgu
- Kulturni program
- Kolesarskega po Škofji Loki in okolicih vaseh
- Zbiranje in poskusitev na športnem igrišču v Gorjanih

POSLOVNI GLAS

Rojeni zmagovalec in inovator

Kolesarske sedeže Berk iz kompozitnih materialov med drugimi uporabljajo tudi poklicni kolesarji ekipe Sky, lanski zmagovalci dirke po Franciji. Na spletu si je delo Jureta Berka v kratkem obdobju ogledalo več kot 200 tisoč obiskovalcev. Za njegovo delo se zanimajo tudi tujci – eni ga vabijo v svoje vrste, drugi iz zavisti tožijo. Je skoraj 21-letni inovator in podjetnik, ki kaže, da je z znanjem in voljo mogoče premagati tudi največje prepreke.

BOŠTJAN BOGATAJ

Domžale – »Ekonomije ne maram, to prepuščam drugim,« pove Jure Berk, podjetni inovator, ki že od 15. leta ustvarja iz kompozitnih materialov, dragega materiala, ki ga v količinah, kot jih potrebuje on, niti ni lahko dobiti. Na začetku mu skromnih količin uvoznik karbonskih vlaken niti ni želel prodati, češ kaj pa hoče mulc z nekaj sto evri? Vztrajal je, danes ime Berk pri kolesarskih izdelkih nekaj pomeni – vsaj v evropskem, če ne svetovnem merilu.

Ob prihodu nas najprej pelje v skromno delavnico, pravzaprav preurejeno garažo. Ko dela z lesom, je v bližnji drvarnici. Kot gimnazijec je v obeh preživel vse večere, danes ima več časa. Kljub temu da uživa v razvoju, poskusih in odpravljanju napak, ekonomije pa ne mara, ve, kaj pomenijo izdelki z visoko dodano vrednostjo. »Navaden kolesarski sedež stane okoli 150 evrov, karbonski čez 400 evrov. Moji so zelo lahki, zato morda še več,« razloži bistvo ekonomije.

Ko govori o delu, se mu oči iskrijo. »Kaj vam še pokažem?« večkrat vpraša. Žal imamo le malo tehničnega znanja, zato njegovega znanja niti ne moremo dobro predstaviti. Po drugi strani tudi sam nekaj postopkovnih skrivnosti ne izda.

Še lani kolesar

Jure Berk, skoraj 21-letni Domžalčan, je bil do lani kolesar Radenske. Po desetletju je zaključil kolesarsko pot, na kateri je več kot petdesetkrat stal na odru za zmagovalce. Tudi na večjih dirkah in z znanimi kolesarji.

Kljub slovesu od tekmovanj, rekreativnemu kolesarjenju se ni odpovedal, se zgodbata njegovih uspehov ne zaključuje. Je uspešen inovator, podjetnik, mlad mož, ki bi bil lahko marsikomu za zgled. Že v osnovni šoli je s sošolcem in sosedom Lukom Erdanijem doma izdelal raketo. Njegova naloga je bila izdelava ohišja, Luka je poskrbel za kemijo. »Pregovorili so naju, da se prijaviva na tekmovanje

»V šoli se učimo zgolj osnove, ki so ponavadi tako zastarele, da mi ne koristijo,« o učenju v šoli in z lastnimi poskusi pove Jure Berk. Na sliki v domači delavnici.

mladih raziskovalcev. Najina naloga je bila najbolje ocenjena,« prvi nešportni uspeh opiše podjetnež.

Rakete in mešanje kemikalij sta s prijateljem zaradi spleta okoliščin opustila, kaj kmalu pa se je Berk začel ukvarjati s kompozitnimi materiali. Pri 15 letih je izdelal prvi nosilec za bidon, nato sedežno oporo, sledili so kolesarski sedeži. Pove, da je znanje črpal od očeta zdravnika in matere kemičarke, še največ se je učil s poskusi. In razen prostega časa, ki ga je bilo nekaj le ob večerih, vlagal tudi zbrani denar od kolesarskih nagrad in Zoisove študentske stipendije za drag material.

Od rakete do sedeža

»Pot do kompozitnih materialov je za najstnika zelo težka. Kdo bi me pa resno jemal?« pove danes, šest let po začetku izdelovanj manjših izdelkov, ki se uporabljajo v kolesarstvu. Pa je le prišel do uvoznika, ki mu je

Njegovo kolo iz kompozitnih materialov. Tehta zgolj 900 gramov. Na lanskem Eurobiku, sejmu kolesarskih novosti, se je predstavil s kolesarskima sedežema. In uspel.

prodal tudi manjše količine karbonskih vlaken, nato pa poskušal, se učil in izdeloval vedno lažje izdelke. In objavljaj na spletnih forumih.

Tako je do sedaj vsako leto izdelal po en kolesarski okvir, ohranjal togost in odvzemal težo. Njegovo današnje kolo tehta zgolj 900 gramov! »Zagotovo imajo v velikih podjetjih več znanja od mene, vendar tu raziskujem sam, se učim na napakah in predvsem vem, kaj kolesar hoče imeti,« o svojem delu v domači garaži pove Jure Berk. In tudi, da je vse skupaj podobno igranju z lego kockami, s katerimi je preživel lep del otroštva. »Mislili so, da sem avtističen, pa se je nekoliko obrnilo,« se smeje. Danes je študent strojništva na ljubljanski univerzi.

Tožba, nato opravičilo

Iz enega od velikih podjetij so ga kontaktirali in prosili, če bi za njih izdelal sedež, saj je bil njihov cilj

izdelati kolo s komaj 600 grami teže. Eurobike je kolesarski sejem novosti, kjer je nato predstavil dva prototipa in požel veliko pozornosti. »Veliko podjetje me je želelo tožiti, češ da jih kopiram, v resnici pa so le želeli zatreti moje delo. Na koncu so se mi opravičili. Hkrati to pomeni, da me kljub moji majhnosti konkurenca nenehno spremlja,« pove podjetnik, ki ga nekateri zaradi mladosti ne jemljejo resno, drugim je prav to argument, da ga želijo v svojih vrstah.

Za zdaj je ponudbe, med njimi tudi znanih in velikih tujih podjetij, zavrnil. Oziroma jim še ni odgovoril. Pred kratkim je status samostojnega podjetnika zamrznil, saj je bilo naenkrat preveč dela. »Poleti se bom odločil. Ogledal sem si poslovne prostore, ki bi jih lahko najel, morda se bom odločil za tuji. Ne vem, kaj je bolje. Tu študiram, rad imam Slovenijo, vendar je tudi delo v tujini izziv,« pravi Domžalčan.

Najraje v domači delavnici

V dobrih petih letih si je pridobil ime, pomagajo mu poznanstva, strokovnjaki, tudi uvoznik, ki ga je sprejel za pravega, ko mu je pokazal delo in s tem brezplačno pridobil novosti na področju kompozitov. Že danes bi lahko živel od posla, vendar polovičarstva ne preneha. »Že študij in kolesarstvo nista šla skupaj, tudi delo in študij ne gresta. Zato sem se pred letom odločil za študij ob delu, kolesarstvo pa obesil na klin, saj mi nihče ne zagotavlja uspeha, da o uživanju zdravi, kljub tem, da je kolesar zdrav, ne govorim,« razloži življenjsko filozofijo.

Razen izdelkov za kolesarstvo se je lotil tudi izdelovanja protez, opornic, vendar je ostalo zgolj pri poskusih. Pogoj za delo na tem področju je izobrazba. V delavnici nastaja tudi puškino kopito za biatlonca Petra Dokla. Jureta Berka motivirajo dobri rezultati. »Vedno najdem čas za ustvarjanje. Ne maram televizije, ne visim za računalnikom, ne ponočujem,« še pove.

Niko z dobičkom

Železnikarsko podjetje Niko, član Ring International Holding, je lani ob 30 milijonih evrov prometa doseglo tri milijone evrov dobička pred davki.

BOŠTJAN BOGATAJ

Železniki – Spomnimo, da je avstrijski Ring International Holding leta 2007 prevzel Niko Železniki, podjetje pa je v tem času povečalo dobičkonosnost ter postalo vodilno podjetje v poslovnih enotah Mehanizmi. Ring International se sicer zanima tudi za nakup domžalskega Heliosa.

Niko večji del poslov (skoraj 80 odstotkov prodaje) opravi na trgih Nemčije, Poljske in Švice. Podjetje je stabilno tudi v času zaostrenih gospodarskih razmer, celo več, v zadnjih petih letih so bruto dodano vrednost na zaposlenega povečali s 26 na 35 tisoč evrov. Slednje je rezultat investicij, saj je Ring Holding v zadnjih

letih vložil okoli sedem milijonov evrov v večjo učinkovitost, izboljšanje notranje tovarniške dobavne verige in tudi robotsko proizvodnjo. »Lastnik nam je prinesel večjo moč na trgu, pri komuniciranju z bankami, kot tudi večjo transparentnost, kakovost korporativnega upravljanja in finančno trdnost podjetja,« pravi direktor Rado Čulibrk.

Lani so v Niku razen tradicionalnih proizvodnih programov, to so mehanizmi, sponke in orodjarna, vpekljali tudi proizvodnjo kovinskih izdelkov za notranjo avtomobilsko opremo za Volkswagen. V Niku je danes 253 zaposlenih, pod vodstvom Čulibrka pa je tudi češko podjetje Interkov s 160 zaposlenimi.

VI SPRAŠUJETE,
ZAVAROVALNICA TRIGLAV ODGOVARJA

Kmet iz okolice Radovljice želi zavarovati sadovnjak in koruzo. Zanima ga, katere nevarnosti, povezane z vedno pogostejšimi neurji, zavarovalnica krije. Še posebej ga zanima poškodba pridelka zaradi nevarnosti toče.

Vaš sadovnjak in koruzo lahko v okviru zavarovanja za posevke in plodove zavarujete proti trem temeljnim nevarnostim, in sicer proti toči, požaru in udaru strele. K temu osnovnemu zavarovanju pa lahko po želji priključite še dodatni zavarovanji, ki krijeta nevarnosti viharja in poplave, seveda v primeru, če sta ti dve nevarnosti na vašem območju tudi prisotni. V okviru dodatnih zavarovanj je sicer možno skleniti tudi zavarovanje zaradi nevarnosti spomladanskega mraza in od letos tudi t. i. indeksno zavarovanje posevkov pred nevarnostjo pomanjkanja padavin oz. pred nevarnostjo meteorološke suše, vendar je čas za sklenitev tovrstnih zavarovanj v letošnjem letu že mimo, saj je ti dve zavarovanji možno skleniti do konca februarja (pozeba) oziroma do sredine maja (indeksno zavarovanje) tekočega leta. Vsekakor pa vam za sadovnjak priporočamo sklenitev dodatnega zavarovanja pridelka sadja za izgubo kvalitete, saj je v okviru osnovnega zavarovanja sicer pridelek zavarovan le za izgubo količine. S tovrstnim celovitim zavarovanjem si boste tako lahko zagotovili nadomestilo za škodo in povrnitev stroškov v primeru zgoraj omenjenih nepredvidljivih vremenskih dogajanj. Višina zavarovalne premije (cena zavarovanja) je odvisna od dogovorjene zavarovalne vsote, ki se določi na osnovi hektarskega donosa in cene pridelka. Premija za zavarovanje posevkov in plodov je tudi letos 50-odstotno sofinancirana s strani države, kar pomeni, da polovico premije poravnate sami, drugo polovico pa v vašem imenu uveljavljamo v Zavarovalnici Triglav. Zavarovanje, ki ga lahko sklenete pri naših zavarovalnih zastopnikih, lahko vključite tudi v Triglav komplet in deležni boste (vi in vsi člani vašega Triglav kompleta) dodatnega popusta na obnovo in sklenitev novih ostalih premoženjskih zavarovanj.

Mihaela Perčič
Vodja prodaje zavarovanj

Bralce Gorenjskega glasa vabimo, da za zgoraj navedeno rubriko pošljete **vprašanja, povezana z zavarovanji, na naslov:** Gorenjski glas, d. o. o., Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali na e-naslov: info@g-glas.si, s pripisom, Za rubriko »Vi sprašujete, Zavarovalnica Triglav odgovarja«.

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Ne vznemirjajte ruševca

CVETO ZAPLOTNIK

Bled - V zavodu Triglavski narodni park (TNP) ugotavljajo, da se iz leta v leto povečuje nemir na nekaterih rastiščih ruševca ali malega petelina. Nemir povzročajo obiskovalci, ki želijo opazovati ali fotografirati petelina, pri tem pa so se nekateri pripravili tudi po več dni zadrževati v bližini rastišč. Ruševca je posebej privlačen za opazovanje in fotografiranje v obdobju parjenja, ki poteka spomladi od aprila do junija na posebej določenih stalnih mestih – rastiščih. Tam samci branijo

izbrani prostor tudi tako, da se spopadajo z vsiljivci. Nemir zmanjšuje možnost gnezdenja, živali pa zaradi tega porablajo energijo, ki je v tem času zaradi omejenih virov hrane ne morejo nadomestiti. V zavodu TNP opozarjajo obiskovalce na uvidevnost in zmernost pri obiskovanju območij z rastišči ruševca. Na najbolj obremenjenih rastiščih bodo po ostrili naravovarstveni nadzor in v primerih namernega vznemirjanja živali tudi ukrepali s kaznovanjem. Ruševca je za park značilna živalska vrsta, ki živi tik nad zgornjo gozdno mejo.

MEŠETAR

Tržne cene govejega mesa

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 6. in 12. majem, ko je bilo zaklanih 383 do dve leti starih bikov, 24 več kot dve leti starih bikov, 93 krav in 28 telic! K ceni so prišteti povprečni prevozniki stroški v višini 6,20 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost. **C. Z.**

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	355,85	-	-	n. z.
U3	355,66	-	-	333,69
R2	347,31	-	-	318,22
R3	347,71	353,04	279,37	316,83
R4	-	-	276,20	306,08
O2	332,64	-	245,46	276,20
O3	339,95	-	256,49	291,26
O4	-	-	266,20	n. z.
P2	-	-	211,55	-
P3	-	-	260,53	-

Katastrski dohodek po novem

Geodetska uprava mora najkasneje do konca junija ugotoviti katastrski dohodek (KD), kot to ureja novi zakon. Zbornica predlaga postopno uveljavitev novega sistema in oceno o vplivu novega izračuna KD na ekonomski položaj kmetij.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Predlani sprejeti in lani dopolnjeni zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka ureja nov sistem ugotavljanja katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj za davčne in druge javne namene. Novi sistem korenito spreminja doslej uveljavljeni sistem pavšalne obdavčitve osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Namesto katastrskih razredov uvaja bonitetne razrede, namesto katastrskih kultur upošteva dejansko rabo zemljišč, namesto okrajev pa proizvodna območja, ki so statistične regije. Izračun je zapleten, saj upošteva količine pridelkov in cene v triletnem obdobju in tehnološke normative pridelave.

Vlada mora po tem sistemu prvič ugotoviti KD in pavšalno oceno dohodka na panj do letošnjega 30. junija. V ta namen je geodetska uprava do 20. maja javno razgrnila predlog kalkulacij katastrskega dohodka ter pozvala strokovno in drugo zainteresirano javnost, da poda morebitne pripombe in predloge. Predlog je na podlagi zakona izdelala geodetska uprava v sodelovanju z ministrstvom za kmetijstvo in okolje, ministrstvom za finance in Biotehniško fakulteto. Predlog vključuje tri dokumente, med njimi tudi lestvico KD

Katastrski dohodek gozda bodo ugotavljali na podlagi podatkov državnega statističnega urada o povprečnem poseku.

za vsako od proizvodnih območij oz. statističnih regij. Poglejmo predlog lestvice KD (v evrih na hektar) za tri najpomembnejše rabe zemljišč v gorenjski regiji!

Ugotavljanje KD po novem zakonu, ni mogoče speljati do 30. junija, zato poziva ministrstvo za finance, da sistem uveljavi postopoma, po natančnem pregledu iz-

korenito posegati v izračun KD-ja, ne da bi prej proučili, kako bo to vplivalo na dohodninsko osnovo posameznih kmetij, na obremenitev posameznih panog, na

Vrsta rabe zemljišča	Bonitetni razredi (točke)									
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100
Njiva	212	233	254	275	297	318	339	360	381	402
Trajni travnik	84	97	109	121	134	146	158	171	183	195
Gozd	131	147	163	179	195	211	227	243	259	275

V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije so prepričani, da tako obsežnega in zahtevnega projekta, kot je

računov, izvedenih popravkih in ocenitvi vpliva na ekonomski položaj kmetij. Menijo, da je nedopustno tako

doseganje praga za obvezen vstop v sistem davka na dodano vrednost in na obvezno vodenje računovodstva.

Če vas mika v gore, boste v obeh knjigah našli podrobne opise poti na posamezne vrhove, od lažjih vzponov do težjih in večdnevni.

Zaradi velikega povpraševanja smo ponatisnili uspešno **Pozdravljene gore 1**, ki jo v kompletu s knjigo **Pozdravljene gore 2** ponujamo po posebej privlačni ceni **25 EUR + poština**. Cena ene knjige pa je **15 EUR + poština**.

Knjigi lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

LJUBLJANA

Dukat pridobil še 46 odstotkov delnic mlekarne

Hrvaška družba Dukat, ki je članica francoske skupine Lactalis, je s prevzemno ponudbo za odkup delnic Ljubljanskih mlekar, ki se je končala 20. maja, pridobila še 46,23 odstotka delnic, tako da ima zdaj skupaj s prej kupljenim deležem v lasti 96,52 odstotka. Prevzemno ponudbo je v času prevzemne ponudbe prevzelo še 766 delničarjev, med njimi tudi kmetijske zadruge, članice družbe Mlekodel, ki je imela v lasti 23,65 odstotka delnic. Družba Dukat je prodajalcem za delnico ponudila 8,75 evra. **C. Z.**

Klasje

TRGOVINA IN SERVIS

Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj, t.: 04/2357 710, t./f.: 04/2331 375, m.: 041/628 065, e-pošta: klasje@siol.net, www.klasje.eu

- prodaja rezervnih delov za kmetijsko mehanizacijo
- popravilo vseh tipov traktorjev
- servis kardanov in akumulatorjev Vesna

Rezervni deli za traktorje:

Tomo Vinković, IMT, Zetor, Univerzal, Ursus, Torpedo, Fiat, Creina Akumulatorji, rezervni deli Sip, BCS, gume, kardani in rezervni deli kardanov

Prodaja traktorjev Zetor

S konjsko štirivprego iz Nemčije v Slovenijo

Nemška zakonca Matern sta s štirivprego slovenskih lipicancev že od 6. maja na 680 kilometrov dolgi poti v Slovenijo, kamor bosta prispela v nedeljo. Na mejnem prehodu v Ratečah jima pripravljajo prisrčen sprejem.

CVETO ZAPLOTNIK

Rateče – Zakonca Ute in Andreas Matern sta lastnika štirih lipicancev slovenske reje – dveh kobil in dveh kastratov, ki sta jih pred tremi leti kupila od slovenskih rejcev. Ker sta nad konji, pa tudi nad Slovenijo, navdušena, sta se odločila, da se na izviren način zahvalita rejcem in prijateljem, ki sta jih spoznala po zaslugi konj. Že poleti predlani se je porodila ideja o popotovanju s kočijo in slovenskimi lipicanci iz Nemčije v Slovenijo. Priprave na podvig so trajale poldrugo leto, zares se je začelo 6. maja, ko sta zakonca iz Heidecka v bližini Nürnberga krenila na 680 kilometrov dolgo pot do končnega cilja – vzrejne hiše Barbana v Globokem, ki jo vodi Janez in Nina Peternel. Vprega vsak dan prevozi od 21 do 40 kilometrov, na poti

Podobna lipicanska vprega je nazadnje potovala z Dunaja čez Trst v Lipico leta 1980 ob 400-letnici kobilarne v Lipici.

se je povzpela tudi na 1.800 metrov visoki avstrijski prelaz Soelkpass, konje so vmes tudi enkrat podkovali.

Štirivprega bo v Slovenijo prispela v nedeljo. Nekateri člani Konjeniškega kluba (KK) Špik iz Podkorena ji bodo s konji odšli naproti že v Italijo in jo spremljali do mejnega prehoda Rateče, kamor bo predvidoma prispela ob 15. uri. Konjeniški klub in Vzrejna hiša Barbana bodo na meji poskrbeli za slovesni sprejem, moški pevski zbor Maj iz Kranja bo zapel slovensko in nemško himno, nemška zakonca naj bi

Zakonca Ute in Andreas Matern s štirivprego lipicancev iz slovenske reje med potjo proti Sloveniji

med drugim pozdravil kranjskogorski župan Jure Žerjav, zaplesala bo folklorna skupina Juliana s Hrušice ... Po sprejemu na mejnem prehodu se bo štirivprega skupaj s konjeniki KK Špik odpravila

do domačije Rasinger v Podkorenu, kjer bodo konje prvi dan bivanja v Sloveniji brezplačno sprejeli v oskrbo. V bližini domačije, na prireditvenem prostoru športnega društva Vaniše Podkoren, se

bo sprejem nadaljeval nekoliko manj formalno, ob glasbenem programu ansambla Zgornjesavci. Naslednji dan bo štirivprega v spremstvu konjenikov nadaljevala pot do Mojstrane in od tam

naprej samostojno v Radovno, na turistično kmetijo Pr Psnak, kjer bo njena druga slovenska postojanka na poti z Bavarskega. Tretji dan bodo vprego na poti iz Radovne proti Žirovnici spremljali konjeniki Konjeniškega kluba Stol iz Žirovnice, ki sicer že po tradiciji vsako leto organizirajo izlet do Radovne in nazaj. Iz Žirovnice, kjer ji bodo prav tako pripravili sprejem, bo v spremstvu Janeza Peternela nadaljevala pot do končnega cilja, do Vzrejne hiše Barbana v Globokem. Tam se bodo zakonca in konji odpočili, a le za kratek čas – v soboto, 1. junija, bo namreč v Globokem v organizaciji Vzrejne hiše Barbana, KK Stol ter Centra konjeniškega športa Ljubljana tekmovalje v vožnji vpreg za Pokal Slovenije, na kateri se bosta zakonca še zadnjič predstavila s svojimi lipicanci slovenske reje.

PREZRAČEVALNI VENTILATORJI kmetijstvo / industrija / logistika

Zahtevajte brezplačni katalog 2013

ProFarm
KOŠENINA D.O.O.

WWW.PROFARM.SI

Spodnja Senica 9
1215 Medvode
Tel. 01/3618-303
GSM. 040/21-33-55

MODRA ŠTEVILKA
080 73 74

Naša glavna storitev je odkup lesa ob kamionski cesti. Zainteresirani smo tako za manjše kot večje količine že pripravljene hlovovine.

• Odkupujemo hlovovino smreke, jelke in macesna ter celulozni les. Brez časovnih omejitev odkupujemo bukove goli, goli drugih trdih in mehkih listavcev.

• Ugodne cene in dobri plačilni pogoji.

Megales - vaš partner pri odkupu, poseku in prevozu lesa

Viski in vodka izpod Blegoša

Miha Primožič iz Čabrač je bil na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij znova nagrajen za blisky, ki je že v postopku zaščite za slovenski viski, zlato priznanje pa je prejel tudi za pšenično žganje oz. vodko.

ANA ŠUBIC

Čabrače - Miha Primožič s kmetije Pr Zink v Čabračah v Poljanski dolini je na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij za ječmenovo žganje, imenovano blisky, že tretje leto zapored dobil zlato priznanje, kar mu je prineslo tudi znak kakovosti. Razveselil se je tudi zlatega priznanja za pšenično žganje. »Blisky je v bistvu viski, pšenično žganje pa vodka. Priznanj sem bil vesel, zagotovo pomenita, da izdelujem kakovostni žgani pijači. V prihodnje se nameravam posvetiti promociji, upam tudi na sodelovanje z gostinci,« pravi Primožič.

Najprej se je pred trinajstimi leti začel ukvarjati s pivovarstvom, pivo prodaja pod blagovno znamko Gamsar, pred osmimi leti pa se je lotil še kuhanja ječmenovega žganja. »Viskija ne moreš izdelovati brez pivovarne, saj

prvi postopek poteka v njej. Na začetku sem vedel le, da je za viski potreben ječmenov slad, na koncu pa dvojna destilacija. Preden mi je uspel, sem ga trikrat zilil v kanal,« se spominja v smehu. Postopke je z leti izpopolnjeval, kar je očitno opazila tudi komisija na ocenjevanju dobrot slovenskih kmetij, ki je njegovemu bliskyju zadnja tri leta vsakič dodelila višjo oceno, letos pa celo najvišjo oceno med žg anjarji. »Veliko je odvisno tudi od destilacijskega kotla in destilacije, ki pomembno vpliva na okus in aromo viskija,« je pristavil Primožič.

Postopek izdelave viskija traja več mesecev. »Najprej je treba iz ječmenovega slada, to je nakaljen posušen ječmen, ustvariti sladkor. To naredimo tako, da zmlet slad segrevamo v vodi na primerne temperaturi. Potem se to precedi, sledi alkoholno vrenje, ki lahko traja tudi dva

Miha Primožič s svojim bliskyjem in pšeničnim žganjem

meseca, nato dvojna destilacija in nazadnje še večletno staranje v hrastovem sodu, ki da viskiju tudi barvo,« je strnil Primožič. Sprva je mislil,

da je viski zaščiten in se ga ne sme izdelovati, zato ga je poimenoval kar blisky: »Po poizvedovanju pa sem izvedel, da ni toliko zaščiten in da

lahko delaš svoj viski po svoji recepturi. Šel sem že tudi na patentni urad, da ga bom s svojo recepturo zaščiten. Še naprej ga bom izdeloval pod

imenom blisky, na etiketi pa bo zraven pisalo tudi slovenski viski. Sem pa edini, ki v Sloveniji izdeluje pravi viski, ponekod ga sicer še izdelujejo, a na osnovi sadjevca, v katerega namakajo različne stvari, kar pa nima zveze z viskijem.« Zaščiti namerava tudi pšenično žganje oz. vodko, ki jo izdeluje na podoben način kot blisky, le da je osnova pšenični slad, še prej pa bo skušal zanj pridobiti znak kakovosti.

Tako blisky kot pšenično žganje sta med obiskovalci kmetije Pr Zink naletela na zelo dober odziv, pravi Primožič: »Za obe žgani pijači pravijo, da sta zelo okusni, da ne spečeta in da imata malce bolj blag okus. Tudi gostincem sem že poslal nekaj vzorcev bliskya, bili so navdušeni. S svojimi izdelki želim v prihodnje sodelovati v združenju Gostilna Slovenija, v katerem so gostilne, ki ponujajo slovensko hrano.«

Premagovanje izrednih strmin je prednost traktorja LINDNER GEOTRAC ALPIN

Lindner LARIX GT

GEOTRAC 74 alpin

NAJVEČJA POLETNA AKCIJA TOVARNE LINDNER ZA SLOVENSKI TRG

KO LINDNER POKAŽE SVOJO MOČ NA IZREDNO STRMIH TERENIH...

Cena namesto ~~48.200,00 €~~ v akciji 41.990,00 € z vključenim DDV

V ceno vključeno tudi:

- prednje hidravlične roke
- nastavljiva zadnja platišča
- širše gume za strmino

OPCIJA: dodatna dvojna kolesa

Generalni zastopnik na slovenskem trgu:

LARIX GT, d.o.o.
Belska cesta 38,
4205 Preddvor
T: 04/255 66 10,
F: 04/ 255 66 11
I: www.lindner.si
E: larix@siol.net

Vrhunsko varstvo krompirja

www.syngenta.si

RidomilGold[®]
MZ Pepite

syngenta.

Syngenta Agro d.o.o.
Tel.: + 386 (0)1 436 12 03
E-mail: nasveti.silj@syngenta.com

AMC PROMO BID

Raznolikost je rešitev

Ena od teorij pravi, da bo po štirih letih od izumrtja zadnje čebele izginil tudi človek, zato ni nenavadno, da so že naši predniki pred stoletji s čebelami razvili poseben odnos. Odnos človeka do narave se je sicer predvsem v zadnjem stoletju spreminjal v škodo slednje. A posledic smo se vendarle začeli zavedati in v zadnjih letih storili marsikaj, da bi storjeno škodo vsaj omilili in začeli živeti na način, ki bo v dobro vsem.

Konec letošnjega leta se bo zaključil tri leta trajajoči medregijski projekt »Amc Promo BID«, *Apis mellifera carnica* bioindikator in promotor biodiverzitet, s katerim želijo partnerji z Gorenjskega in avstrijske Koroške raziskati podobnost in raznolikost življenjskih prostorov in dejavnikov, ki vplivajo na biotsko pestrost. Pri svojem delu so se osredotočili na odnos med medonosnimi rastlinami, med katerimi nekatere danes tudi v javnosti že poznamo kot tujerodne in invazivne, ter na avtohtono Kranjsko čebelo (*Apis mellifera carnica*).

Invazivke, kot tudi pravi-jo tujerodni rastlinski vrstam, izpodrivajo domorodne vrste in s tem ogrožajo ali celo rušijo stabilnost ekosistema. K širjenju veliko prispeva nepoznavanje problematike v strokovni in širši javnosti ter

posledično neprimerno ravnanje z njimi.

Čebele so tesno povezane z naravo in ljudmi. Oprasujejo več kot 80 odstotkov vseh rastlin in so pomemben kazalec onesnaženosti okolja. Čebelarji prav s skrbno za čebele skrbijo za oprasovanje rastlin. Pomagamo jim lahko tako, poudarjajo čebelarji in strokovnjaki, da opuščamo škropljenje, kosimo travnike, ko rože že odcvetijo, in da sadimo avtohtone rastline. »Po gozdovih, obronkih in grmiščih raste mnogo dreves in grmovnic ter travniških cvetlic, ki so za čebele primerna paša. Na mnoge izmed njih smo že pozabili in postajajo razmeroma redke. S ponovno zasaditvijo teh domačih vrst rastlin bi lahko preprečili njihovo morebitno izumrtje,« opozarjajo.

V treh letih so poleg naravovarstvenih raziskav in

iskanja medsektorskih rešitev na področju varovanja narave in biodiverzitet izvedli številne aktivnosti, prek katerih so ljudi poučili o pomenu ohranjanja narave: pri Biotehniškem centru Naklo je zrasel park medovitih rastlin, ki bo vrata za obiskovalce odprl prihodnji mesec. Na številnih delavnicah so predstavili pomen avtohtonih rastlinskih združb in nevarnosti razraščanja invazivnih rastlin. Na avstrijskem Koroškem so zgradili Biodiverzitetni center, mladi iz obeh držav so se srečevali na naravoslovnih taborih in delavnicah. V okviru projekta so tako povezane javne, raziskovalne in izobraževalne inštitucije ter čebelarske in naravovarstvene organizacije, ki želijo skupaj pripomoči k promociji ohranjanja narave in biotske raznovrstnosti. Udeleženci bodo nova znanja lahko

širili naprej. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa Slovenija – Avstrija in je sofinanciran iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj.

**RAZNOLIKOST = REŠITEV
VIELFALT = DIE LÖSUNG**

Sodelovanje kot priložnost

Del projekta, ki si prizadeva za ohranitev biotske pestrosti in s tem tudi medonosne čebele, poteka na avstrijskem Koroškem, kjer je gonilna sila projekta biolog dr. Štefan Merkač z društva za pospeševanje mednarodnih kooperacij, ekološkega razvoja in izmenjave na kulturnem področju Ecocontact. Dr. Merkač je tudi poslanec v koroški deželni vladi.

Kdaj so se tudi koroški čebelarji začeli zavedati, da invazivke predstavljajo problem v okolju?

»Mislim, da je to prišlo v zavest prav preko projekta AMC Promo BID. Posamezniki smo se problema zavedali že prej, med čebelarje na splošno je zavedanje o problemu invazivk prodrlo šele sedaj.«

Katere so tiste invazivke, ki pri vas predstavljajo največjo grožnjo?

»Nedotika, sledijo japonski dresnik ter kanadska in orjaška zlata rozga, na zdravstvenem področju pa seveda ambrozija, ki se, hvala bogu, pri nas ne pojavlja prav pogosto. Je pa rastlina, ki povzroča resne zdravstvene probleme.«

Koliko je koroška javnost na splošno občutljiva na teme, povezane z invazivnimi tujerodnimi rastlinami?

»Mediji so jih sprejeli kot temo prav zaradi našega projekta, ki je prav gotovo sprožil širšo javno debato o tem.«

Kakšno priložnost ste videli pri projektu v smislu povezovanja s slovenskimi čebelarji in naravovarstveniki?

»Na ravni čebelarstva smo imeli že pred projektom dolgoletne dobre odnose, ki so se zdaj le še poglobili in postali bolj prijateljski. Na naravovarstvenem področju stikov do sedaj ni bilo, zato sodelovanje v skupnem projektu predstavlja nov most tudi med uradnimi inštitucijami s tega področja in vesel sem, da

bomo to sodelovanje tudi v prihodnje razvijali.«

Kje so podobnosti in kje razlike v koroškem in slovenskem sistemu varstva narave?

»Avstrijska Koroška ima svojo regionalno zakonodajo. Pri nas namreč ni nacionalnega zakona o naravovarstvu. Sicer pa imamo manj površin, ki so zaščitene – zaradi tega imamo tudi težave z Evropsko komisijo. Slovenija ima težavo na drugem koncu. Vsebinsko pa je stanje na področju vrednot, ki jih je potrebno zaščititi, dokaj podobno. Tudi kranjska čebela je zaščitena enako v Sloveniji kot na avstrijskem Koroškem. Tudi tu je sodelovanje dolgoročno in dolgotrajno.«

Kje vidite pozitivne učinke čezmejnega povezovanja na čebelarskem in naravovarstvenem področju?

»Čezmejni učinki so v prvi vrsti pri prenosu znanja, kjer se odlično dopolnjujemo. Sicer pa je tudi za slovensko narodno skupnost pri nas vsakršno sodelovanje velikega pomena. V okviru projekta se srečujejo in povezujejo tudi mladi gimnazijci, knjiga Lepo je biti čebelar je čudovito darilo Slovencev slovenski narodni skupnosti na Koroškem. Prav tako delavnice, na katerih nastajajo vezi med ljudmi in institucijami, ki bodo ostale. Vse to je za nas zelo dragoceno in pomembno.«

Kaj si želite za prihodnost?
»Še bolj tesno in intenzivno sodelovanje. Da bi se tako kot

Dr. Štefan Merkač

doslej dobro razumeli, si razdelili in se dopolnjevali. Območje vidim kot regijo, ki naj bi se razvijala kot celota. Za to

imamo zdaj dobro priložnost: vsi smo v Evropski uniji in državnih mej, ki so nas včasih razdvajale, k sreči ni več.«

RAZNOLIKOST = REŠITEV
VIelfalt = DIE LÖSUNG

Tujerodne rastlinske vrste

Strokovnjaki se v okviru projekta posvečajo predvsem štirim tujerodnim vrstam: žlezavi nedotiki, japonskemu dresniku, kanadski ter orjaški zlata rozgi.

Žlezava nedotika

Japonski dresnik

Kanadska rozga

Orjaška zlata rozga

Vrste, ki rušijo tisočletno harmonijo narave

V naravi vlada dinamično ravnovesje. Spremembe so sestavni del narave in njim se ta ves čas prilagaja. Na nekatere spremembe, ki jih povzroča človek, pa se narava ne more odzvati dovolj hitro. Ta čas je za marsikatero vrsto lahko usoden in izgine za vedno. Takšne spremembe povzročajo tudi nekatere invazivne tujerodne vrste.

SONJA ROZMAN

Razvoj vrst

Domorodne vrste se v okolju razvijajo in se mu prilagajajo. Razmere v okolju oblikujejo tako podnebje in vrsta kamnin kot tudi vse rastline in živali, ki tam živijo. Med vsemi živimi bitji se ustvarjajo odnosi in obstanejo le tisti, ki so se prilagodili danim razmeram. Nobena vrsta v naravi ni odveč ali nepomembna in nobena ni pomembnejša od druge.

Vrste so se razvijale na tisoče in milijone let, prav tako odnosi med njimi. Oceani, morja, visoka gorstva, tudi velike reke in drugi dejavniki v okolju za večino vrst predstavljajo nepremagljive ovire. Tako so se na primer vrste v Ameriki razvijale ločeno od vrst v Evropi, pa tudi ribe, ki živijo v Soči, so se oblikovale drugače kot tiste, ki živijo v Savi, saj med njimi ni bila mogoča povezava in niso vplivale druga na drugo.

Kako so vrste prišle čez ovire?

Ko so raziskovalci odkrivali druge kontinente, so spoznavali tudi rastline in živali teh območij in ugotavljali njihovo uporabnost. Tako je na primer krompir zmanjšal lakoto marsikje v Evropi, japonski dresnik, žlezava nedotika, kanadska zlata rozga, octovec, robinija

(akacija), pa jesen in številne druge rastline pa so krasile marsikateri botanični vrt ali vrt bogate družine, ki je zato uživala še večji ugled. Ribiči so reke in potoke »obogatili« z ribami z drugih porečij in celin, veleposestniki pa lovišča z novimi vrstami divjadi. Medtem so čebelarji spoznavali medovitost robinije, gozdarji pa njen kakovosten les in jo začeli saditi tudi po gozdovih, kjer so bili pogoji za njeno rast primerni. Nekatere druge vrste so najbrž same pobegnile z vrtov v naravo, tretje pa so se kot slepi potniki pripeljali k nam, na primer španski lazar z zelenjavo, koloradski hrošč s krompirjem. Za večino vrst se je pobeg v naravo klavrno končal in so propadle, saj niso bile prilagojene okolju. Le za nekatere pa so bile razmere v okolju ustrezne in so lahko obstale.

Zakaj so invazivne tujerodne vrste problem?

Med vrstami, ki v novem okolju lahko preživijo, so tudi take, ki so v tekmovanju za prostor in hrano uspešnejše od domorodnih vrst in vztrajno zavzemajo njihovo mesto. S tem se je v naravi porušilo tisočletja nastajajoče ravnovesje.

Običajno najbolj opazimo tujerodne rastlinske vrste, ki lahko popolnoma prearastejo neko območje in zelo spremenijo podobo krajine. Spremenijo pa tudi pogoje

za življenje rastlinskim in živalskim vrstam, ki jih lahko popolnoma izpodrinejo. Tujerodne vrste najbolj ogrožajo že sicer redke in ogrožene avtohtone vrste. Naravno ravnovesje rušijo tudi tujerodne živali, čeprav jih morda manj opazimo, razen kadar nam neposredno povzročajo težave, kot na primer tigrasti komar ali španski lazar. Harlekinska pikapolonica tako vedno bolj zaseda mesto avtohtonih pikapolonic, kar lahko privede tudi do izumrtja slednjih. Tujerodne vrste so v svetovnem merilu drugi najpomembnejši vzrok za zmanjševanje biotske pestrosti!

Invazivne tujerodne vrste povzročajo tudi pomembno gospodarsko škodo, saj so stroški za njihovo odstranjevanje izredno visoki. Mnoge vrste so škodljivci ali pleveli v kmetijstvu, nekatere lahko povzročajo škodo na objektih, druge povečujejo erozijo ob vodotokih, stroške vzdrževanja zunanjih površin in podobno. Vplivajo lahko na zdravje ljudi in njihovo kakovost življenja (na primer ambrozija), nenazadnje pa korenito spreminjajo podobo in identiteto krajine.

Kako odstraniti invazivke in preprečiti njihovo širjenje?

Ob vseh težavah, ki jih povzročajo invazivne tujerodne vrste, se pogosto vprašamo, kako jih iztreti, kako

zmanjšati njihovo širjenje. Preprostega recepta ni. Iztrebljanje nekaterih vrst je zaradi njihovega obsega razširjenosti že vnaprej izgubljena bitka, lahko pa prav vsak posameznik veliko prispeva k zmanjševanju širjenja teh vrst. Pomagati lahko z udeležbo na prostovoljnih akcijah odstranjevanja invazivk.

Nekaj osnovnih, a učinkovitih napotkov najdete v današnji prilogi in zloženki, ki smo jo izdali v okviru projekta AMC PROMO BID (dostopna na spletni strani projekta: <http://www.bc-naklo.si/index.php?id=amcpromobid>)

Za vse, ki želite vedeti več o načinih preprečevanja širjenja in zatiranja invazivnih tujerodnih rastlin in tudi razširjanja domorodnih medovitih rastlin, smo s pomočjo 96 različnih udeležencev na šestih delavnicah v Sloveniji in Avstriji pripravili Medsektorsko in mednarodno usklajena priporočila za širjenje avtohtonih medovitih rastlin in zatiranje invazivk. Rezultate posameznih delavnic si že lahko preberete na spletni strani projekta AMC PROMO BID ali Zavoda RS za varstvo narave (<http://www.zrsvn.si>), kmalu pa bo na istih naslovih dostopen tudi osnutek dokumenta.

Ker je v slogi moč, se nam lahko pridružite tudi na prostovoljni akciji odstranjevanja invazivk v okolici Koritnega pri Bledu, ki bo letos v soboto, 15. junija.

Sonja Rozman, višja naravovarstvena svetovalka, Zavod za varstvo narave, OE Kranj / Foto: Matic Zorman

Sladko-grenke izkušnje s tujerodnimi vrstami

Čebelarji smo najprej spoznali tujerodne organizme kot nov bogat in zanesljiv vir medicine in cvetnega prahu za naše čebele. Kaj kmalu pa smo si nehote nakopali še druge tujerodne invazivne vrste, ki so napadle našo čebelo kot paraziti ali kot bolezenske klice.

DR. JANKO BOŽIČ

Za povrh se je v kmetijstvu močno povečala raba pesticidov, poleg tega pa je njihovo delovanje postalo bolj zapleteno. Čebele so postale odvisne od naše oskrbe, saj prstožive družine zaradi nakopanih nadlog težko preživijo. Želim, da bo ta sladko grenka izkušnja nas, čebelarjev, preobrazila v prave brezkompromisne ambasadorje varstva narave. Čebelarji moramo stopiti v bran trajnostnega razvoja, ki ne bo puščal posledic na pestrosti narave. Tako bo bolje čebelam in tudi drugemu življu v naravi.

Zlati časi z zlato rozgo

Začelo se je v sedemdesetih letih, ko so bila že mnoga poplavna območja in rečni bregovi prerasli z zlato rozgo. Takrat se nismo spraševali, od kod in kako je prišla in kakšne probleme povzročila v naravi. Čebelarji smo videli v njej priložnost, da dobijo čebele dobro obilno pašo, ki je nadomestila izginjajočo ajdovo pašo iz naših njiv. Lahko bi rekli, da smo čebelarji videli zlate čase z zlato rozgo. Večji čebelarji so že vozili čebele in tako so se čebele oskrbele z medom za zimo, ostal pa je še kak kilogram medu za čebelarja.

Nedokončani boj z zajedalcem

Razposajenost nas, čebelarjev, ni dolgo trajala. V naše kraje se je razširil še en tujeroden invazivni organizem. Tokrat se je spravil na našo čebelo. Zajedavka varoja je preskočila iz vzhodne čebele na zahodno medonosno čebelo, čebelarji pa so ji pomagali, da je prišla iz daljne vzhodne Rusije preko Urala na evropska tla. Čebelarji smo začeli še nekončan boj z zajedavcem, ki je še vedno eden od ključnih dejavnikov preživetja čebeljih družin. Takrat smo ubrali edino znano možno pot in v panjih uporabljali akaricide za pobijanje varoj. To smo delali v drugi polovici poletja in morali smo odmisлити koriščenje poznih paš za pridobivanje medu. Danes se poslužujemo bolj sonaravnih načinov zatiranja zajedavcev in uporabljamo sredstva, ki se sicer naravno pojavljajo v čebeljih pridelkih.

Prof. dr. Janko Božič, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta – Oddelek za biologijo / Foto: Matic Zorman

Z osico nad medenega škržata

Nekako smo sprejeli sobivanje s krutim zajedavcem in spet čakali kako spremembo na bolje na račun čebeljih paš. Pa se je zgodilo. Iz Italije se je k nam v devetdesetih letih razširil medeni škržat. Vrsta je prišla z letalskim transportom v oporišče v Aviano v Italiji, od tam pa se je razširjala naokoli. Ker ni imela naravnega sovražnika, se je uspešno množila in povzročala obilno izločanje mane na različnih drevesnih, grmstih in tudi zelnatih rastlinah. Obilna mana je bila zelo moteča v mestih. Padali so celo dreveredi, ker so imeli vozniki preveč težav z mano. Znana mi je zavist čebelarjev iz osrednje Slovenije Primorcem, ki so imeli pozno poleti obilno točenje novega gozdnega medu. Tako niso bili redki poskusi širjenja tega škodljivca v druge kraje. V letu 2000 so bile opažene večje kolonije medenega škržata tudi v Ljubljani. Pojavljali se je predvsem ob mestnem obroču in na krajih, kjer je prihajalo do večjih postankov vozil (izvoz na Celovško, Dunajsko za Bežigradom, Tomačevo in počivališče Barje). Takšen vzorec razširitve je nakazoval ključno vlogo transportnih vozil, tovornjakov, ki so osmukali rastlinje in pripeljali škodljivca naprej po Sloveniji. Ob pogledu na kolonije in medenje v Ljubljani je bil eden od imenitnih čebelarjev silno vzhičen od veselja. Češ sedaj pa se bo nam cedil med. Zaradi številnih nevsječnosti jim je uspelo v Italijo uvoziti tudi predatorsko in zajedavsko osico, ki je specializirana za medenega škržata. Za kak morebiten preskok na drugo

vrsto še ni bilo poročil. Je pa ta osica dejansko uspešno ukrotila velike namnožitve medenega škržata in tako ni bilo več večjih namnožitev in tudi ne več obilnega medenja.

V istem času, ko je propadlo upanje o stalnem medenju medenega škržata, pa so prikrito vdrle še nove vrste škodljivih organizmov za čebele. Prišla je vzhodna nosema, ki danes še v večji meri izpodriva domačo vrsto noseme. Nosema je glivica, ki povzroča črevesno bolezen žuželk in se kaže v obliki driske. Nova vrsta je bolj zahrbtna in težje opazna, zato povzroča dodatne težave tako čebelam kot čebelarjem. Poleg tega pa so k nam zšli še novi virusi, ki jih pomaga razširjati varoja, čebele pa hitreje odmirajo, kot bi sicer.

Nove tujerodne vrste

Tako je ob opazovanju težav z zajedavci in boleznimi pri čebelah malce radosti vnesla še kaka tujerodna rastlina, kot sta žlezava nedotika in japonski dresnik. Večina čebelarjev ju seveda ni spoznava kot kako resno grožnjo okolju. Morda pa take invazije le niso dobre? Taka vprašanja se postavijo, kot te spet neposredno udari kaka nova grožnja s tujerodno vrsto. Tako je prišla vest iz Amerike, da so si nakopali panjskega hroščka iz Afrike, ki se množi v panjih in uničuje satje, ne le staro in prazno, ampak tudi zaleženo satje. Ta huda nadloga je že dosegla tla Evrope, a kot kaže, jim jo je k sreči uspelo ustaviti, da se ne bo začela množiti v mediteranskih deželah. Se je pa zato uspelo ugnezditi novi vrsti sršena iz Azije – *Vespa velutina*, ki je sposoben napasti čebelje družine in jih dobesedno oropati zalega in odraslih

čebel. V Franciji dejansko povzroča obilo nevsječnosti čebelam in čebelarjem. Zelo pozorni so drugod v Evropi, če bo slučajno še napredoval, predvsem po mediteranskem območju.

Pesticidi slabijo čebelji organizem

V zadnjem desetletju so bile čebele še dodatno na udaru na račun rabe nove generacije pesticidov, predvsem insekticidov neonicotinoidov. Raziskave in dejavnosti nevladnih organizacij so uspeli z vsaj začasno prepovedjo določene rabe nekaterih novih neonicotinoidov. To lahko razumemo kot znak razumevanja problema in upamo, da se bodo razvile boljše rešitve za kontrolo žuželk na kmetijskih rastlinah. Upajmo, da tudi spremembe v registracijskih postopkih in navodilih rabe pesticidov. V naši raziskavi virov nas je najbolj presenetilo, da se proizvajalci dobro zavedajo sinergističnih učinkov določenih kombinacij pesticidov na škodljivih organizmih in imajo to tudi zaščiteno s patenti, raziskav teh istih kombinacij na prstoživečih živalih pa ni narejenih, regulatorji in pospeševalne službe pa tega tudi niso prepoznale kot resno grožnjo. Kakorkoli, pesticidi slabijo čebelji organizem in se težje brani pred zajedavci in boleznimi. Tako hitreje umirajo, kar je lahko v specifičnih pogojih tudi pogubno.

Čebelarji, borci za varstvo narave

Predvsem zastrupitve čebel so čebelarje potisnile na stran borcev za ohranitev narave. Zelo radi tudi poudarjamo, da so čebele pomembni opreševalci številnih rastlin, ne le gojenih. Tako smo se pahnili med borce za varstvo narave. Seveda pa moramo to delati z razumom in brezkompromisno. Poznati moramo širši pomen raznolikosti živega sveta in to udejanjiti tudi pri naši gojeni podvisti medonosne čebele, kranjski sivki. Vseskozi se moramo tudi učiti o okoljskih pojavih, pridobljeno znanje pa širiti v širšo javnost. Tako lahko čebelarji postanemo pravi ambasadorji varstva okolja in pomagamo človeku s čebeljimi pridelki, naravi pa k trajnostnemu razvoju.

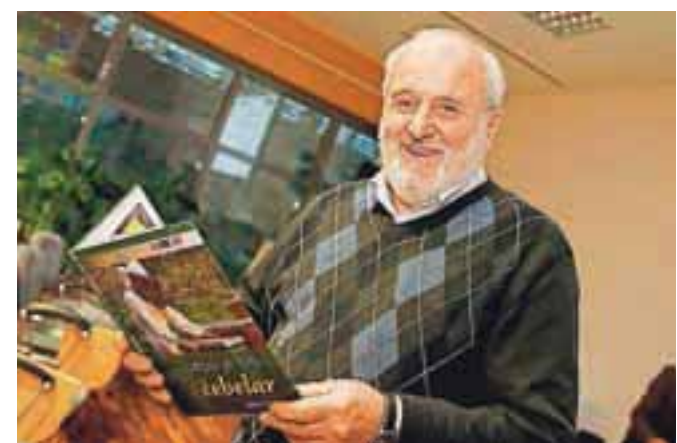
RAZNOLIKOST = REŠITEV
VIELFALT = DIE LÖSUNG

Kaj lahko sami storite, da preprečite nadaljnje širjenje invazivnih tujerodnih rastlin?

- **Preverite, kaj sadite in sejete na svoje vrtove!**
 - o Za urejanje vrtov in zelenic uporabljajte v Sloveniji domorodne vrste ali vrste, ki preverjeno niso invazivne.
 - o Nekatero okrasno rastline so invazivne in vam lahko »pobegnejo« v naravo ali pa se nenadzorovano širijo po vašem in sosedovem vrtu. Nevarne so predvsem tiste, ki niso zahtevne za vzdrževanje.
- **Če na vrtu že imate tujerodne rastline, njihovih ostankov nikakor ne odlagajte v naravo ali na kompost, temveč ostanke (veje, porezana stebela in podobno) posušite in sežgite.**
- **Neporaščene površine čim prej ozelenite z lokalno domorodnimi vrstami.**
- **Če se na vašem zemljišču pojavijo invazivne tujerodne rastline, jih odstranite takoj, ker bo delo lažje in bolj učinkovito.**
 - o Način odstranjevanja je odvisen od vrste, zato preverite, kateri način je najboljši.
- **Ostanki invazivk so pogosto prisotni v zemljinah, ki se premeščajo ob gradbenih delih. Preverite izvor zemljine, ko urejate okolico.**
- **Semena ambrozije ter kanadske in orjaške zlate rozge so lahko v krmi za ptice. Pazite na kakovost krme za ptice in vrsto semen v njej.**

Lepo je biti čebelar

Tako slovenski kot koroški čebelarji so se razveselili imenitnega priložnika znanega čebelarja in biologa Janeza Gregorija. Delo je tokrat v okviru projekta izšlo v dveh jezikih, nemškem in slovenskem, in tako na strokoven, a tudi bralcu prijazen in razumljiv način omogočilo širjenje znanja o čebelah in čebelarjenju tudi med mladimi.

Janez Gregori z novo izdajo knjige Lepo je biti čebelar.

Dan naravovarstva in čebelarstva

Sredi maja se je na Čebelarskem prazniku v Lescah zbralo več kot tisoč čebelarjev iz vse Slovenije. Ob tej priložnosti so jih povabili tudi na Dan čebelarstva in naravovarstva, ki je bil organiziran prav v okviru projekta Amc Promo BID. Čebelarjem sta o pomenu naravovarstva v čebelarstvu in reševanju problema invazivnih vrst rastlin predavala Sonje Rozman iz Zavoda za varstvo narave in biolog dr. Janko Božič.

Znanje za mlade generacije

DARJA BARIČ,
RAZVOJNA AGENCIJA SORA

Opazovanje naravovarstvenikov in nevladnih organizacij, ki opozarjajo na probleme v okolju, kot tudi pri čebelarjih in čebelarstvenih organizacijah, ki opozarjajo na problematiko preživetja čebele, predstavlja pomemben kritični vpogled v trenutno dogajanje v naravi in v vse večje neravnovesje v ekosistemih, ki so med seboj soodvisni. V današnjem načinu življenja se še premalo zavedamo, da smo tudi ljudje del narave in soodvisni z ekosistemi. Trenutni kritični pogled naravovarstvenih in čebelarstvenih organizacij pomembno opozarja, da lahko to neravnovesje v naslednji fazi pomembno vpliva tudi na življenje ljudi.

Projekt Amc Promo BID na čezmejnem območju Gorenjske in avstrijske Koroške povezuje

kritične poglede naravovarstvenih organizacij na področju nevarnega širjenja invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst ter poglede čebelarstvenih organizacij na pomembnost ohranjanja čebele in širjenja medovitih avtohtonih rastlin. Te ponekod izginjajo oziroma jih v veliki meri izpodrivajo invazivne tujerodne vrste, kot so zlata in kanadska rozga, žlezova nedotika in japonski dresnik. V okviru projekta se povezujemo javne, raziskovalne in izobraževalne institucije ter čebelarstvene in naravovarstvene organizacije, ki preko izmenjav pogledov in izkušenj ter skupnih raziskav in analiz izvajamo projektne aktivnosti za promocijo in ohranjanje biotske raznovrstnosti na čezmejnem območju Gorenjske in avstrijske Koroške ter pridobljeno znanje prenašamo naprej na mlajše generacije.

AMC – *Apis mellifera carnica*

Je podvrsta medonosne čebele, ki je v naravi razširjena na zahodu Balkana, jugovzhodu Alp, v Panonski nižini in vse do krpatskih višavij. V 19. stoletju se je zanimanje za pestrost domače čebele znatno povečalo in nastajali so vedno novi opisi podvrst. Tako je tudi Pollman na podlagi vzorcev barona Rotschuetza iz takratne Kranjske leta 1879 opisal podvrsto *Apis mellifera carnica*. Zaradi mirnosti in pridnosti se je čebela s sivimi dlačicami razširila po vsem svetu in je poznana pod imeni Kranjska, Carniolan, Karntner in Carnica.

V Strahinju nastaja park medonosnih rastlin

V prihodnjem mesecu bodo v Biotehniškem centru Naklo v okviru projekta Amc Promo BID odprli še park avtohtonih medonosnih rastlin.

Park je zasnovan z upoštevanjem prvin krajinskega urejanja ter uporabo širše in popolnejše zbirke avtohtonih medonosnih rastlin iz različnih habitatnih področij, značilnih za Gorenjsko in avstrijsko Koroško. V Biotehniškem centru Naklo so prepričani, da bo dal kakovostno in količinsko zadostno pašo Kranjski čebeli.

»Park je namenjen spodbujanju in širjenju avtohtonih medonosnih rastlin, ima pa tudi pomembno izobraževalno funkcijo,« je povedala Špela Langus, ki v Biotehniškem centru koordinira projekte. Namenjen je tako naravovarstvenim raziskovalcem, profesorjem in mentorjem kot čebelarjem in učencem različnih starostnih skupin, odprta pa je tudi za širšo javnost. Poleg tega park čebeljim družinam iz šolskega čebelnjaka popetri pašo na območju sicer intenzivne kmetijske krajine.

V Centru so pripravili delavnico, na kateri bodo predstavili pomen naravovarstva in medonosnih rastlin za okolje. Na delavnico se je

Uradno odprtje novega parka medonosnih rastlin v BC Naklo je načrtovano za prihodnji mesec.

možno še prijaviti (04/277 21 20) in se je tudi udeležiti. »Medonosne rastline so pomemben element v vsakem vrtu, zato je pomembno, da jih prepoznamo, spoznamo njihove lastnosti, učinkovine, stopnjo medovitosti in pogoje za rast in razvoj. S pomočjo medovitih rastlin v svoj vrt

privabljamo čebele, ki oprasujejo tudi druge kulturne rastline v vrtu (sadno drevje, zelenjadnice). Na delavnicah bomo javnost seznanili s pomenom medonosnih rastlin v vrtu in parku ter jih naučili prepoznavanja teh rastlin, med katerimi najdemo tudi vrsto okrasnih rastlin, ki se

pojavaljo že od nekdaj v naših vrtovih, poleg tega pa jih je mogoče kupiti tudi v bližnjih drevesnicah in vrtnih centrih. Želimo, da bi jih ljudje, ko jih spoznajo, čim bolj vnašali v svoje bivalno okolje in na ta način ohranjali biotsko pestrost in raznovrstnost,« poudarja Langusova.

Mladi so raziskovali naravo in se spoznavali med seboj.

Pomembno delo z mladimi

V okviru projekta sta bila organizirana tudi dva mladinska tabora: prvi v Bohinju in drugi lani na avstrijskem Koroškem. Slednjega, ki je potekal v Podjuni v okolici Zablatniškega močvirja, se je udeležilo 30 dijakov iz Biotehniškega centra Naklo in Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu.

Cilj tabora je bil spoznavanje problematike invazivk, raziskovanje avtohtone medonosne čebele *Apis mellifera carnica* ter medsebojno povezovanje. Ob spremstvu mentorjev in strokovnjakov

so se dijaki znanstveno ukvarjali z biotsko raznovrstnostjo in njenim pomenom za stabilne ekosisteme. Analize peloda ter morfološke raziskave čebele so mladim odprle svet čebelarstva

in njen pomen za naravo in kmetijstvo.

Dijaki so spoznali medsebojno odvisnost in povezave v naravi, razumevanje za celosten pogled na svet je uspelo. Vsi udeleženci so z

velikim veseljem in z zagnanostjo izrazili željo po ponovnem srečanju. S tem da je tabor potekal vsem v zadovoljstvo, se je strinjala tudi mag. Martina Kanzian, organizatorica tabora.

STRAHINJ

Delavnica izdelovanja dražgoških kruhkov

Prihodnji četrtek, 30. maja, bodo v Biotehniškem centru Naklo pripravili še delavnico o izdelovanju dražgoških kruhkov. Udeleženci bodo na delavnici spoznali celoten postopek izdelave dražgoških kruhkov in jih samostojno izdelali. Na delavnici, ki se bo začela ob 14. uri, vodila pa jo bo Vanja Šubic, bodo pridobili znanja in spretnosti za samostojno izdelavo dražgoških kruhkov ter ideje za dekoriranje.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Spomenik Staretovi pivovarni

Ostankov nekdanje Staretove pivovarne v Mengšu danes ni več, ohranilo pa se je nekaj steklenic, v katerih je ohranjeno pivo, domnevno najstarejše v celinski Evropi. Mestni muzej Mengeš želi spomin na pivovarno ohraniti, zato so minuli teden posadili gredico hmelja, ki so ga v Mengšu nekoč že gojili.

JASNA PALADIN

Staretova pivovarna v Mengšu je delovala med letoma 1818 in 1917. Bila je ena prvih industrijskih pivovarn na Kranjskem, na vrhuncu svojega delovanja pa je krepko presešla krajevne okvire, saj so mengeško pivo na začetku 20. stoletja pili po večjem delu slovenskega ozemlja.

Pivovarno je leta 1818 ustanovil Mihael Stare, rojen v Strahinju pri Naklem, sprvale za potrebe domače Kramarjeve gostilne. Že dve leti kasneje so mengeško pivo vozili v Ljubljano, kjer je bilo zaradi svoje kakovosti in cene konkurenčno takrat majhnim ljubljanskim pivovarnam. Staretova pivovarna je z leti hitro rasla in leta 1832 so na teden zavarili štirideset veder piva. Svoj razcvet je dosegla na prelomu

iz 19. v 20. stoletje, ko je bilo v njej zaposlenih tudi več čeških mojstrov, pivovarna pa je s svojo velikostjo dajala pečat celemu mestu, saj je obsegala večji del območja ob današnjem Glavnem trgu v Mengšu. Do 1. svetovne vojne je pod vodstvom družine Stare delovala zelo uspešno, gospodarska kriza in zmanjšane zaloge za slad potrebnega jermena, ki ga je za potrebe vojske zasegla država, pa so bile za pivovarje velik udarec. V konkurenčnem boju je zmagala Pivovarna Union, ki je leta 1917 mengeško pivovarno kupila, že takrat porušila nekaj objektov, stroje pa prepeljala v Ljubljano ali prodala na dražbi.

Zgodba nekdanje tako uspešne pivovarne se je dokončno zaključila leta 2008, ko so staro in zapuščeno poslopje v središču Mengša porušili in

sledi zabilisali z gradnjo trgovsko-stanovanjskega objekta. Zanimiva in edinstvena zgodba o najstarejšem pivu iz Mengša pa se je začela dve leti pred tem, ko je Frančišek Podpečan iz Dobena Mestnemu muzeju Mengeš poklonil zaboj z devetnajstimi pivskimi steklenicami, med katerimi so bile tri še polne, vse pa izvirajo iz obdobja med letoma 1890 in 1905, ko je pivovarno vodil Julij Stare. Analiza tekočine v steklenicah je bila za vse res velik izziv, saj pivo v osnovi ni pijača, ki bi se jo staralo, zato je njegova življenjska doba omejena. Prav tako so za analize želeli porabiti čim manj tekočine. »S steklenico piva sem se odpravil v Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije v Žalec, kjer so strokovnjaki tekočino analizirali in potrdili, da vsebuje ostanke hmelja, kar

je zadosten dokaz, da gre za pivo,« je povedal vodja Mestnega muzeja Mengeš Janez Škrlep in dodal, da so v muzeju v sodelovanju z etnologom in kulturnim antropologom Simonom Smrkoljem že pripravili odmevno razstavo in da načrtujejo tudi izdajo te študije v knjigi.

Spomin na Staretovo pivovarno pa so se v Mestnem muzeju Mengeš in Kulturnem društvu Franca Jelovška Mengeš odločili ohraniti še na en način. V gredico na dvorišču Šuštaršičeve hiše na Trdinovem trgu so prejšnji petek zasadili hmelj, ki so ga na Mengeškem uspešno gojili tudi še po 2. svetovni vojni. Zasadili so dve sorti hmelja, ki jim ga je podaril Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo – auroro in savinjski golding, saj naj bi staro pivo iz Mengša vsebovalo prav hmelj te sorte.

Vodja Mestnega muzeja Mengeš Janez Škrlep s starimi steklenicami iz nekdanje Staretove pivovarne / Foto: Tina Dokl

V teje steklenici se je ohranila originalna vsebina piva, domnevno najstarejšega v celinski Evropi. / Foto: Tina Dokl

Steklenici piva iz Staretove pivovarne sodita v obdobje med letoma 1890 in 1905. / Foto: Tina Dokl

Med pivskimi steklenicami, ki jih je Mestni muzej Mengeš dobil v dar, so bile tri še polne. / Foto: Tina Dokl

Gredica hmelja, s katero so v Mengšu zasadili spomenik nekdanji Staretovi pivovarni. / Foto: Tina Dokl

Od petka do petka

Kje se je skrila Hilda, inšpektorji nad peke, specialna policija praznuje ... **Stran 18**

Reportaža

Prešernovo gledališče je s predstavo o izbrisanih gostovalo v Zenici. **Stran 20**

Zanimivosti

Lojze Primožič iz Škofje Loke se je udeležil svetovnega prvenstva v 24-urnem teku. **Stran 21**

Od petka do petka

Hildo Tovšak iščejo tudi preko mednarodne tiralice. / Foto: T. K.

Rezultati posebnega inšpektorskega nadzora v pekarskih obratih so zaskrbljujoči. / Foto: Gorazd Kavčič

Specialna policijska enota opravlja najzahtevnejše varnostne naloge. / Foto: T. K.

Hilde ni, kdo je odgovoren

Po izginotju nekdanje prve slovenske gradbenice Hilde Tovšak se postavlja vprašanje, kdo je odgovoren za to veliko pravosodno blamažo. Odgovornosti za zdaj ne prevzema še nihče.

SIMON ŠUBIC

Kje se skriva Hilda?

Tema številka ena zadnjega tedna je bilo zagotovo izginotje razvpite Hilde Tovšak, nekdanje glavne direktorice in solastnice velenjskega Vegrada, ki jo sedaj iščejo s tiralico in mednarodno tiralico ter tudi evropskim nalogom za prijete in predajo. Tovšakovo, pravnomočno obsojeno v zadevi Čista lopata na 14 mesecev zapora, nepravdomočno obsojena na dve leti zapora zaradi neupravičene uporabe denarja iz vzajemnega sklada Vegrada za pomoč delavcem, na vesti pa ima še kup drugih kaznivih dejanj, so namreč minuli petek izpustili iz pripora. V njem je bila sicer zaradi preiskave suma, da se je zapletla v trgovanje z delovno silo za gradnjo TEŠ 6. Nekdanja gradbena baronica je ponujeno priložnost hitro izkoristila in izginila v neznanu, še preden so jo želeli znova pripreti zaradi begosumnosti, kot je na predlog specializiranega državnega tožilstva že v soboto odločilo mariborsko sodišče. Enako pomembno od vprašanja, kje se Tovšakova skriva (nekateri namigujejo, da je v Keniji ali v ZDA), je tudi vprašanje, kdo je za to napako, bolj rečeno blamažo, odgovoren. Sodišče razlaga, da je bilo pripor primorano ukiniti,

ker je tožilstvo naknadno omililo očitke zoper Tovšakovo. Napako naj bi bilo torej storilo tožilstvo, ker je prepozno vložilo obtožni akt s predlogom za podaljšanje pripora. Vodja Specializiranega državnega tožilstva Harij Furlan je tako že napovedal, da bo odstopil, če se bo izkazalo, da je krivda za napako na tožilstvu.

Inšpektorji nad peke

Uprava za varno hrano je pred kratkim presenetila slovenske peke. Opravila je namreč poseben nadzor v poslovnih subjektih, ki kot osnovno dejavnost izvajajo pekarstvo. Od 1016 nosilcev dejavnosti je nenapovedan obisk inšpektorjev dobilo 106 pekarskih obratov. In kakšne so ugotovitve inšpektorjev? Samo v 27 primerih niso ugotovili kršitev zakonodaje, pekarska dejavnost pa se ni nikoli izvajala v 25 primerih. Izdali so 21 prekrškovnih postopkov, 24 ureditvenih odločb in izrekli 58 opozoril po zakonu o inšpekcijskem nadzoru, so sporočili iz Uprave za varno hrano. Kot so še ugotovili, bi morali pekarstvo uvrstiti med dejavnosti z večjim tveganjem za zdravje potrošnikov, zlasti če gre za manjša, novoustanovljena podjetja. Razlogov za tako ugotovitev je veliko. Inšpektorji so v nadzoru ugotovili, da

nekateri nosilci živilske dejavnosti ne sporočajo sprememb v registre državnih inštitucij, da je včasih več nosilcev živilske dejavnosti prijavljenih na istem naslovu, pa na tem naslovu ni proizvodnih prostorov. Kot kraj dejavnosti je včasih prijavljena stanovanjska hiša oz. blok, inšpektorji pa so šele ob obisku izvedeli, kje se ta dejavnost dejansko vrši. Pogosto peki sploh nimajo svojega proizvodnega obrata, pač pa opravljajo posamezna dela za drugega nosilca dejavnosti v njegovem obratu, vendar ne kot njegovi zaposleni, ampak kot podizvajalci, na prijavljenem naslovu podizvajalca običajno niti ni bilo poštnega nabiralnika oz. oznake podjetja. V več primerih je bilo ugotovljeno, da pekarnice ne posedujejo nepodpisane izjave in soglasja o zdravstvenih zahtevah za zaposlene, da imajo zaposleni neustrezno delovno obleko, da neustrezno rokujejo z živili. Večkrat so inšpektorji tudi naleteli na neustrezno vodenje dokumentacije notranjega nadzora. Večkrat je bilo označevanje kruha in pekarskega peciva neskladno, neustrezno so bile navedene sestavine in aditivi, včasih ni bil upoštevan rok uporabnosti sestavin, ponekod pa ni bilo ustrezne, sicer zahtevane navedbe roka uporabnosti. V Upravi za varno hrano

so še razložili, da so pri nočnih pregledih ob sodelovanju drugih institucij, zlasti policije, ob začetku pregleda delavci iz proizvodnje pobegnili ali pa se skrivali.

Specialna policija praznuje

V sredo so v Tacnu obeležili tudi 40. obletnico ustanovitve specialne enote policije. Nastanek specialne enote, ki opravlja najzahtevnejše varnostne naloge, je povezan z vdorom teroristične skupine Feniks na območje takratne Jugoslavije ter pobojem izraelskih športnikov na olimpijskih igrah v Münchnu leta 1972. Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je namreč zaradi omenjenih in drugih dogodkov tega leta izdal ukaz za oblikovanje specialnih enot v vseh jugoslovanskih republikah za boj proti terorizmu. Republiški sekretar za notranje zadeve Marjan Orožen je po podatkih policije z odločbo 27. decembra 1972 ustanovil Četo milice v stalnem sestavu, ki je začela veljati 1. januarja, četo pa so sicer ustanovili dva meseca kasneje. Danes je specialna enota organizacijsko umeščena v Upravo za policijske specialnosti na Generalni policijski upravi. Sestavljajo jo oddelki za operativno delovanje, za operativno podporo ter za protibombno zaščito.

Podražitve, dvig DDV in RTV prispevka ter novinarska (ne)svoboda

BRANKO GRIMS, SDS

moj pogled

Mark Twain je nekoč dejal: »V Ameriki imamo tri dragocene stvari: svobodo mišljenja, svobodo izražanja in toliko razsodnosti, da v praksi ne uveljavljamo ne prve ne druge!«

Lahko bi rekli, da pod vlado tranzicijske levice Slovenija odkriva Ameriko – iz anekdote Marka Twaina. Te dni je bil novinar RTV Slovenija kaznovan, ker je v poročilu o obisku predsednice vlade v Mariboru dejal, da praktično »ni povedala ničesar«. Ob tem je isti novinar nekaj mesecev prej o obisku takratnega predsednika vlade poročal skoraj dobesedno enako, pa je bilo vse v redu. Ali bi moral biti sankcioniran že takrat, ali

pa nikoli. Tako pa je očitno, da gre za grobo kršitev novinarske svobode in dvojna merila. Samo nekaj dni zatem je vladajoča koalicija v državnem zboru na predlog vlade izglasovala dvig RTV prispevka. Za nagrado za dvojna merila? Podražitev RTV naročnine je v razmerah, ko ljudem zmanjkuje denarja za hrano, izzvenela, kot da je v parlamentu A. (Antoinetta...) Bratušek vzkliknila: »Če nimajo za kruh, naj pa jedo potico...!«. Zadeva je še bolj bodla v oči, ker vlada ni znala pojasniti niti tega, kako bo denar od dviga RTV prispevka uporabljen. Je pa za humoresko poskrbel poslanec vladajočih, ki je zahteval, naj najprej

pojasni SDS, kam je šel denar od znižanja RTV prispevka. Ko sem mu pojasnil, da je vendar ostal v žepih ljudi, je med smehom (celo njegovih) iz dvorane šel raje kar ven. Je pa zadel žebelj na glavo: v SDS smo RTV prispevek izključno znižali (in držali dano besedo!), tranzicijski levičarji pa že dvakrat povečali. Tisti balkanski: »Koli voli nek izvoli!« se ob tem ponuja kar sam

Za razvoj gospodarstva dobesedno uničujoč ukrep je dvig davka na dodano vrednost – DDV (na 9,5 odstotka in 22 odstotkov). Tak ukrep je izrazito nesocialen in je tudi s tega vidika za levičarsko vlado prava sramota. Najbolj bo

namreč prizadel najbolj revne družine, ki živijo dobesedno iz rok v usta. Dolgoročno pa bo izrazito prizadel celotno gospodarstvo, ki bo na svetovnem trgu še manj konkurenčno kot doslej. Ker seveda proizvajalci in trgovci niso pripravljeni kompenzirati dviga DDV, se bo ta prelil v dvig končnih cen in torej v celoti zvrnil na kupca. Zato bo upadla kupna moč ljudi in ob že siceršnjem dvigu stroškov bo gospodarstvo soočeno še z upadom prodaje. Podjetja bodo odpuščala, se selila v tujino, socialna bomba bo ostala državi. Popolnoma zgrešena vladna politika bo na pleča davkoplačevalcev zvrnila še dodatna bremena.

Dvigi prispevkov za zdravstvo in še druge obremenitve so bodisi že na mizi, ali pa je njihov dvig le še vprašanje časa. Spirala nadaljnje zaostritve krize se je s tem že zavrtela in nihče ne more reči, kako globoko bomo zaradi zgrešenih potez tranzicijskih levičarjev še padli.

Vlada bi morala iti po poti varčevanja in razbremenitve gospodarstva. Toda takšna pot je za vladajoče strokovno bolj zahtevna in neprijetna. Še posebej, ker so bili zaposleni v javnem sektorju doslej hvaležen vir glasov tranzicijske levice na volitvah. Sicer pa Murphyjev zakon pravi: »Izkušnja je nekaj, kar vedno pridobiš prepozno!«.

Sredozemlje v središču

To pot se osredotočimo na Sredozemlje, kjer potekajo zelo vidne dejavnosti. Najbolj strašna med njimi je državljanska vojna v Siriji. V Mare nostrum so po 20-letni odsotnosti spet priplule ruske bojne ladje, v Cannesu gre h koncu filmski festival ...

MIHA NAGLIČ

V Siriji rešitve ni

Za kaj pravzaprav gre v državljanski vojni v Siriji? Kako se je vse skupaj začelo, kako se bo končalo? Kako se je skupaj začelo, se ve, kako se bo končalo, pač ne. Tega res ne ve nihče, tudi velike sile ne. Začelo se je marca 2011. Državljanje, ki so živeli pod trdo vladavino režima Bašarja Al Asada oziroma alavitske manjšine, je navdihnila arabska pomlad, protesti v drugih arabskih deželah. Toda Asadov režim je bil takrat še trdno v sedlu in je hotel proteste nasilno in v kali zatreti. Ni mu uspelo, začela se je državljanska vojna. Po dveh letih je njena bilanca strašna: okrog 90.000 mrtvih, več kot štiri milijone razseljenih, z domov pregnanih ljudi, od tega jih je poldrugi milijon zbežalo v sosednje države. Skoraj pol milijona se jih je zateklo v Jordanijo, približno enako število v Libanon, okrog 350 tisoč v Turčijo, 150 tisoč v Irak, več kot 50 tisoč v Egipt. Da o materialni škodi sploh ne govorimo, dežela je v ruševinah.

Človek kar ne more razumeti, da lahko znotraj ene države, ki je bila dolgo videti zelo trdna, izbruhne toliko

smrtnega sovraštva. Nekaj podobnega smo imeli sredi zadnjega desetletja prejšnjega stoletja v Bosni. A tam je bilo vse skupaj vsaj bolj razumljivo. Šlo je za konflikt treh narodov in treh religij. Milošević in Tuđman bi si Bosno enostavno razdelila, Bošnjaki so se temu uprli, izbruhnil je krvavi ples. Šele po genocidu nad muslimani v Srebrenici je mednarodna skupnost le posegla vmes in vso reč nekako umirila. Nazadnje bo morala verjetno posredovati tudi v Siriji. Tu gre za spopad znotraj arabskega naroda, ki je versko in interesno razdeljen na sunitsko večino in alavitsko manjšino, ta pa ima v rokah vse ključne pozicije v državi, zlasti vojaške. Verska struktura kaže, da je sunitov 74 odstotkov, alavitov in drugih muslimanov 16 in različnih vrst kristjanov okrog deset odstotkov; seveda so po narodnosti in jeziku tudi sirski kristjani Arabci. Upornike v sunitski večini podpirata Savdska Arabija in Katar, ki želita tako oslabiti Sirijo kot glavno zaveznico šiitskega Irana (tudi alaviti so šiiti). A problem se je zapletel, ker so se med upornike pomešali teroristi, tuji prostovoljci pod kontrolo Al Kaida. Režimu pa pomaga Hezbolah, ekstremistična šiitska

formacija, ki ima svoje glavno oporišče v Libanonu. Ta obljublja Asadovi Siriji vso pomoč, če osvobodi Golanško planoto, ki je že od arabsko-izraelske vojne junija 1967 pod izraelsko okupacijo. Čim pa se v sirsko »internu«^o državljansko vojno (ki to že dolgo več ni) vmeša Hezbolah, je avtomatično vpleten tudi Izrael, Hezbolahov smrtni sovražnik. Vojaško intervencijo v Siriji od svojih zaveznic v Natu zahteva sosednja Turčija, ZDA pa nad njo niso navdušene, saj v Siriji ni nafte. Rusija in Kitajska podpirata visoko militarizirani Asadov režim, ki je že tradicionalen kupec njunega orožja. Zapleteno, mar ne!

Ruske ladje v Sredozemlju

V kontekstu vojne v Siriji je treba najbrž razumeti tudi dejstvo, da so po dvajsetletni odsotnosti v Sredozemlje spet zaplule ruske bojne ladje. Sovjetska zveza je imela v času hladne vojne v Sredozemlju stalno floto okrog 50 ladij, po razpadu sovjetskega imperija jo je Rusija odpoklicala. Že 19. marca pa je iz vojne luke Vladivostok izplula formacija, ki jo sestavljajo rušilec Admiral Pantelejev, amfibijski bojni ladji Peresvet in Admiral Nevelskoj, spremljata jih tanker

in vlačilec. Ta konvoj je sredi maja skozi Sueški prekop vplul v Sredozemlje, namenjen je v Limasol na Cipru. To je le za uvod, tem ladjam se bodo verjetno pridružile še jedrske podmornice. Treba je vedeti tudi, da Rusija Siriji prodaja sofisticirani raketni sistem Jahont, protiladijske rakete vrste kopno-morje

Prostitutke v Cannesu

V Cannesu gre h koncu 66. filmski festival. A to pot nas ne zanimajo filmi, ampak neka druga gospodarska dejavnost, ki poteka za kulisami filmske industrije. Prostitutke boljše vrste, ki ordinirajo v hotelih in na luksuznih jahtah, baje zaslužijo do 40.000 evrov na noč. Med njimi niso le domače obrtnice, v času festivala se jim pridružijo »putes de luxe«, med njimi so tudi falirane igralkice iz Hollywooda. »To so igralkice, ki imajo za seboj nekaj slabih kariernih odločitev in so padle z radarja. Prepričajo se, da je to, kar delajo v Cannesu, OK, da so samo na zmenkih z bogatimi moškimi, v resnici pa počno isto kot prostitutke,«^o je povedal lastnik ene od manekenskih agencij (navajam po rtslo.si). Bolj od tega nas seveda zanima, čigava bo letos zlata palma?

Sirski vojak s sovjetsko ABK-opremo in kalašnikovko AK-47, narejeno na Kitajskem / Foto: Wikipedia

Vojne ladje v Vladivostoku, od koder so odplule v Sredozemlje. / Foto: Wikipedia

Lepotica na plaži v Cannesu; podnevi fotomodel, ponoči pa ... / Foto: Wikipedia

Slovenci v zamejstvu (352)

Šmarnice in češnje po slovensko

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Zadnje majske dni in v prvi polovici junija bodo organizirali Slovenci na Koroškem številne prireditve, ki so zanimive tudi za nas, Slovence iz Slovenije. Koroški organizatorji so namreč vselej veseli našega obiska.

Krajem, v katerih maja že berejo šmarnice dvojezično, v slovenščini in nemščini, se pridružujeta tudi Celovec in božjepotna Gospa Sveta. V romarski cerkvi Gospe Svete bodo slovenske šmarnice v nedeljo, 26. maja. Začele se bodo ob 15. uri, v šmarničnem programu pa bodo sodelovali tudi pritrkovalci iz Smlednika. Pred tem bo opoldne maša v slovenščini, ob dveh pa duhovni koncert. Slovenske šmarnice pripravljajo tudi v Celovcu. V stolni cerkvi svetega Petra in Pavla

Selani radi pojejo. Po pevskih stopinjah starejših gredu tudi najmlajši.

se bodo začele v sredo, 29. maja, ob 18.15. Organizatorja sta Slovenski dušno-pastirski urad pri celovski škofiji in Katoliška akcija. Pevsko jih bo oblikoval mešani

pevski zbor Jakob Petelin Gallus. Že v sredo je bila na Slovenski gimnaziji v Celovcu vaja za vse nastopajoče.

Na Koroškem bo konec meseca še en dogodek,

povezan z mesecem majem in s sodelovanjem Koroške in Slovenije. V spomin na čase iz nekdanje skupne monarhije, ko so kmetje iz Goriških Brd Celovčane in Dunajčane oskrbovali s češnjami, organizirajo ta teden na Koroškem tri praznike češenj. Prvi je bil včeraj na Neuer Platzu v Celovcu, ki je osrednja točka koroške prestolnice. Juntri, 25. maja, se bo praznik

češenj preselil v Beljak, na osrednji trg pred mestno hišo. Trajal bo od 9. do 13. ure. V nedeljo, 26. maja, pa bo praznik češenj še v Podjunu, na parkirišču pred gostiščem Juenna v Čepičah pri Globasnici/Tschepitschach bei Globasnitz. Praznik češenj, vina in pršuta se bo začel ob 14. uri. Praznovanje bo popestrilo tudi tradicionalno tekmovanje koscev.

Jutri, 25. maja, bo slovesno v Selah. Ob 19. uri bodo v dvorani farnega doma proslavili 60. obletnico delovanja Pevskega društva Sele. Na koncertu bodo peli Mešani pevski zbor Sele in otroški ter mladinski zbor, ki delujeta v okviru društva. Praznovanje se bo nadaljevalo 14. junija, ko bo v šotoru glasbeni program s plesom, v katerem bo sodeloval tudi ansambel Saša Avsenika.

Reportaža

»Izbrisani« prepričali Zenico

Minuli konec tedna je ansambel Prešernovega gledališča iz Kranja s predstavo 25.671 režiserja Oliverja Frlijića gostoval na 12. festivalu Bosansko-hercegovske drame v Zenici. Bosanska publika tako do problema izbrisanih kot načina njegove odrske predstavitve ni ostala ravnodušna.

IGOR KAVČIČ

Avtorski projekt kontroverznega bosanskega režiserja Oliverja Frlijića in ekipe Prešernovega gledališča s pomenljivim numeričnim naslovom 25.671, ta pomeni število leta 1992 izbrisanih državljanov nekdanje Jugoslavije iz registra stalnega prebivalstva v Sloveniji, je že v domovini, še posebej pa v domačem mestu, razburkal gledališko javnost. Ob ponovnih uprizoritvah se je kot po pravilu po vzoru narodove razdeljenosti delilo tudi gledališko občinstvo. Ni manjkalo vročičnih za in prav tako zapečenih proti. Hladnih gledalcev običajno ni.

Ekipa kranjskega gledališča se je zato s toliko večjim spoštovanjem, hkrati pa neznanimi pričakovanji, pretekli petek odpravila na gostovanje na 12. festival bosansko-hercegovske drame v Zenici. Ali v BiH, od koder po prednikih brzkone izhaja marsikateri od izbrisanih, sploh poznajo to problematiko in kakšna bo reakcija gledalcev ob permanentnem napadanju na njihova čustva, bodisi z ekscesnimi dejanji na odru bodisi s pretresljivo zgodbo izbrisane družine, ki na koncu predstave dobi presenetljiv epilog? Kljub mešanim občutkom na poti je igralska ekipa s krajšim popoldanskim preizkusom zeniškega odra, naj mimogrede dodam, da je ta velik oziroma globok toliko kot kranjski z dvorano vred, v soboto zvečer samozavestno stopila pred festivalsko občinstvo.

Čustven odziv občinstva

Vselej gostoljubni Bosanci so kranjske gledališčnike lepo sprejeli, pri potrebnem sodelovanju sicer v pregovorno nekoliko počasnejšem tempu pa vendarle. Pripravili so tudi tako

Večji del širše ekipe ansambla Prešernovega gledališča, ki je minuli konec tedna na gledališkem festivalu v Zenici navdušil s predstavo bosanskega režiserja Oliverja Frlijića 25.671. / Foto: Igor Kavčič

imenovane nadnapise, ki med predstavo sicer niso funkcionirali najbolje, so pa gledalci po reakcijah sodeč dobro razumeli dogajanje in besedo z odra. Prešernov gledališki ansambel je predstavo nekoliko prilagodil Bosancem tudi s tremi monologi v njihovem jeziku, sicer pa je bila predstava sama v celoti taka, kot jo gledamo v Kranju. Predstava se je torej začela z uvodnim »pobiranjem« osebni dokumentov na vratih dvorane, pri čemer so se Bosanci, ob komentarju tipa »tujci nas legitimirajo v našem zeniškem gledališču« odzvali zelo pozitivno. V nadaljevanju je publika zelo pozorno spremljala predstavo, v kateri je spoznavala problem tako imenovanih izbrisanih, o katerem doslej po večini niso vedeli nič. »Kljub temu skozi predstavo izvemo, da gre za zelo resen problem, od začetnega izpisovanja imen izbrisanih na tablo do žrtv izbrisa, ki se predstavijo na koncu. Naj bo to z retorično militaristične eksekucije

ali pa trpljenja in tihe bolečine,« je v javnem pogovoru po predstavi povedal gledališki poznavalec Nedžad Fejzić.

Tudi v Zenici je moški del igralcev v zaključku stopil z odra, da bi od gledalcev nabral prostovoljne prispevke za izbrisane, ki jih bodo pozneje poslali slovenski vladi, naj jih nameni za izbrisane. Je bil pa pri tem mnogo bolj spravljiv igralec Aljoša Ternovšek, ki je tokrat predvsem predstavljal nekatera neizpodbitna dejstva o napačnem ravnanju slovenske države v tem primeru, in je opustil aroganco, ki pride v poštev pri slovenskih gledalcih. Ljudi namreč niso izbrisali Bosanci, ampak Slovenci. Prav neverjeten je bil odziv gledalcev, ki so želeli biti solidarni z izbrisanimi in so se javili, naj jim na odru razrežejo osebni dokument, šest ali sedem jih je privolilo v to.

Kaj v predstavi jih je prepričalo, da so dovolili uničiti njihov osebni dokument, sem nekatere izmed njih povprašal po predstavi. »Tudi v Bosni se po vojni dogaja neke vrste izbris, le na nekoliko drugačen način kot pri vas. Slovenija je to opravila administrativno, tu pa se to dogaja na nekoliko bolj prikrit način, ko se v različnih delih države manjšine v primerjavi z večino počutijo v drugem planu. Za uničenje osebne izkaznice sem se odločil zato, kar resnično sočustvujem z ljudmi, ki so brez pravic, ki čutijo, da jih njihova okolica ne sprejema

kot enakopravne, ker so drugega imena, barve, nimajo dela,« je povedal Muhsin Ibrahimagić, sicer direktor zeniške razvojne agencije, o sami predstavi pa dejal: »Mislim, da je v današnjem času potrebno na tak način sprovcirati ljudi, kot to počne Frlijić. Všeč mi je tak pristop, ko režiser in igralci v predstavo vključijo tudi gledalce, da tudi ti postanejo del predstave in ne zgolj opazovalci.« Da so prerezani dokumenti tudi dokazni material, ki potrjuje, da sočustvujemo z ljudmi, ki so bili prizadeti ob izbrisu, hkrati pa s tem nasprotujejo tudi sistemu, ki tako postopa z ljudmi, je dodala njegova žena Dževdana Ibrahimagić.

Prvi je dokument v razrez ponudil Zlatan Alispahić: »Ko sem vstopal, nisem želel predati osebne izkaznice, saj svojih dokumentov ne oddajam brez razloga

nekomu, ki bi jih lahko zlorabil. Ko sem si ogledal predstavo in videl razlog, sem prvi dvignil roko. Predstava me je prepričala in to je najmanj, kar sem v simboličnem smislu lahko naredil v solidarnost s 25.671 ljudmi, kdorkoli že ti so. To, kar sem danes videl v predstavi, me je dobro zadelo. Ne morem verjeti, da to traja že več kot dvajset let.« Predstava je navdušila tudi igralko domačega gledališča Faketa Salihbegović Avdagić, ki se je prvič seznanila s problemom izbrisanih: »Dobro, da imamo Frlijića, ki nas zna spodbuditi, da govorimo o stvarih, ki nas bolijo, in hkrati od nas zahteva, da poskušamo najti zrna zla v vsakem od nas in se začnemo spraševati po več človečnosti in humanosti. Ena osnovnih funkcij nas v gledališču je namreč, da na neki način popravljamo ljudi. Tudi

Priprave scenskih elementov za predstavo. Ob zaključku kocke, ki gradijo Slovenijo, popadajo z nje. / Foto: Igor Kavčič

zato sem dvignila roko in rekla število osebnega dokumenta številka 125.«

Med gledalci je bil tudi slovenski veleposlanik v Sarajevu Andrej Grasselli s soprogom, sicer velik ljubitelj gledališča. »Predstava je za BiH nedvomno zadetek v polno, saj gre za temo, ki je nagovorila tudi tukajšnje ljudi. Mislim, da ima predstava potencial, da jo prikažejo tudi širše po bosanskih gledališčih. Slovenija na ta način pokaže, da razume tudi probleme, ki so na še mnogo težji način prišli do izraza v BiH. V bistvu pa gre za podobne stvari. Predstava je značilna Frlijićeve, direktno je usmerjena na čustva ljudi, kar je z odzivom potrdila tudi publika sama.«

Predstava mnogih značajev

Po predstavi se je v gledališkem foajeju nadaljeval razgovor o predstavi, v katerem sta gledališka kritika Nedžad Fejzić in Mladen Bičanić spregovorila o brezkompromisnem gledališču Oliverja Frlijića, predstavo pa sta povezala tudi z bosansko stvarnostjo. »Ansambl v uri in pol natančno in brez predsodkov predstavi problem ljudi, med katerimi so nekateri že več kot 20 let brez dokumentov. Predstavo pa lahko gledate tudi kot pamflet. Gre za režiserja, ki ga imate radi ali pa ne. Vmesne poti ni,« je povedal Bičanić. Igralci Prešernovega gledališča so prejeli številne pohvale za pogum in odličen nastop v izjemno čustveno nabiti in hkrati angažirani predstavi. »Bilo nas je kar nekoliko strah, ker nismo vedeli, kako bodo zeniški gledalci videli predstavo, kakšna bo njihova reakcija,« je povedala igralka Vesna Jevnikar: »Najtežje nam je bilo, ko smo stali pred vami in govorili grde reči, vedoč, da ste vi vendarle imeli vojno. Zato sem toliko bolj vesela ob vašem pozitivnem odzivu.« Igralec Aljoša Ternovšek pa je poudaril, da se sam čuti krivega in odgovornega, ker ni nič naredil, da se to ne bi zgodilo. Hkrati pa ima predstava širši pomen, saj se ukvarja z malimi nacionalizmi in fašizmi, ki so v različnih oblikah prisotni po celem svetu.«

Uspešnemu gostovanju v Zenici junija sledi še eno v Zagrebu, jeseni pa tudi v Beogradu in Kragujevcu.

Kar nekaj gledalcev je v sočustvovanju do izbrisanih dovolilo uničenje njihovih osebni izkaznic. / Foto: Igor Kavčič

Zanimivosti

Maraton je zanj mala malica

Številni navdušeni tekači si za življenjski cilj postavijo preteči 42-kilometrsko maratonsko preizkušnjo, Škofjeločan Lojze Primožič pa se je prejšnji teden udeležil svetovnega in hkrati evropskega prvenstva v 24-urnem teku na Nizozemskem, kjer je v enem kosu pretekel dobrih 247 kilometrov.

VILMA STANOVNIK

Teči noč in dan, skupaj 24 ur v enem kosu, je celo za večino vrhunskih športnikov prehod izziv, pogumno pa se ga je lotil Škofjeločan Lojze Primožič, ki se je pred leti iz rokometaša preusmeril v tekača, nato v triatlonca, zadnja leta pa se ukvarja z ultramaratonom.

»Na svetovno in evropsko prvenstvo v teku na 24 ur pridejo vsi, ki v svetu ultramaratona kaj pomenijo. Tako je bilo tudi letos, ko je bila v Steenbergu na Nizozemskem zbrana vsa elita ultra tekačev in tekačic od branilcev naslova Mika Mortona in Michaela Dimitrada do svetovnih rekorderjev Ioannisa Kourosa in Mami Kudo. Žal sem lahko nastopil le v razredu Open, saj Slovenci kljub vsem prošnjam in prigrvarjanjem na Atletski zvezi

Škofjeločan Lojze Primožič je bil na Nizozemskem edini Slovenec, ki se je podal na 24 ur dolgo preizkušnjo.

Slovenije nismo sposobni organizirati svoje ultramaratonske zveze,« je po vrnitvi domov povedal Lojze Primožič, ki se je kljub temu odločil, da se pomeri s svetovno elito.

Njegov dosežek bo zagotovo zapisan v zgodovino slovenskega ultra maratona, saj je dosegel odličen rezultat.

Na tekmi, ki se je začela v soboto ob 12. uri in končala v

nedeljo ob 12. uri, je namreč nastopilo 299 tekačev iz štiriindvajsetih držav, Lojze pa je skupno dosegel enajsti čas, saj je v 24 urah pretekel natančno 247,187 kilometra. To pomeni, da je tekkel s povprečno hitrostjo 10,3 kilometra na uro oziroma da je v enem dnevu pretekel skoraj šest maratonskih razdalj, pri čemer je bil povprečen čas maratona štiri ure in pet minut! S tem časom je bil najboljši v kategoriji 40–44 let, če bi bil kategoriziran, pa bi med vsemi tekači zasedel 10. mesto na svetu in 5. mesto v Evropi. Boljša od njega je bila namreč v skupni uvrstitvi tudi svetovna rekorderka med ženskami, Japonka Mami Kudo. Sicer pa je svetovni prvak s pretečenimi 269,675 kilometra postal Jon Olsen, najboljši Evropejec pa je bil Nemeč Florian Reus, ki je pretekel 259,939 kilometra.

»Kljub temu da je v Sloveniji kar nekaj dobrih ultra tekačev, sem bil na prvenstvu edini Slovenec. Na tekmovanje sem šel s prijateljsko ekipo Katrino in Borutom ter ženo Vesno, ki so bili moja ekipa. Odrezali so se odlično ter me bodrili in hranili celo tekmo, za kar se jim najlepše zahvaljujem,« pravi Lojze, ki mu je takšen podvig uspel po zahtevnih pripravah, saj se na tekvečino dni poda že pred službo, daljšim tekom pa se posveča med vikendi.

»Doma večinoma tečem po bližnjih terenih. Na Nizozemskem je bila proga krožna, dolga je bila 2,3 kilometra in precej ravninska. Vreme je bilo hladno, vetrovno, vmes je padal dež, nekaj časa celo sodra. Imel sem tudi manjšo krizo, vendar se mi je na koncu izpolnila želja, da bi v 24 urah pretekel več kot 240 kilometrov,« je

tudi povedal Lojze, ki je nastop na Nizozemskem zvečine plačal sam, nekaj pa so mu pomagali tudi sponzorji. »Zelo mi pomaga Marjan Jauk – Ganesha team, ki me zalaga s športnimi copati ON. Prav tako mi je večje vozilo za na Nizozemsko omogočila Avtohiša Vrtač, moj sponzor je tudi Zavarovalnica Triglav. Vsem se za pomoč zahvaljujem in jo skušam upravičiti z dobrimi rezultati,« dodaja Lojze, za katerim je tudi že uspešen nastop (11. mesto) pred tremi leti na Špartatlonu, po lanskem boleznem in nato odstopu pa se tudi za letošnji nastop na tej težaški preizkušnji. »Na septembrski Špartatlon sem že prijavljen, moj edini cilj pa je, da tudi v Grčiji tečem po najboljših močeh,« pred novim letošnjim izzivom še pravi Lojze Primožič.

Polna luna z Divjimi zajci

V soboto zvečer, 25. maja, se na pohodu ali teku ob polni luni okrog posestva Brdo (9,7 km) lahko pridružite članom in članicam športnega društva Divji zajci, ljubiteljem športnih in družabnih aktivnosti.

Skupina zagriženih športnikov pa tudi rekreativcev, navijačev in vseh, ki se v prostem času radi odpravijo v naravo ter se družijo ob različnih dejavnostih, se je pod skupnim imenom Divji zajci prvič predstavila v letu 2011. Povezalo jih je predvsem druženje na športnih prireditvah in tekmovanjih, kjer pa so se želeli predstaviti tudi pod skupnim imenom. Društvo v tretjem letu svojega obstoja šteje že več kot 65 aktivnih članov – tekačev, pohodnikov, kolesarjev, pohvalijo pa se lahko tudi z dobro navijaško zasedbo, saj v svoje vrste prijazno vabijo vse, ki so s svojimi idejami in predlogi pripravljeni pomagati uresničevati vizijo športnega društva: spodbujati ljudi k različnim oblikam športnih in družabnih aktivnosti.

Ena izmed prvih in danes tudi najprepoznavnejših aktivnosti društva je prav gotovo tek oziroma pohod ob polni luni. Vsako polno luno se »zajci« in »zajčice« zberejo na parkirišču ob posestvu Brdo (ob poligonu za raztezanje, glavno parkirišče)

in se v dveh skupinah podajo na 9,7 km dolgo sprehajalno pot ob žični ograji okrog posestva Brdo, mimo vasi Tatincev, Srednja Bela, Breg, Suha in Predoslje. Šibkejši se tako ob 19. uri odpravijo na pohod, tisti malo bolj poskočni pa na tek s startom uro pozneje, torej ob 20. uri. Nekje med 20.45 in 21. uro se vsi skupaj dobijo na čaj na skupnem cilju, saj je glavni namen poleg rekreacije tudi druženje. Na ta način se vsaj enkrat na mesec zberejo, razmigajo in poklepajo o nadaljnjih izzivih.

Tek oziroma pohod ob polni luni pa še zdaleč ni edina aktivnost Divjih zajcev. Od aprila do septembra se vsak drugi in zadnji četrtek zberejo na t. i. zajčkovi rundi, ki je namenjena kolesarjem. Ti se podajo na trase, ki se prilagodijo željam udeležencev, navadno pa so dolge nekje med 30 in 60 kilometri. Tako tekmovalci kot tudi navijači se udeležujejo tekov v sklopu Gorenjskega pokala ter gorskih tekov v bližnji okolici, člani pa se lahko pohvalijo tudi z udeležbo na Ljubljanskem maratonu,

Nočni 10ki na Bledu, malih maratonskih v Sežani in Radencih, Gorskem maratonu štirih občin in še bi lahko naštevali.

Vsako poletje organizirajo tudi športno ekskurzijo, leta 2011 jih je pot vodila v dolino Trente, osrčje Juljskih Alp, v sezoni 2012 pa so se odpravili na Kras, kjer so si ogledali pršutarno Lokev in najstarejšo turistično kraško jamo Vilenico, na vinogradniški kmetiji pa so se preizkusili tudi v nabiranju češenj. Za letošnji izlet v Logarsko dolino in Mozirje. Pohvalijo se lahko tudi z organizacijo zdaj že tradicionalnega družinskega pohoda velikonočnega zajca (zgodí se vsako leto na velikonočni ponedeljek) na Sveti Jakob ter drugih pohodov v večjih in manjših skupinah (odvisno od zainteresiranih udeležencev oz. pripravljenosti ter zahtevnosti terena). Sposobnosti preizkušajo tudi na turnirjih v bowlingu, na piknikih pa s športnimi aktivnostmi in zabavnimi igrami proslavijo zaključke sezone. Udeleževanje v društvu je primerno

Divji zajci na teku ob polni luni / Foto: arhiv društva

prav za vse generacije, na otroških tekih barve društva že pridno zastopa tudi podmladek.

V želji, da bi bile njihove aktivnosti čimbolj raznolike ter dogajanje iz leta v leto še bolj pestro, vabijo vse zainteresirane, da svoje predloge, ideje, želje ter vsa morebitna vprašanja v

zvezi z društvom in aktivnostmi sporočite preko elektronske pošte divji.zajci@gmail.com, dodatne informacije pa so na voljo tudi na spletni strani www.divji-zajci.si. Vsi željni rekreacije in dobre družbe pa, kot že rečeno, vabljeni na »majsko polno luno«. Miha Štefe

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Na robu

Kdo je oče? (3. del)

Umril ne bom, ne

»Mama je nenehno gledala v tla, človek je imel občutek, da ne hodi, ampak da se plazi. Ljudje so bili hudobni, pa so ji pripisovali marsikatero ljubezensko izkušnjo, jaz pa vem, da si na moškega ni upala niti pomisliti, tako jo je bilo strah očetove jeze ...«

MILENA MIKLAVČIČ

usode

V hiši je veljala le dedova beseda. Če je rekel, da zunaj sneži, so se s tem morali vsi strinjati, čeprav je datum kazal na poletni čas.

»Starejši kot je bil, bolj nasilen je postajal,« se spominja Dejan. »Ponoči ni mogel spati, glasno je momljal in hodil po hiši gor in dol. Nenehno je tudi molil, enkrat sem ga zasačil, ko se je tudi bičal. Stekel sem v svojo sobo in o tem, kar sem videl, molčal kot grob. Zjutraj je prišel na obisk sosed, župnik ali kdo drug, z nasmehom ga je sprejel, povabil na kozarec šnopčka in vse je bilo videti normalno. Nekoč sva se z mamom odpeljala po

semenski krompir na neko kmetijo, pot pa naju je vodila mimo hiše, v kateri sta živela zakonca s petimi otroki, vsi, s starši vred, so bili malo »drugačni«. Medtem ko sva čakala, da so umaknili lajajočega psa s ceste, se mama obrne k meni in nehote ji uide, da se je bala, da bo tudi z mojo pametjo kaj narobe. Besede so se mi zapičile v glavo, a sem o njih razmišljal šele pozneje, ko sem bil starejši. Na začetku mi sploh ni bilo jasno, zakaj bi jo skrbela moja zdrava pamet, pač nisem imel dovolj informacij, kasneje pa, ko sem že tudi kaj prebral, me je postalo naravnost groza.«

Potem pa je ded zbolel, rak se je zažrl v njegove kosti in je v hudih bolečinah dolgo časa umiral. Še iz postelje je kričal nad domačimi, žena ga je morala noč in dan negovati.

»Ko sem videl, kako postaja vedno bolj nemočen, se mi je zdelo, kot da mi neko težko breme leze z duše. Nič več se ga nisem bal, roke mi niso trepetale, ko je povzdignil glas in kričal nad nami. Predenj sem stopil le tedaj, če me je poklicala babica, ker ga ni mogla sama umivati. Za čuda, prav nič se mi ni smilil, komaj sem čakal, da umre in da imamo mir pred njim. V postelji sem sanjaril o tem,

kam bom šel, ko bom svoboden, kako bom začel risati, si našel deklo in končno srečno zaživel. Žal mi je bila v zvezdah zapisana drugačna usoda. Deda smo res pokopali z vsemi možnimi častmi, govorniki so o njem govorili, kot bi bil malodane svetnik. Gledal sem v tla in po licu so mi tekle solze olajšanja. Pogrebci so mislili, da se verjetno sekiram, a se nisem. Niti pol sekunde ne,« je še dodal.

Ko so ostali sami, so se že kmalu začeli boleče zavedati, da brez dedovega psihičnega nasilja sploh ne znajo več normalno živeti. Babica je domala čez noč pozabila, kakšen je bil do nje, začela ga je na vse pretege hvaliti, če ni bila na pokopališču, je bila v cerkvi.

Dejan in mama sta bila tako za vse sama. Obdržali so le dve kravi in purane, večino travnikov so dali v najem, pa še je bilo dela za dva človeka, ki sta bila polovico dneva v službi, več kot preveč.

»Mama je postajala vedno bolj čudna, začela je kontrolirati vsak moj korak in vedno bolj pogosto sem se počutil, da terorja ni konec, da se preko nekoga drugega nadaljuje. Imel sem jo neizmereno rad, nenehno sem ji popuščal, nikamor nisem šel, ker je tako želela, povedal sem ji

za vsak korak, ki sem ga naredil, pa še ni bilo dovolj. Če ni šlo drugače, me je izsiljevala z jokom, če to ni pomagalo, se je naredila bolno. Sredi noči sem klical zdravnika, češ da ima srčni napad, a tudi v bolnišnici niso našli ničesar organskega. Če sem se prepoznal (po njenem) vrnil iz službe, pri neki daljni žlahti sem po potrebi delal na črno, je nemočno slonela na mizi in mrmljala, da bo umrla, ker je nihče ne mara. Na vso moč sem se trudil, da sem bil vsaj kolikor toliko spodoben sin. Zelo rada je hodila na izlete, zmeraj sem jo moral spremljati. V avtobusu sva sedela skupaj, jaz zmeraj pri oknu. Budno je bedela nad menoj, da nisem bil do drugih, zlasti ne do žensk, preveč prijazen. Če sem se kakšni nasmešnil, je bila užaljena in ves teden ni govorila z menoj. Pripovedovala mi je grozljive zgodbe o tem, kako so ženske pokvarjene, kako si vsaka želi le tega, da bi me ujele in se usedla na našo majčkeno kmetijo ter jo pogoltnila. Le včasih, ko je narava zahtevala malo »sprostitve«, sem zato, da sem šel h kakšni, vzela dopust. Edino na tak način sem imel malo miru.«

Mogoče je Dejan imel tudi malo smole, dve, tri, s katerimi se je družil, niso bile le

starejše, bile so tudi precej oblastne. Tudi one so ga hotele imeti samo zase, ena od njih mu je celo odkrito dajala napotke o tem, kako naj odide od doma in se znebi mamine sence.

»Nekoč se je mama odločila, da je treba streho zamenjati, češ da na vseh koncih teče za tramovi. Na ših-tu smo se ravno selili v novo halo in ni bilo misliti, da bi dobil dopust. Pa še obljubljenost mi je bilo, da če bom priden, me bodo vzeli za stalno. A je mama toliko časa sitnari, da sem šel k zdravniku, češ da me boli v križu. Dobil sem bolniško, da smo se doma veselo lotili dela. A me je nekdo zašpecal, šef mi je brez mu ali bu pokazal vrata in me za povrh poslal še v tri krasne.

Seveda sem za vse, kar je bilo zelo narobe, obtožil mamu, ki me je v zameno začela grdo zmerjati, tudi s pankrtom in izmečkom. Odvihral sem v gostilno in se ga prvič v življenju do mrtvega napil. Če me ne bi našel neki naključni sprehajalec, ko sem ves pobit ležal pod cesto, ne vem, ali bi ostal živ. Odpejljali so me na čiščenje želodca, zaradi hudih glavobolov, ki sem jih po tistem imel, pa sem začel nekontrolirano jemati različne tablete, tudi pomirjevala. Počasi sem ugotovil, da so vse babe pokvarjene, da bi me vse po vrsti izkorističale in mama je takšno mnenje še podžigala, tako da sem ostal lepo doma, njej na ramenih, bilo je prav čudno, celo vesela je bila tega. Če so me ljudje le preveč zafkavali, sem se ga spet napil, začel sem se tudi prenažirati, kot bi se želel kaznovati,

da sploh obstajam. Nekako sem spackal vozniški izpit in potem sva kupila avto. Komaj sem se skobacal vanj, saj sem se v nekaj mesecih zredil na več kot sto kilogramov. Če sva kam šla, kjer naju niso poznali, so naju imeli za par, kar pa – roko na srce – tako kot se je slišalo, nikoli nisva bila.«

Z leti jo je Dejan vedno pogosteje spraševal, kdo je njegov oče, a nikoli ni dobil odgovora. Še več: mama mu je zagrozila, da raje umre, kot da bi mu povedala. Ko je umrla babica, sta v hiši ostala sama. Mama je imela težave z očmi, tako da doma ni mogla več delati. Pa tudi sicer je kot šivilja zelo slabo zaslužila, tako da sta se komaj prebijala skozi mesec.

»Potem je zbolela še ona. Za enako boleznijo kot njen oče. Na srečo je bila usoda z njo bolj usmiljena, tako da je umrla prej, preden se je začelo najhujše. Dnevi, ko smo jo pokopali, se še do danes v moji glavi niso zbistrili. Ovitit so v meglo, čeprav so od takrat minila tri leta, imam občutek, da bo zdaj zdaj vstopila in me vprašala, ali sem kaj lačen. Brez nje sem še bolj propadal, še več pil, goltal tablete, dokler si nisem v obupu prerezal žile. Zdravniki, pa tudi tvoja prijateljica so me prepričali, da je še vredno živeti. Za zdaj jim verjamem, kdo ve, morda imajo prav. Veliko slikam, se družim z nekaterimi, ki sem jih spoznal v bolnišnici, po mami imam nekaj malega pokojnine. Umril ne bom, razen, če sam ne bom tako hotel,« je še dodal, ko sva si stisnila roki in me je pospremil do avtomobila.

(Konec)

O pretepanju otrok

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Pogovori o pretepanju otrok so spet dvignili nekaj prahu, tako v spletnih omrežjih kot v medijih. Moje stališče o tem sem povedala že večkrat in v tem času ga nisem spremenila. Fizično nasilje nima nobene povezave z vzgojo. To je preživeto in ne moremo se vračati nazaj v čase, ko je pela šiba in je bil glas otrok prešibak, da bi se uprli odraslim. Res je, da smo zašli povsem v drugo skrajnost in postaja glas staršev bolj šibak, kot bi si želeli. Če je bila v preteklosti uporaba fizične kazni izraz moči odraslih nad otrokom, pa je sedaj pogosto izraz nemoči staršev. Otroci so nam zaradi permisivne vzgoje, nejasnih mej in starševske želje po osrečevanju otrok zrasli čez glavo. In kaj sedaj? Bomo zaradi tega šli korak nazaj?

Najbolj glasni vpijejo, tega se ne sme. Na drugi strani pa so mnogi starši in odrasli, ki pravijo, da s fizično kaznijo ni nič narobe. Odvisno od tega, ali ste otrok ali starš. Odvisno od tega, kaj vse se še zgodi zraven. Odvisno od tega, kako znate pluti po sredini, ne v skrajnostih. Odvisno tudi od tega, ali mogoče namesto fizične kazni uporabljate psihično nasilje, ki je lahko enako ali še bolj škodljivo.

Poglejmo pošteno. Če boste v jezi, strahu ali iz nemoči v nekem trenutku otroka udarili, se najbrž ne bo zgodilo nič pretresljivega. Če! Nikar ne berite predhodnega stavka brez tega čaja. Če ne boste uporabili pri tem velike fizične sile. Če bo to navaden udarec po riti. Eden v edini. Če boste vedeli, da

ste s tem izrazili svojo nemoč, ne pa moč. Če boste znali razmisliti, kdaj in kakaj vas otrok tako izziva in kakšna je vaša vzgoja, da do tega sploh pride. Če vam ne bo to tako normalno, kot je dejstvo, da ste odrasli. Otrok se ne tepe, ne brca, ne klofuta. Če je to vaše merilo, potem imate tako in tako stališče o tem in ne potrebujete dodatne razlage, zakaj je to škodljivo.

In če se to vseeno zgodi, ko otrok prestopi meje, ko se slab dan pokrije s slabo vzgojo, ga boste udarili in se pri tem zavedali, da to ni pravi način. Poiskali boste boljšega. Poskrbeli boste, da bo otrok dobil bolj jasna sporočila. Da bo že vaš glas dovolj odločen, da vam ne bo treba uporabiti še roke. Meje in upoštevanje le-teh

boste postavljali vsak dan. Ne bomo vas označili za starša, ki izvaja fizično nasilje nad otrokom.

In sedaj je še druga stran tega čaja. Če se pri tem ne ustavi, če nasilje stopnjujete, če ga tepete vsepovsod, če otrok dvigne roke v zaščito, kadarkoli se mu približate, če se to zgodi vsakič, ko vas otrok ne uboga – če to velja za vas, potem otrok potrebuje zaščito in starši strokovno pomoč. Zaradi teh drugih čajev je stroka vedno in povsod glasno proti fizičnemu nasilju. Ker nekateri starši nimajo meje in takšne otroke potem krpajo na urgenci in v psihiatričnih ambulantah. Vsak udarec ima svojo zgodbo. Fizično nasilje je del nas. Zato je potrebno imeti dobrega poslušalca, ne pa sodnika. Stiska in nemoč ljudi le še povečujeta nasilna dejanja. Mnogi imajo živce prenapete. Najšibkejši člen v družini je otrok. Čeprav razvajen, nemogoč in vzgojno nevodljiv, je še

vedno otrok. In nekdo ga je vzgojil. Vsi starši si želijo, da bi jih otrok poslušal, upošteval, sodeloval. Če ne gre drugače pa zaradi kazni. Odpovedali smo tudi pri tem. Nočemo se zameriti otroku s prepovedmi. Čakamo in otroci se norčujejo iz nas. Potem udarimo. Še vedno je to poraz staršev. Udarec ni samo posledica, je mnogo več. Je zgodba o starših, o otrocih, o vzgoji, o človeštvu. Ne moremo postaviti nasilja v vrsto in meriti, ali je bolj škodljiva klofuta, brca ali udarec po riti. Enako kot ne moremo meriti, ali je bolj škodljivo, če otroku rečeš, da je šumen ali štorast. Starši ne potrebujemo novih zakonov, niti velikih razprav. Saj vemo, kaj je prav in kaj škoduje. Potrebujemo le več ljudi, ki bodo razumeli otroke, starše in vsakdanjik, ki za mnoge ni lahek. Potrebujemo več ljudi, ki bodo na razpolago takrat, ko je težko. Čakalna vrsta je od treh mesecev do pol leta.

Zanimivosti

Planinski izlet: Jalovnik (1452 m) – Kobilja glava (1475 m)

Z vlakom v hribe

Tokrat se bomo do izhodišča za turo odpeljali z vlakom. Ja, morda za današnji čas, ko se do vznožja pripeljemo z avtomobilom, malce nenavadno, a do okolja bistveno bolj prijazno. Popolno doživetje.

JELENA JUSTIN

Oton Župančič v svoji pesmi Z vlakom, piše: Z menoj, ve zvezde, z menoj, ve planine! Razširi, raztegni se, krog domovine, razpni se kot morje v brezbrežno obzorje, dom moj! Besede človeka, ki je zapuščal domovino, sedel v pošastno sopihajočem vlaku, ki je šel kot demon v noč. Če opazujemo naravo iz vlaka, je ta videti resnično prelestna, neverjetna, edinstvena. Narava je ena sama. Da bi doživeli kanček te čarobnosti, se bomo do izhodišča današnje ture odpeljali z vlakom. Na Bledu se usedemo v vlak proti Novi Gorici. Edinstvena pot proti Bohinju, skozi bohinjski predor na primorsko stran, izstopimo v Podmelcu. Že pred vasjo pred seboj vidimo enega od naših današnjih ciljev. Z

železniške postaje krenemo proti vasi, prečkamo reko Bačo, ter zavijemo desno, in takoj levo na asfaltirano cesto, ki vodi v vas. Smerokaz nas opozori, da je do Jalovnika 3 ure. Nadaljujemo po asfaltirani cesti in hitro pridobivamo na višini. Držimo se bolj desno in na koncu vasi nas smerokaz Sela nad Podmelcem usmeri na betonirano, ožjo cesto, ki ji vztrajno sledimo. Betonirana cesta se višje spremeni v kolovoz, ki nas najprej pripelje do Borovnice, kjer gremo mimo nekaj vikendov, nato prečimo asfaltirano cesto in se po kolovozu povzpne do vasi Sela. Nadaljujemo po cesti do kolovoznega odcepa, ki nas usmeri na travnik. S travnika je čudovit razgled na verigo spodnje bohinjskih gora. Vzpenjamo se po travniškem grebenu

do makadamske ceste, s katere se odcepi v gozd steza, ki se začne vzpenjati v okljukih. Mestoma so celo smerokazi in markacije, ki nas opozorijo, da smo na pravi poti. Če bomo dobro opazovali okolico, bomo morda za kakšnim grmovjem zagledali celo kačo, tako kot smo jo mi tisti sončen, vroč dan. Steza se ves čas strmo vzpenja; seveda, saj je vrh videti še precej daleč in visoko nad nami. Pot zavije na severno stran gore in je v nekaj okljukih spet na južni strani. Ko pred seboj zagledamo poraščeno skalo, gremo lahko kar naravnost navzgor, ali pa izberemo bolj udoben, a tudi strm vzpon malce naokoli. Zadnji del vzpona do Jalovnika poteka strmo po travnatem grebenu, kar naravnost navzgor, iz vasi, ki jo vidimo daleč, daleč pod seboj, smo do Jalovnika potrebovali resnično 3 ure. Na vrhu je vpisna skrinjica z žigom in čudovitim razgledom. Kobiljo glavo zagledamo še malce naprej, a nas do tja loči le 15 minut. Z Jalovnika rahlo sestopimo, nato pa se spet po travnatem grebenu povzpne do Kobilje glave. Kobilja glava ponuja čudovit razgled. Pred nami je celotna veriga spodnje bohinjskih gora, vse od Črne prsti preko Vogla, pa tja do Krna. Če pogledamo

Strm vzpon proti Jalovniku / Foto: Jelena Justin

Razgled s Kobilje glave proti Rodici, Šiji, Voglu, Žabičkem Kuku, Tolminskem Migovcu, Tolminskem Kuku ... / Foto: Jelena Justin

Pogled na Kobiljo glavo z Jalovnika / Foto: Jelena Justin

proti vzhodu, se vidi Kojca, Porezen, zadaj se sluti Blegoš, pa Soriška planina z Ratitovcem. Povsem drugačen pogled, kot smo ga navajeni. Pogled na zahod se v daljavi ustavi na Kaninu in Matajurju, če pogledamo na jug, pa pod seboj zagledamo znano primorsko vzletišče jadranskih padalcev Kobalo, Golake v ozadju, s kančkom sreče v

obliki jasnega vremena lahko vidimo celo Jadransko morje. Z vrha sestopimo nazaj na sedlo med Kobiljo glavo in Jalovnikom, se ponovno povzpne nanj in na drugi strani začnemo dolg sestop nazaj v dolino. Vendar, sestop je časovno precej krajši, kot je bil vzpon. Zdaj pa le še počakamo vlak in se odpeljemo nazaj

na Gorenjsko. Kljub temu da smo bili na gori, nižji od 1500 metrov, smo za doseg vrha morali premagati kar precejšnjo višinsko razliko in s sestopom zaključili še eno lepo turo.

Nadmorska višina: 1475 m
Višinska razlika: 1250 m
Trajanje: pribl. 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Jezerske pokrajine in dva otoka

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Bodensko jezero, na katero mejijo Nemčija, Avstrija in Švica, je najlepše v pozni pomladi. Še bolj kot znamenita mesta ob obali, če omenim samo Bregenz – poletno prizorišče opernih predstav na jezeru – in Constanza, privlačita turiste otoka Mainau in Reichenau, ki sodi na seznam Unescove kulturne dediščine. Če kdo ne mara poletne vročine in ima na voljo nekaj prostih dni, je to pravi smerokaz. Mainau privabi na leto 1,2 milijona radovednežev, saj je otok eno samo cvetlično razkošje s sijajnim botaničnim vrtom, italijanskim rožnikom, premišljeno zasajenimi površinami, ki od pomladi do pozne jeseni ponujajo neskončnost barvnih odtenkov in bujnega

listja. Fundacija grofa Lenarta Bernadotta je družinsko podjetje s pretanjenim posluhom za turizem in naravo. Milo podnebje je resničen blagoslov tudi za trte. Po pobočjih nad jezerom je videti velike vinograde. Vode okoli Reichenau pa so še vedno polne rib, ki jih po »ta starem« radi pripravljajo v starih, skrbno urejenih krčmah. In v tem letnem času je dosti coprnij ustvarjenih tudi iz osvežujoče rabarbare. Le v aluminijastem loncu je ne smete kuhati.

Smoj v pekaču

(Zander aus dem Ofen)

Za 4 osebe potrebujemo: 600 g krompirja, oljčno olje, 400 g šalotk ali mlade

čebulice, 1 smoja (okoli 1 kg), 10 lističev žajblja, sol, poper, 300 g paradižnika, 1 pest sesekljanega peteršilja, 3 stroke česna, 60 g črnih in zelenih izkoščičenih oliv, 2 vejici rožmarina.

Smoja očistimo. Krompir skuhamo, ga olupimo in malce ohladimo. Šalotko ali mlado čebulo pražimo na 3 žlicah olja 10 minut na šibkem ognju. Smoju odrežemo vse plavuti in na hrbtu, kjer je riba najdebelejša, vanjo naredimo 4-5 zarez in v vsako vtaknemo listič žajblja. V pekač, obložen s papirjem za peko, rahlo napoljen in osoljen, položimo smoja, ga zgoraj dobro napoljimo in posolimo ter popramo. Pečemo v pečici, ogreti na 225 stopinj 18 minut.

Paradižnik narežemo na 1 cm debele ploščke. Peteršilj sesekljam, česen stremo. Mešanico iz polovice sesekljanega peteršilja in česna zmešamo s paradižnikom. Na ploščke narezan krompir dodamo praženi šalotki in ga še malo opečemo ter zmešamo z olivami. Ribo vzamemo iz pečice, ji dodamo še 2 vejici rožmarina. Mešanico peteršilja, česna in paradižnika damo na eno stran ribe, mešanico druge polovice peteršilja, šalotke, krompirja in tenko narezanih izkoščičenih oliv na drugo stran ribe. Oboje rahlo posolimo po okusu. Pekač porinemo v pečico še za 7-8 minut. Pečeno ribo filetiramo in napolnimo krožnike. Postrežemo z mešanico zelenih solat.

Rabarbara s poljubčki

(Rhabarber mit Baiser)

Za 4 osebe potrebujemo: 500 g očiščene in tenko olupljene rabarbare, 2 žlici vode, 50 g finega sladkorja, 50 g beljakovih poljubčkov, 250 ml sladke smetane, 1 žličko sladkorja z vanilijo po želji, 1 utrjevalec za smetano, 4 velike jagode za okras.

Očiščeno in na 1 cm dolge koščke narezano rabarbaro damo v 2 žlici vode, dodamo sladkor in dušimo 5 minut. Ohladimo. Beljakove poljubčke grobo stremo. Smetano z utrjevalcem in vanilin sladkorjem trdo stepemo. V 4 široke kozarce dekorativno nadevamo smetano, rabarbaro in zdrobljene poljubčke, okrasimo z debelo jagodo in takoj postrežemo.

Bi jedli žuželke?

MIHA NAGLIČ

mihovanja

V sili hudič še muhe žre, pravi neki pregovor. Ki hkrati pove, da se muh sicer ne je. Pred kratkim pa je Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) izdala uradno poročilo (Užitne žuželke) in v njem priporočilo, naj prebivalci planeta, ki pripadamo vrsti Homo sapiens, jemo več žuželk! Sporočila je tudi, da v t. i. tretjem svetu okrog dve milijardi ljudi žuželke že uživata, da so nekateri primerki te golazni prave specialitete, na svetovnem severu oziroma na zahodu pa te slastne hrane ne uživamo zato, ker smo presiti in polni predsodkov. A zdaj je kriza dosegla tudi nas in z uživanjem žuželk bi si lahko obogatili prehrano na cenen način. Razlogov za uživanje žuželk je torej več. Veliko jih je, to je najbolj številna skupina živih bitij. Nič ne stanejo, samo nabrati jih je treba. Mnoge so zelo

okusne. Za tiste, ki jim je pod častjo ali pa nimajo časa, da bi jih sami nabirali, bi jih lahko gojili. Tak način kmetovanja bi bil tudi ekološko bolj ustrezen. Berite: »Žuželke proizvedejo manj toplogrednih plinov in amoniaka kot na primer krave in prašiči. Za njihovo vzrejo prav tako ni treba zagotoviti toliko prostora in vode kot pri živinoreji.« Užitnih vrst žuželk je kakih dva tisoč, med njimi je največ hroščev (31 odstotkov), gosenic (18 odstotkov), sledijo čebele, ose in mravlje (14 odstotkov), užitne so tudi kobilice, črički, škržati, stenice, termiti, muhe, kačji pastirji

V Laosu, Vietnamu in na Tajskem na farmah že redijo murne. V Južnoafriški republiki veljajo za posebno specialiteto gosenice. Še posebej slastne so čebele in mravlje

Hm, kaj naj rečem? Kar naj govorijo, da je krava ekološka bomba, a za Slovence (in za Indijce) je to vendar sveta žival! Pa prašiči. Nekoč sem bil v imenitni družbi v boljši gostilni; z nami je bil tudi dolgoletni gorenjski župan in poslanec in ob uživanju slastne pečenke je izjavil, da je zanj kralj živali prašič. Ko sem zadnjič na travniku nabiral regrat, se mi je eden od mimoidočih pohvalil, da on take zelene reči »pofutra« svojim živalim in potem raje poje kaj slastnega od njih. Kaj bi z argumenti, s katerimi zdaj opleta ta FAO, češ da črički potrebujejo le dva kilograma hrane na kilogram telesne mase;

pa da njihova vzreja zahteva bistveno manj vode in prostora, primerna je tudi zaradi manjših izpustov amoniaka, metana in toplogrednih plinov. Že mogoče, a mi smo taki, da murne raje poslušamo, kot jemo.

Bral sem tudi, da so jezikoslovci ugotovili, katere so »prabesede«, ki so jih uporabljali v vseh jezikih pred kakimi petnajst tisoč leti. Teh besed je 23 in sicer: ti, jaz, ne, to, mi, dati, kdo, tisto, kaj, moški, vi, star, mama, slišati, roka, ogenj, povleči, črna, teči/pritekati, lubje, pepel, pljuniti in črv Črv?! Pomislite! Med prabesedami je edina, ki se nanaša na hrano, prav črv! Lubja in pepela najbrž niso jedli in le zakaj bi besedovali o črvih, če ne zato, ker so bili specialiteta? Nekakšni ledenodobni škampi in kaviar. Pomislim tudi, kako aktualna je kar naenkrat zdajšnja serija oddaj v nedeljskem večernem »prajm tajmu« na nacionalki – Kdo si upa na večerjo? V njej pripravljajo same čudne reči, nazadnje so ščurke. To počno zato, ker hočejo biti parodija na siceršnje kuharske oddaje. Ampak zadnjič enkrat so še pred objavo poročila FAO pražili murne. Ti pa so v Indokini ena največjih specialitet. Predlagam torej, da začno kaj od žuželk pripravljati tudi v kateri od gorenjskih gostiln; bomo šli pokusit, potem bomo pa videli. Ne nazadnje bi bilo uživanje žuželk tudi v skladu z gorenjsko šparovnostjo

Vaš razgled

V gozdovih, še zlasti v mešanih, je normalno, da listavci in iglavci rastejo drug ob drugem, a takšno zbliznanje ali sožitje, kot ga kaže slika, je bolj redko. Smreka in hrast »rasteta« iz istega štora. C. Z.

Ko raziskujete po gozdu v času spomladanskega prebujanja, je treba opazovati vsak nov list, vsako novo življenje ... Tako je tudi naš bralec Egon Cokan z makro objektivom opazil gosenico, kako se pripravlja na novo življenjsko pot. G. K.

Nove knjige (174)

Seks ob zori

MIHA NAGLIČ

»Dandanašnji v osrčju naše spolnosti divjajo globoki konflikti. Naša kultivirana nevednost je pogubna. Ker si tako močno prizadevamo, da bi prikrili resnično naravo človekove spolnosti, pol naših zakonov tone v neustavljivem plimovanju in vrtnčenju spolne frustracije, dolgočasje, ki ubija libido, nagonске nezvestobe, disfunkcije, zmedenosti in sramu. Zaporedni monogamni odnosi se nizajo pred in za mnogimi od nas kakor osamljeni otočki bežne sreče v hladnem, temnem morju

Christopher Ryan in Cacilda Jetha, *Seks ob zori*, prevedel Uroš Kalčič, Modrijan, Ljubljana, 2013, 376 strani, 38,20 evra, www.modrijan.si

razočaranja. In koliko parov, ki jim uspe ostati skupaj, se je kratko malo sprijaznilo s tem, da je žrtvovalo svoj eroticizem na oltarju treh nenadomestljivih življenjskih radosti: družinske trdnosti, tovarištva in čustvene, če že ne spolne bližine? Je mar tiste, ki nedolžno hrepenijo po teh radostih, preklela narava, da morajo životariti ob počasnem zamiranju partnerjevega poželenja? Španska beseda esposas pomeni tako žene kot okovi. V slovenščini poznamo izraz zakonski jarem. Razlog, da zakon tako pogosto odevamo v črino in slikamo kot začetek

konca spolnega življenja moškega, niti ni tako za lase privlečen. Pa tudi ženske je ne odnesejo dosti bolje. Le katera si želi živeti z moškim, ki se čuti ujetega v svoji ljubezni in čigar čast postavlja meje njegovi svobodi?«

Ne, v naslovu knjige, iz katere je gornji odlomek, ne gre za jutranji seks, ki se razlikuje od dnevnega, večernega, nočnega. Gre za obuditev že skoraj pozabljenega izročila, da se je spolno življenje naših davnih prednikov bistveno razlikovalo od našega. Do te bistvene spremembe je prišlo šele »ob zori«, pred kakimi deset tisoč leti, ko so začele nastajati poljedelske skupnosti. Te so se od prejšnjih, ki so bile lovške in nabiralniške, ločile po tem, da je prehod na poljedelstvo

pomenil stalno naselitev na enem kraju in hkrati začetek privatizacije zemljiške in druge posesti. Dotlej so ljudje živeli v nekakšnem pracomunizmu, vse je bilo skupno. Lovili so skupaj in si plen razdelili, živeli so v velikih družinah, za katere je bila značilna promiskuiteta. To ne pomeni, da je »tiste reči« počel vsak z vsakim, ampak to, da je imela lahko ena oseba stalna razmerja z več drugimi osebami, ki so jo privlačile. S privatizacijo pa je bilo treba privatizirati tudi ženo in se omejiti samo na eno. A kaj, ko tako ženska kot moški po tej privatizaciji (sklenitvi zakonske zvezde) po svoji pravadni naravi še naprej težita, da bi spolno spoznala in se navezala še na koga drugega

IZHOD ZAČENJA SVOJ POHOD

Novi domači film Izhod začenja svoj pohod po slovenskih kinematografih junija, spoznali smo zanimive torbe in čudežne nedrčke ter dobili najboljša pri starem gostilniškem športu – v polaganju rok.

Alenka Brun

V kranjskem Extremu je potekal zanimiv dogodek, ki je združil moč, modo in film. V osnovi so izbirali najmočnejšega fanta v polaganju rok, spremljevalni program pa sta predstavljali modna revija Boštjana Polanca, videli smo lahko tudi čudežne nedrčke namenjene dekletom z resnično majhnim oprsjem ter spoznali tudi glavne junake novega filma Izhod. LeeLooJamajka Lara Love pa je poleg DJ-ja poskrbela za glasbeno nadgradnjo dogodka in predstavila novo pesem Still I try.

Dogodek Pokaži moč je bil le eden od desetih dogodkov, v polaganju rok se je pomerilo šestnajst najbolj pogumnih, celo dve ženski tekmovalki. V nadaljevanje se je uvrstil Rok Ravnikar, pri dekletih je bil najboljša Aleksandra Bradonjič. Finalni del bo potekal v Ljubljani, še prej pa bodo predtekmovanja po vseh večjih

slovenskih mestih. Glavna sodnica gostilniškega športa, ki se je preselil na višji nivo, je bila v Kranju Barbara Kodrin, pomagal pa ji je tudi njen partner Dejan Bukovič. Pod ambasadorje projekta so podpisani že omenjeni bend LeeLooJamais in Aljoša Kovačič, ki je v Kranju povezoval program, zaupali pa so mu tudi glavno moško vlogo v filmu Izhod. Ta prihaja v domače kinematografe sredi junija. Petintridesetletnik je sicer doma v Šmarjah pri Jelšah, pri filmu pa je sodeloval tudi v vlogi soscenarista. Film je režiral Dejan Babosek, poleg Aljoše pa so v filmu zaigrali še Katarina Jurkovič, ki jo bolj poznamo z modnih brvi in manjših voditeljskih vlog, Gea Erjavac, Simon Pribac, igralec Dragan Bjelogrič, znameniti Jure Bradač alias Yuri Bradac, ki je iskal igralsko srečo tudi čez lužo, razvpita Salome, igralca Ludvik Bagari in Jernej Kuntner, starleta, podjetnica in nekdanja tekmovalka iz realističnega šova Bar Alma Brdžanovič, iz pevskih vod bolj znana

Eva Breznikar in Davor Božič, ki ga ravno tako poznamo kot televizijskega voditelja, pevca in glasbenika.

Film pripoveduje o prebujanju generacij, prikazuje dozorevanje glavnega moškega lika. Zgodba pa gre nekako takole: Peter in Lara ter Sara in Andrej so tipični predstavniki mlade generacije, ki se težko spopada z vsakodnevnostjo. Andrejev bratranec, ki živi v tujini, jim predlaga, naj se odločijo za drugačno življenje v toplejšem podnebjju. Sprejmejo mikavno povabilo, a ko želijo dvigniti podedovani denar, ki bi jim omogočil nov začetek, ugotovijo, da so potegnili krajši konec... Direktor banke, sicer družinski prijatelj, jih s prevaro spravi ob denar. Po premisleku se naivno odločijo za radikalen korak, povračilni udarec z ropom banke, kar jih pahne v svet prevar, preprodajalca orožja, računalniškega hakerja in nenazadnje samega ropa, ki se prelevi v obsedeno stanje. Banko obkoli policija s specialno enoto, junaki pa skupaj s talci ostanejo v

njej. Pripravljeni na vse začnejo intenzivno pogajalsko akcijo s policijo, ki se sprevrže v medijski cirkus in politično satiro. Šlo naj bi za akcijsko komedijo, vendar po besedah glavnega igralca in pravkar zapisani zgodbi lahko rečemo, da v njej zasledimo tudi elemente trilerja.

Spremljevalni program dogodka Pokaži moč je 'postregel' še s posebnimi nedrčki za dekleta z majhnim oprsjem, modna revija Boštjana Polanca pa predstavila novo kolekcijo njegovih torb, ki so izpeljanka lanske septembrske kolekcije torb URBAN CHIC-ken, namenjene ženski, ki si upa ostati razigrana in v notranjosti nosi večno pomlad. Tokratna kolekcija je v črno-beli izvedbi, ravno tako z avtorskimi potiski, so pa manekenke nosile tudi njegove kreacije, obenem pa predstavile še čudežne nedrčke. Boštjan je navdih za kolekcijo črpal iz likovnih del Kasje Grašar in iz igrih vzorce cvetov in živali tako ustvaril kreativen, šik in pozitiven svet torb.

Aljoša Kovačič v družbi pevke Lare Love / Foto: Tina Dokl

Pogled na modno pisto je bil zanimiv ... / Foto: Tina Dokl

Polaganje rok ni več samo gostilniški šport. / Foto: Tina Dokl

Boštjan Polanec v družbi svojih mladenk / Foto: Tina Dokl

Sodnica Barbara Kodrin in njen pomočnik Dejan / Foto: Tina Dokl

HUMOR, HOROSKOP

HILDINO PISMO SUNITI

Medtem ko se vsa Slovenija na različne načine ukvarja s Hildo Tovšak, pa slednja v pol sedečem položaju počiva v manjši zemljanki v gozdčku desno od Mislinje in čaka na odgovor Sunite Williams. Že v ponedeljek ji je namreč poslala pismo s prošnjo, če jo lahko kdaj »prešverca« na vesoljsko plovilo za Luno ali na kateri drug planet, ne bomo zdaj šli v detajle. Objavljamo kopijo tipkopisa (na star pisalni stroj) Hildinega pisma. Za lažje razumevanje smo pismo za vas prevedli.

Hi Suita!!!

Sem Hildegarda Tovšak, skrajšano Hilda, prijatelji me kličejo tudi Hildi. Najbrže me že poznate, saj mediji vedno veliko pišejo o meni, pa tudi slikajo me radi, ker sem zelo fotogenična baba. Oprostite besedi, ampak tek ljubkovalno pri nas kličejo punce v zrelih letih. Marsikaj, kar v slovenskih medijih pišejo in poročajo o meni, ni res. Ker resnica je čudna živalica, včasih se skriva pod ceglom, hi, hi, hi, včasih pa se valja po sodišču in pravosodje iz nje dela, oprostite besedi, drek. Da preidem v stvar. Lej, Suita, jaz te zelo srčno prosim, da me nekak prešvercaš na kašno vašo vesoljsko plovilo. Čuj, te pa meni v Sloveniji več živeti ni, zdaj so pa še tottega Interpola naščuvali proti meni. Jaz ga sploh ne poznam in ne vem kak izgleda. Also, ti obljubim Suita, če me vzemeš se sobom u vesolje, bi se ti za to zelo zahvalna bila. Kot veš sem sposobna zelo in bi tudi na Luni, Marsu ali kako se že reče Whatever planetu, kjer me boš spustila nanj, samo zate posebno sezidala hišo. To kje bom tam dobila delavce, problema ni sploh. Kot veš, jast dobim delavce prej, ko ti rečeš Keks na ameriškem jeziku. In to delavce zastonj. Jim ni treba nič plačati. Marsovce, Bosance al Slovence - isto ti je to, samo da je zastonj. Trenutno me vsi iščejo po Keniji, v Bruslju, Makedoniji, ZDA, ampak jaz se nahajam tu nekje v gozdčku desno od Mislinje. Sem dobro skrita, me ne morejo dobit sploh. Suita samo mi ti sporoči, kedaj da pidem v Ameriko in s katerega perona gre naslednja vesoljska odprava za vesolje. Ti ne bo žal. Hildegarda zmore vse.

Pa lepi pozdravi
Hildika

Fotomontaža: Schwabingen

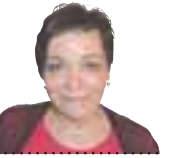
NOVO DARILO ZA NOVE NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA

Darilni bon za vedeževanje pri vedeževalki Tanji (tel.: 040 514 975)

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

- Oven (21. marca–21. aprila)**

Z ljudmi, ki vas nadlegujejo in postavljajo kakršnekoli zahteve, boste prekinili stike. Strah, da jih boste še potrebovali, je odveč, saj ste bili vedno vi tisti, od kogar so bili odvisni. V družinskem krogu se boste predali lenarjenju in uživali, kar se le da.
- Bik (22. aprila–20. maja)**

Vznemirilo vas bo neko srečanje, ki bo usodno vplivalo na vaše nadaljnje življenje. Vse to je seveda mišljeno v pozitivnem smislu. Kar se tiče samih poslov, pa počasi prihajate v obdobje, ko boste izkoristili vsako priložnost za napredovanje.
- Dvojčka (21. maja–21. junija)**

Kar naprej boste v središču dogajanja. To vam bo še kako ustrezalo, nabrali pa si boste tudi nove energije. Odpravili se boste po nakupih in boste zadovoljni. In, kdor čaka, vedno tudi dočaka. Skrita simpatija se vam bo približala.
- Rak (22. junija–22. julija)**

Zdravstveno stanje vas bo prisililo k počitku. K sreči ne bo nič kaj hujšega. Ravno toliko, da se odpočijete in odmaknete od vseh vsakdanjih skrbi. Težave, s katerimi se trenutno obremenjujete na finančnem področju, ne bodo tako velike.
- Lev (23. julija–23. avgusta)**

Cel teden boste poskušali stvari in misli postaviti na pravi tir. S končnim razpletom boste še kar zadovoljni, a samesa časa vam bo vzelo več, kot boste pričakovali. Na delovnem področju se vam kmalu odpira priložnost.
- Devica (24. avgusta–23. septembra)**

Poslovno se boste kar naenkrat počutili zelo utrujeno. Vzeli si boste nekaj dni oddiha, saj bo to nujno potrebno za vaše kakršnokoli nadaljnje delovanje. Ljudje iz bližnje okolice vam bodo obljubljali vse mogoče, a bodite previdni.
- Tehtnica (24. septembra–23. oktobra)**

Nekdo se bo izdajal za vašega velikega zaupnika oziroma prijatelja, a bo imel z vami čisto drugačne namene. Ker boste to še pravi čas opazili, ni bojazni, da bi imeli negativne posledice. Izkoristili boste še nekaj dni dopusta.
- Škorpion (24. oktobra–22. novembra)**

V prihodnjih dneh se boste spoprijeli s svojimi težavami. Pri odločitvah ne boste popuščali in boste polni energije. Izkoristili boste svojo notranjo moč in pripravljeni se boste spoprijeti z vsakomer, ki vam bo kakorkoli nasprotoval.
- Strelec (23. novembra–21. decembra)**

V ljubezenski vezi boste pokazali malo več prožnosti in pripravljenost na kompromise. Posledice, ki se s tem sprožijo, bodo nad vse zadovoljive. Žal vam bo le, zakaj ste toliko časa čakali. Pri finančah bodite pazljivi.
- Kozorog (22. decembra–20. januarja)**

Vleklo vas bo med vesele ljudi, a kaj ko boste morali večino časa posvetiti finančnim, uradnim zadevam, ki bodo zahtevale svoj čas. Tudi vaši najbližji vas bodo potrebovali v celoti. Na čustvenem področju se vam približujejo romantični trenutki.
- Vodnar (21. januarja–19. februarja)**

V preteklosti ste začeli neko delo, ki vam ga še do danes ni uspelo dokončati. Misel na to vam ne bo dala miru toliko časa, dokler si časa res ne boste vzeli in tega tudi naredili. Ljubljena oseba se bo z vaše strani čutila zapostavljena.
- Ribi (20. februarja–20. marca)**

V prihodnjem tednu boste zelo zaposleni z nekim projektom, tako da boste komaj našli čas za druge stvari. Izbrali boste pravo pot, znali se boste usmerjati in ob pravem času potegniti črto. Čaka vas presenečenje.

Od zadaj

Kdo trdi, da se je letos naša predstavica na Evroviziji slabo odrezala. Saj je bila le za mesto slabša kot lani, ko smo bili predzadnji.

Svoje probleme bomo rešili sami, je prepričana premierka Bratuškova. Le sem in tja kakšnega poskušamo rešiti s pomočjo Interpola in mednarodne tiralice.

LAŽJI SUDOKU

6				1		9	2	7
	7				4	3		
8			2	6				5
	4	6	8	3	7			
7		9			5			2
		2	7	5	6	4		
4			5	2				9
		5	1				6	
1	3	7		8				

Rešitev:

1	2	8	9	7	5	1	3	6
6	7	5	4	3	2	9	8	1
8	4	6	2	7	5	3	1	9
7	9	3	8	6	4	2	5	1
4	5	1	9	2	7	8	6	3
3	8	7	6	5	4	1	2	9
1	3	7	8	2	9	6	5	4
2	6	9	1	4	3	7	8	5
9	8	5	1	3	2	4	6	7

TA JE DOBRA

Janez in druga stran ulice

Gre Janez k dohtarju in mu pojamra, da sploh ne vidi več, kdo se sprehaja na drugi strani ulice. Da ima vse megleno v očeh. Po temeljitem pregledu in skrbni analizi doktor razloži: »Poglejte Janez, rezultati so res slabi, holesterol, sladkor, krvna slika slaba nobena stvar ni v redu.« Janez samo mirno poslušal naprej. »Poglejte, odslej boste morali paziti pri vaši prehrani: manj slanega, mastnega, klobas, slanine sploh ne priporočam, tudi sladkega ne, kaj šele žganih pijač, vina in piva.« Janez malo razmislil in reče: »Veste kaj, doktor, če malo bolje razmislim, me pravzaprav sploh ne briga, kdo se sprehaja na drugi strani ulice.«

Evtanzija

Pod večer sta hči in mati sedeli v kuhinji in se pogovarjali o življenju. Tema je bila evtanzija (umreti hitro in brez trpljenja, če ni več upanja na izboljšanje). Hči reče: »Mama, nikoli ne dopusti, da bi živela kot rastlina, odvisna od aparatov in tistih steklenic s tekočo hrano v bolnici. Če me vidiš v takem stanju, takoj izključi aparate, ki bi me umetno ohranjali pri življenju. Raje umrem.« Mama je potem vstala, z navdušenjem pogledala svojo hčer in izključila TV, DVD, internet, PC, MP3/4, play station, PSP, wireless, telefon, iPad, iPhone, iz hladilnika je odnesla vse coca cole in skrila čips iz shrambe. Hči razloži: »Mater, skoraj sem umrla!«

Tista na desni

Sin je domov pripeljal tri punce in dejal mami: »Mama, ugani, katera izmed teh treh punc je moja zaročenka?« Mama pa kot iz topa: »Ta na desni.« »Kako si pa ugani?« »Tako, ko je stopila noter, me je začela nervirati.«

TEŽJI SUDOKU

7	5	2	8					
		6	2				7	
1								6
6		4		9		3		
			6		1			
		9		2		6		1
5								2
	9				2	1		
				6	4	8		

Rešitev:

6	8	7	9	5	2	1	3	4
9	3	2	6	4	8	7	5	1
1	5	4	7	3	9	6	2	8
1	6	9	2	7	5	3	4	8
7	2	8	6	9	1	4	3	5
4	2	9	6	5	1	3	7	8
8	4	5	1	2	9	7	6	3
6	1	8	7	9	2	5	4	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

DRUŽABNA KRONIKA

STE VIDELI LESENEGA KONJA?

Legenda je lik iz virtualnega sveta, ki je tudi realen. Spremlja Grke, ki s trojanskim konjem potujejo po Sloveniji in na ulicah mest iščejo rešitev za svojo opisno legendo. Sprašujejo pa tudi po lepi Heleni. Nedavno so se ustavili tudi v Kranju.

Alenka Brun

Legenda naj bi jih srečal v Kopru, kjer so jim svetovali, da bodo odkrili odgovor na svoje vprašanje v Murski Soboti. Tam so jih napotili v Kranj. Poulično gledališče? Grki in njihov vodja, ki se imenuje Legenda – mlad fant z zemljevidom v roki – ostajajo skrivnostni. Šlo naj bi res za člane gledališča Ane Monro, ki s tovrstnimi predstavami navdušujejo občinstvo po slovenskih mestih.

Grki so tako rešitev za svojo legendo iskali v Kranju, vendar kljub zamudi in

nekajdnevem tavanju po Sloveniji je žal tudi tu niso našli. Tudi o Heleni ni bilo ne duha ne sluha. So pa uspeli navezati stik z meščani in nadaljujejo pot proti vzhodu. Bajе proti Mariboru.

Če so gledališčniki bogatili in hranili naše duše, je predstavnica Graz Turismusa Susanne Hoeller poskrbela, da so se na tiskovni konferenci prisotnim ob predstavitvi graških kulinarčnih novosti cedile sline. Znani kuharski chef sedaj ljubljanskega Strelca, Gorenjec Igor Jagodic, je sicer s svojo ekipo poskrbel, da se je nekaj teh občutij potešilo, vendar ko je v igri kulinarika, potem je

Gradec resnično lahko le avstrijska prestolnica užitek. V Gradcu domujejo tudi pristni in avtohtoni festivali kot Festival gorskega in pustolovskega filma, nastajajo pa tudi vedno novi kulturni formati kot Elevate, festival sodobne glasbe, umetnosti in političnega diskurza, ali spomladanski festival 'spring-festival', vrhunski evropski festival za elektronsko glasbo. Avantgarda ima tu svojo tradicijo s Štajersko jesenjo. Opera ne počiva. Užitarji pa pridejo na svoj račun že naslednji teden. Izvrstni vrhunski štajerski kuharji bodo graški Kongres spremenili v kulinarčno trdnjavo. Vendar

znameniti Ples užitek pomeni le piko na i celotnemu spektaklu užitek med 25. in 31. majem. Avgusta sledi tako imenovana 'dolga miza užitek'. Že četrtič zapored bo v starem mestnem jedru Gradca postavljena praznično pogrnjena dolga miza. Za dokaj sprejemljivo ceno dobite meni petih hodov, aperitiv, pivo ali vino, mineralno vodo, kavo, uvodne degustacije, pa še kako presenečenje. In če vas je zaskelilo, da bi si rezervirali sedež, se boste morali kar podvizati, saj vstopnice za večerje rade hitro poidejo. Naročeno imajo lepo vreme, tako kot že vsa štiri leta.

Prevajalka in pevk skupine Elefant Simona Glavan Tušek, organizatorica tiskovne konference o Gradcu Michaela Haberl Houska in predstavnica Graz Tourismusa Susanne Hoeller v modnem krilu z zanimivim motivom / Foto: AB

Gorenjski chef Igor Jagodic sedaj ustvarja na ljubljanskem gradu. S fanti je tokrat pripravil jedi, ki bi lahko krasile domačo mizo, vendar jim je dodal mestno prefinjenost. Solato, meso in sladico je opremil z 'grajsko - strelsko' noto. / Foto: AB

Igorjev kulinarčni podpis na krožniku / Foto: AB

Trojanski konj je s spremstvom prispel v Kranj. / Foto:Tina Dokl

Sledil je posvet, kako naprej ... / Foto: Tina Dokl

... in odpravili so se iskanju naproti ... / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Umrl ustanovitelj legendarnih The Doors

V 75. letu starosti je bitko z rakom na žolčniku izgubil Ray Manzarek, klaviaturist in ustanovitelj ene izmed najbolj kontroverznih rock skupin iz šestdesetih let prejšnjega stoletja. Umrl je v eni izmed nemških bolnišnic v Rosenheimu, obdan s svojo družino. Skupina je v letih delovanja izdala kar devet studijskih albumov in prodala več kot 100 milijonov izvodov po celem svetu. Znana je po mnogih uspešnicah, kot so Light My Fire, L. A. Woman, Hello, I Love You ...

Becks se poslavlja

David Beckham (38), ki velja za enega izmed najbolj priljubljenih nogometašev na svetu, je z naslovom francoskega prvaka s PSG zaključil svojo 21-letno kariero. Beckham se je poslovil s solzami v očeh ob prisotnosti žene Victorie in njenih otrok Brooklyn, Romea, Cruza in Harper.

»Čutim veliko zadovoljstvo in veliko čustev,« je povedal nogometaš, ki je v preteklosti osvojil naslove še z ekipami Manchester United, Real Madrid in Los Angeles Galaxy.

Medeni tedni na Korziki

Keira Knightley (28) in njen novopečeni mož klaviaturist rock skupine The Klaxons James Righton (29) sta se pred kratkim vrnila iz medenih tednov na Korziki. Mladoporočenca, ki sta se poročila 4. maja v Franciji, sta uživala v surfanju in jadraniu. Par se je zaročil maja 2012, po letu dni, ko sta bila prvič opažena skupaj v javnosti, spoznala pa naj bi se preko modnega dopisnika Alexa Chunga.

Izžvižgali 'umetnika' Bieberja

Ko so na podelitvi nagrad Billboard za izvajalca leta razglasili Justina Bieberja (19), so ga nekateri »oboževalci« v dvorani glasno izžvižgali. »Star sem 19 let in mislim, da mi gre dobro,« je nagovoril množico pevec, ki so ga ob tem le še bolj izžvižgali. »To ni noben trik. Sem umetnik, ki ga morate jemati resno. Ostali pa utihnite,« se je razburil Kanadčan.

Triindvajsetletna Hajdi iz Kamnika in devetnajstletna Enesa iz Ljubljane sta se v večernih urah posvečali delu promotorstva. Dekleti sta delo združili s širokim nasmehom in prijaznostjo do strank. / Foto: Tina Dokl

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki je izredno ugodna.

Janez Rozman, s. p. - Rozman bus, www.rozmanbus.si, tel.: 04/5315 249

ENODNEVNI IZLETI – GOLI OTOK: 10. 6.; **GROSSGLOCKNER:** 4. 7.; **TRST:** 19. 6.; **ŠMARJEŠKE:** 27. 5.; **VEČDNEVNI BANOVCI:** 14.-18. 10.; **BANJA VRUČICA:** 10.-13. 6.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 6.-9. 6.; **MEDŽUGORJE:** 21.-23. 10.; **DUGI OTOK:** 25.-28. 6., 28. 6.-5. 7., 26. 7.-2. 8., 16.-19. 8., 19. 8.-26. 8., 26. 8.-2.9.; **ROGOZNICA:** 7.-14. 9.; **PELJEŠAC:** 21.-28. 9.; **AVTOBUSI** 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat.

PRIREDITVE

Kako živijo uspešni ljudje

Radovljica – Knjižnica A. T. Linhart vabi v ponedeljek, 27. maja, ob 19. uri na delavnico z naslovom Navade uspešnih ljudi, ki jo bo vodil Miran peterman z Bleda.

Prireditve ob 100-letnici šole

Bukovica – Na igrišču Podružnične šole Bukovica se bo v nedeljo, 26. maja, ob 17. uri začela zaključna prireditve ob 100-letnici šole.

Ta veseli knjižni svet

Bled – Iz Knjižnice A. T. Linhart vabijo na zaključno prireditve tretje sezone bralne akcije Ta veseli knjižni svet. Prireditve bo v Festivalni dvorani na Bledu v ponedeljek, 27. maja, ob 19.30. Ogleдали si boste predstavo Mostarska češnjava pita v izvedbi Elvise Halačević.

7. mednarodni folklorni festival Preddvor 2013

Preddvor – Folklorno društvo Preddvor jutri, v soboto, 25. maja, ob 16. uri v Kulturnem domu Preddvor organizira 7. mednarodni folklorni festival Preddvor 2013.

Na Jezercih bodo posadili spominsko brezo

Cerklje – Občinska organizacija Združenja borcev za vrednote NOB Cerklje na Gorenjskem bo jutri, v soboto, 25. maja, ob 11. uri na planini Jezerca pod Krvavcem v spomin na komandanta Franca Rozmana – Staneta pri osrednjem spomeniku na Jezercih posadila brezo.

Festival Sončnica

Jesenice – OE Waldorfski vrtec in šola Gorenjska vabita na Festival Sončnica – delavnice: risanje, izdelovanje zapestnic in ovčk, iskanje skritega zaklada ter lutkovni predstavi, ki bo jutri, v soboto, 25. maja, od 10. do 15. ure potekal na Čufarjevem trgu.

Veliki žagar na reki Savi

Kranj – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj v ponedeljek, 27. maja, ob 19. uri vabi v Mestno knjižnico Kranj na prikaz naravoslovnega filma Veliki žagar na reki Savi ter predstavitev njegovega nastajanja. Film skozi oči velikega žagarja, največje evropske rase, prikazuje skrite kotičke narave ob reki Savi od Kranja do Ljubljane ter njegove sopotnike.

Praznovanje dneva mladosti

Begunje – Društvo za aktivno preživljanje prostega časa EJGA Gorenjske bo jutri, v soboto, 25. maja, že tradicionalno izvedla praznovanje dneva mladosti, kajti menijo, da spomini na čase, ko smo znali deliti dobro in »slabo«, ko smo »švercali« kavbojke iz Italije, ko smo hodili po kavo v Avstrijo, ne morejo zbledeti. Prireditve bo jutri, v soboto, 25. maja, v začetku ob 17.30 v Begunjah v Krpinu.

Piknik invalidov

Škofja Loka – Medobčinsko društvo invalidov Škofja Loka prireja in vabi na piknik društva invalidov občin Škofja Loka, Železniki in Gorenja vas – Poljane, ki bo v soboto, 1. junija, ob 12. uri na strelišču v Crngrobu. Organiziran bo prevoz. Prijavite se pri poverjenikih ali v društveni pisarni po tel. št. 512 29 70 ali 041/761 058.

IZLETI

Pohod na Lovrenca

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje člane in članice v ponedeljek, 27. maja, na pohod na Lovrenca. Odhod bo ob 8. uri izpred društvene pisarne, informacije po tel.: 040/821-952 Aco.

Na Kamniško pravljico pot

Kamnik – Matična knjižnica Kamnik vabi jutri, v soboto, 25. maja, na Kamniško pravljico pot v Samotn maln z Ireno Cerar. Zbirno mesto bo ob 10. uri za vasjo Oševke. Pot je primerna za mlade družine ter babice in dedke z vnučki, ki radi skupaj prislunhejo pravljicam in naravi, še posebej tistim, ki so povezane z lokalnim okoljem. Svojo udeležbo sporočite na e-poštni naslov milena.glusic@kam.sik.si, lahko pa se pohoda udeležite tudi brez predhodne prijave.

Jakobova pot Pleterje–Novo mesto

Šenčur – Turistično društvo Šenčur v soboto, 1. junija, organizira pohodniški izlet po Jakobovi poti Pleterje–Novo mesto (kartuzija Pleterje–Vratno–potok Kobilica–Mihovo–Cerov Log–grad Prežek–Hrastje–Tolsti vrh–Gorenji Suhadol–Velike Brusnice–Hrušica–Napoleonova vrba–Žabja vas). Skupne zmerne hoje bo pet do šest ur (možne krajše variante). Informacije in prijave zbira do četrтка, 30. maja, Franci Erzin, tel. 041/875 812.

Prestavljen pohod v Baško grapo

Šenčur – Turistično društvo Šenčur je zaradi slabega vremena prestavilo pohod po tematski poti Na svoji zemlji (po filmu) v Baški grapi. Pohod bo v soboto, 15. junija. Informacije in prijave zbira do četrтка, 30. maja, Franci Erzin po telefonu 041/875 812.

S kolesi do Tupalič ali na Možjanco

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v torek, 28. maja, na kolesarski izlet na Možjanco. Po želji boste od Tupalič na Možjanco lahko odšli tudi peš. Odhod bo ob 8. uri izpred društva.

Na Ograde

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 8. junija, na planinski izlet na Ograde. Nezahtevne do srednje zahtevne hoje bo za okoli pet ur in pol. Prijave in informacije: društvena pisarna na Laborah ob sredah med 17. in 18. uro, vodnik Čelik po tel. 031/418 146.

Okoli Blejskega jezera in na otok

Škofja Loka – Medobčinsko društvo invalidov Škofja Loka vabi na pohod okoli Blejskega jezera z obiskom otoka in sicer v torek, 4. junija. Zbirno mesto bo ob 8. uri na glavni avtobusni postaji v Škofji Loki. Prijave do 2. junija sprejema Matevž po telefonu številka 04/51 22 724 ali 031/482 809.

OBVESTILA

Na Bledu nov mladinski hostel

Bled – V nedeljo, 26. maja, ob 13. uri bodo na Cesti svobode na Bledu odprli vrata mladinskega hostla Vila Viktorija.

Skupni sistemi ogrevanja na lesno biomaso

Trstenik – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj organizira v četrtek, 30. maja, na Trsteniku pri Golniku podjetniško-izobraževalno delavnico na temo Skupni sistemi ogrevanja na lesno biomaso – Priložnost za lastnike gozdov, male podjetnike in odjemalce. Udeležba je brezplačna.

PREDAVANJA

O počitnicah kot priložnosti za grajenje ljubezni

Bohinjska Bistrica – Knjižnica Bohinjska Bistrica vabi v ponedeljek, 27. maja, med 17.30 in 19. uro na predavanje mediatorke in zakonsko-družinske svetovalke iz Zavoda IZRIS Neje Samar Brenčič z naslovom Počitnice – priložnost za povezanost in grajenje ljubezni v družini.

O volkovih

Bled – Društvo za varstvo okolja Bled vabi v četrtek, 30. maja, v Knjižnico Blaža Kumerdeja Bled na predavanje dr. Miha Krofela z naslovom Naši volkovi. Na predavanju bo predstavljeno resnično življenje volkov v naših gozdovih.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Društvo prijateljev Svetega pisma vabi jutri, v soboto, 25. maja, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na preučevanje Svetega pisma z okvirno temo O zvestobi iz vidika Svetega pisma. Pogovor bo povezoval Pavel Repnik. Vstopnine ni.

KONCERTI

Letni koncert MPZ Maj

Kranj – Moški pevski zbor Maj pod vodstvom Dejana Rihtaršiča prireja letni koncert, ki bo v avli Mestne občine Kranj danes, v petek, ob 20. uri. Gostje bodo akapelke Rače.

Želite biti osebno obveščeni v primeru motene oskrbe s pitno vodo?

Prijavite se na brezplačno obveščanje po e-pošti ali SMS sporočilih:

www.komunala-kranj.si

info@komunala-kranj.si

Komunala Kranj, d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj.

BODITE INFORMIRANI!

Koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi

Radovljica – Kvintet Tivoli Lesce in Ženski pevski zbor Koledva iz Kroke vabita na Koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi, ki bo v nedeljo, 26. maja, ob 19. uri v Baročni dvorani Graščine v Radovljici.

PREDSTAVE

Bolje tič v roki kot tat na strehi

Davča – Teater Afngunc vabi na ogled komedije Matjaža Zupančiča Bolje tič v roki kot tat na strehi. Komedijo bodo afnguncarji odigrali v sklopu prireditve Zadnji maj v Davči v nedeljo, 26. maja, ob 15. uri v dvorani osnovne šole v Davči.

Boris Kobal na Primskovem

Primskovo – Jutri, v soboto, 25. maja, bo ob 20. uri v dvorani KS Primskovo prvič uprizorjena nova predstava - monokomedija Borisa Kobala in Branka Završana Po mojem Slovenci !

Več na www.gorenjskiglas.si/ **Kažipot**

RAZMIGAJTE SE Z BALINČKI

Zares kakovostni gumeni balinčki, primerni za tekmovanje in zabave, zdaj na voljo tudi na Gorenjskem glasu po neverjetni ceni 15 EUR (redna cena je 19,90 EUR). Balinčke vam pošljemo tudi po pošti, a plačate tudi poštnino. Resnično, to so balinčki, ki jih boste imeli za vedno.

Gorenjski Glas

Balinčke lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jih naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Oglašanje naših ptic

Novi, razširjeni izdaja

Hannu Jannes in Owen Roberts

11,90 EUR * poštnina

Priložena je tudi zgoščenka z oglašenjem 96 vrst ptic. Redna cena knjige je 14,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po telefonski številki: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Domplan d.d., PE Nepremičnine,
Mesti trg 20, 4220 Škofja Loka
T: 04/51 10 831, F: 04/51 10 835,
M: 041 647 434, E nepremicine@domplan.si

Domplan d.d., Bleiševova 14, 4000 Kranj
T: 04/ 20 68 700, F: 04/20 68 701
M: 041 647 433, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

Družba Domplan, d. d., širi dejavnost posredovanja nepremičnin na območju občin Škofja Loka in Medvode. V naši enoti na Mestnem trgu 20 v Škofji Loki vam ponujamo ugodno vse storitve v zvezi s posredovanjem nepremičnin in sicer:

- iskanje kupcev in prodajalcev nepremičnin;
- strokovno svetovanje in ocenjevanje tržne vrednosti nepremičnine;
- organiziranje ogleda nepremičnine;
- preverjanje in pridobitev vseh potrebnih dokumentov o nepremičnini (v ZK, v katastru stavb);
- skrb za oglaševanje po različnih medijih;
- izdelava ustreznih pogodb z lastno pravno službo;
- pomoč in svetovanje pri vpisu lastninske pravice na ime kupca v zemljiško knjigo.

Družba Domplan na nepremičninskem trgu Gorenjske predstavlja jamstvo za tehnično strokovno upravljanje nepremičnin ter varnost in zaupanje pri posredovanju le-teh.

STANOVANJE – PRODOMO

Kranj, Vodovodni stolp, trisobno v III. nadstr. izmere 73,80 m², l. izgr. 1965, obnovljeno l. 2005 (kopalnica, WC, CK na plin, okna, instalacije v kuhinji in kopalnici) vpisano v ZK, klet, balkon, cena 116.000,00 EUR.

Kranj, Planina II, nizek objekt, 2-sobno+2 kabineta, III. nadstr. v izmeri 106,00 m², l. izgr. 1981, obnovljena okna l. 2011, tlaki parket, kuhinja ploščice, dva balkona, klet, dvigala ni, cena 119.000,00 EUR.

Kranj, Gorenjsavska cesta, pod Šmarjeto goro, enosobno v II. nadstr. od III, izmere 41,02 m², uporabne površine 39 m², l. izgr. 2008, sončna lega, v ceni je tudi celotne oprema kuhinje, cena 77.000,00 EUR.

Kranj, Zlato polje, trisobno, II. nadstr. v izmeri 97,07 m² (uporabne površine 73 m²), l. izgr. 1949, prenovljeno l. 2007 – okna, CK, l. 2008 – kopalnica, WC, ZK urejeno, stanovanje je prazno, cena 107.000,00 EUR.

Kranj, staro mestno jedro, trisobno, mansarda, izmere 100 m², l. izgr. 1983, kuhinja, dnevni prostor, 2x spalnica, kopalnica, WC, CK, klet, dvigala in balkona ni, cena 69.000,00 EUR.

PARKIRNO MESTO – PRODOMO

Na Planini II v Kranju prodamo parkirno mesto v podzemni garaži, l. izgr. 2007, cena 9.000,00 EUR.

HIŠE – PRODOMO

Kranj, staro mestno jedro, enonadstropna, 120 m² stanovanjske površine na parceli velikosti 262 m², l. izgr. 1935, prenovljena l. 2002 – okna, vse instalacije, kopalnica, CK na olje, dvorišče, kjer je možno parkiranje za dva avtomobila, terasa s 115 m² vrta, cena 150.000,00 EUR.

Kranj, Klanec, vrstna, tlorisa 125 m² na parceli velikosti 182 m², l. izgr. 1974, uporabne površine 3x 80 m², streha zamenjana l. 2007, ogrevanje na plin, v hiši garaža, lepa sončna lokacija, cena 205.000,00 EUR.

Kranj, mestno jedro, pod Jelenovim klanecem, dvonadstropna tlorisa 88 m² na parceli velikosti 319 m², podkletena, v hiši je garaža l. izgr. 1930, streha obnovljena 1970, fasada 2010, drugače potrebna obnove, lokacija sončna, cena 130.000,00 EUR.

Davča, enonadstropna tlorisa 90 m² na parceli velikosti 942 m², l. izgr. 1930, obnova streha 1950, l. 2000 obnovljeno – tlaki, WC, kuhinja, vse instalacije, zelo lepa sončna lokacija, pribl. 6 km oddaljena od smučišča Cerklno, cena 85.000,00 EUR.

POSLOVNI PROSTOR PRODOMO

Tržič, Deteljica, na dobri, prometni lokaciji za trgovino, pisarniško ali računalniško dejavnost v skupni izmeri 1130 m² (klet 522 m² in v etaži 581 m²) l. izgr. 1978, možnost parkiranja, CK, ZK urejeno, cena 740 EUR/m² in še en poslovni prostor v kleti za trgovino ali skladišče izmere 605 m², l. izgr. 1978, cena 640 EUR/m².

Tržič, v centru mesta na glavni ulici, pritličje v izmeri 30 m², l. izgr. 1900, že delno prenovljen, primeren za neživilsko trgovino, cena 25.000,00 EUR.

PARCELA – PRODOMO

Tržič, Hudo, velikosti 1099 m², zelo lepa, ravna, vsi priključki, cena 115,00 EUR/m².

Gorenjska, Zirovnica, na zelo sončni lokaciji 4 parcele velikosti 828 m², 627 m², 632 m² in 689 m², dostop urejen, priključki ob parceli, ZK urejeno, cena 90,00 EUR/m².

Bašelj, velikosti 1007 m², zelo sončna in mirnem okolju, malo v naklonu, na parceli že elektrika, voda in telefon, cena 115,00 EUR/m².

Kranj, proti Naklemu, v industrijski coni v izmeri 3260 m² za proizvodnjo, skladišča, parkirišče, cena 100,00 EUR/m², priključki ob parceli, dostop urejen – asfaltiran.

Kranj, Planina I, Župančičeva ulica v izmeri 1429 m², možna je samo gradnja podzemne garaže hiše, cena 80,00 EUR/m².

Predvor, Tupaliče v izmeri 2184 m² za poslovni objekt velikosti tlorisa 19,30 x 13,60 m² z gradbenim dovoljenjem, cena 140 EUR/m².

HIŠE

V RADOVLJICI prodam ali oddam hišo z vrtom, tel.: 041/774-377

PRODAM

LEPO vrstno hišo v Maredi - Istru, ima dva vrta, 400 m od morja, tel.: 051/376-236

STAREJŠO dvostanovanjsko hišo na podeželju, lepa lokacija, tel.: 041/209-066

V OKOLICI Kranja 2-stanovanjsko hišo, na parceli 560 m², adaptirana, več vhodov (lahko je tudi 3 stanovanjska), bližina šole in vrta - 100 m. V račun vzamem manjše stanovanje na relaciji Planina - Zl. polje, tel.: 064/106-597

KUPIM

VRSTNO hišo v Šorlijevem naselju, tel.: 041/546-696

ODDAM

PODČETRTEK - center, v najem oddam pritlično hiško z veliko ohišnico, cena 380 EUR/mesec, tel.: 041/619-568

VIKENDI, APARTMAJI

ODDAM

1 - 5 vstopnic, za ceno 42 EUR/dan, Terme Olimija, kopanje neomejeno, tel.: 04/20-46-874, 030/619-628

APARTMA v Metajni na Pagu, s pogledom na morje, za 2 + 1 ter za 4 osebe, tel.: 00385/917-301-720

POSESTI

PRODAM

PODČETRTEK center, prodam gradbeni parceli, velikosti 800 in 1.000 m², cena 48 EUR/m², tel.: 041/619-568

NA LEPI razgledni točki - travnik 5788 m², sadovnjak 583 m², oboje 5 EUR/m², Žigantja vas, Tržič, tel.: 04/23-24-369

V HRAŠAH pri Lescah prodam travnik v izmeri 1 ha, tel.: 041/676-039

KUPIM

GRADBENO zemljišče v okolici Kranja, tel.: 041/361-100

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteks na Savski cesti 34 Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikosti od 80 do 500 m². Cena 2,95 EUR/m² mesečno, tel.: 041/426-898

MOTORNJA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

CITROËN Berlingo 1.6 HDI, letnik 2009, svet. sive kovinske barve, odlično ohranjen, tel.: 041/816-528

LAND ROVER Freelander 2.0 diesel, letnik 2001, rdeče barve, odlično ohranjen, 3.600 EUR, tel.: 041/816-528

MERCEDES razred A, letnik 2001, lepo ohranjen, tel.: 04/59-63-998, 041/469-738

OPEL Astra 1.6 16 V, letnik 2008, 5 vrat, črne barve, prevoženo 80.000 km, tel.: 031/387-397

SUZUKI Yimny, odlično ohranjen, letnik 2007, bež barve, 49.000 km, 8.400 EUR, tel.: 04/25-26-860, 041/816-528

ZASTAVA 101 GTL 65, rdeče barve, starodobnik, letnik 1984, s certifikatom, tel.: 031/360-536

MOTORNJA KOLESA

PRODAM

SKUTER Kymco agility 50, cena po dogovoru, letnik 2008, tel.: 040/795-958

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

GUME in platišča za različne avte, akumulatorji različnih moči, rabljeni - preizkušeni, tel.: 041/722-625

VLEČNE kluke, montaža in vpis, Boris Drole s.p., Zg. Bitnje 312, Zabnica, tel.: 041/896-134

KUPIM

CITROËN vozila za dele, brezplačen odvoz, tel.: 04/50-50-502, 041/632-593

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

AVTOMOBILI, celi ali poškodovani, lahko tudi z okvaro motorja, od let. 1997 dalje, tel.: 051/657-607, Marjan

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje, plačilo z gotovino, tel.: 040/325-128

STROJI IN ORODJA

PRODAM

KIPARSKI voz - 390 EUR, grafično prešo - 390 EUR, modelirno ploščo - 90 EUR, tel.: 070/701-962

KUPIM

ENOFAZNI, elektromotor 2 KW, tel.: 031/247-064

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

KOSTANJEVE prizme, 10 cm, tel.: 041/361-100

KUPIM

ODKUP hlodovine iglavcev in listavcev - vseh kvaliteten razredov (kompletne količine, tudi celulozni les). Nudimo konkurenčno ceno, zanesljivo plačilo, poštno izmere. Alojz Cugmajster s.p., C. v Železnik 8, Loče, tel.: 031/679-258

STREŠNO opeko Špičak, tel.: 04/57-41-143

PODARIM

STREŠNO opeko Filc, tel.: 051/340-080

KURIVO

PRODAM

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/718-019

BUKOVA drva, cena 55 EUR, mešana drva, cena 40 EUR, možnost razreza in dostave, tel.: 040/338-719

BUKOVA in brezova drva, cena po dogovoru, tel.: 040/491-714

KVALITETNA bukova in gabrova drva, cena 55 EUR, brezplačna dostava, tel.: 040/992-482

ŽAMANOVE butare, tel.: 04/51-88-166, 031/344-159

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

SEDEŽNO garnituro v obliki črke U. Stara je 2 leti, je iz trpežnega materiala, sive barve, vzmetena z pralnimi prevlekami, cena 400 EUR, tel.: 041/728-142

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

KOMBINIRANO peč za ogrevanje na trda goriva in olje z gorilcem, tel.: 041/680-941

PLINSKO peč Vitodens 333, tip WS3A 6.6 do 26.0 KW, Viessman, tel.: 051/855-660

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

MALO rabljeno žensko kolo, rdeče barve, cena 50 EUR, tel.: 040/885-739

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

LEKSIKON spolnosti z anonimno anketo med ženskami, s fotografijami, tel.: 041/995-813

EKOVIT d.o.o. Mengeš, Na gmajni 17a

KONEC KURILNE SEZONE je najprimernejši čas za prenovo ogrevanja!

- vrhunске toplotne črpalke ECOTERM
- prenova obstoječega ogrevanja - do 75% nižji stroški na ogrevalno sezono
- celovita rešitev za novogradnjo

subvencija EKOSklada, ugodno kreditiranje

041 460 380 | info@ekovit.si | www.ekovit.si

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

UMETNIŠKE slike, pokrajine po izbiri, možen ogled, po ugodni ceni, tel.: 051/476-234

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

SONČNA očala tudi z vašo dioptrijo v Optiki Aleksandra, Qlandia Kranj in Kamnik ter Center Interspar Vič. www.optika.si, tel. 04 234 234 2.

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

LABRADORCE zdravih delovnih staršev (psica - tekma po krvni sledi, pes - reševalac) z odlično telesno in delovno oceno. Lastna vzreja že več kot dvajset let, cena 600 EUR, tel.: 041/657-175.

PODARIM

2 MLADA kužka, tel.: 031/309-694

STERILIZIRANO muco, navajeno živeti zunaj, tel.: 031/865-859

VISOKO rasle temno vijolične georgine - dalje, ne pošiljam, tel.: 04/53-31-241

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

4 VRETENSKI pajek Daros, širine 3.4 m, tel.: 041/285-856

HIDRAVLIČNI cepilniki drv, 13, 17, 21 in 25 ton ter transportni trakovi za transport drv in senenih bal. Kozina Kranj, d.o.o., Pintarjeva ul. 5, Kranj, tel.: 041/652-285

KMETOVALCI: obračalni sistemi Sip 220 in ostali tipi, akumulatorji 12 V 100 Ah, 12 V 150 Ah, ugodno v Agroizbiri Kranj, d. o. o., Smladniska c. 17, Kranj, Čirče, tel.: 04/23-24-802

SILOREZNIKO Epple 900 z nizkim koritom, z elektromotorjem ali brez, tel.: 041/986-986

STROJ za pranje krompirja in prvo verigo za kombajn Grimme SE-70-20, ugodno, tel.: 031/890-363

KUPIM

NAKLADALKO za seno Sip od 16 - 22 m³ in obračalnik, tel.: 04/25-23-018

NAKLADALKO za seno Sip, lahko neizpravno, tel.: 031/220-731

TRAKTOR in trosilec, lahko v okvari, tel.: 031/500-933

TRAKTOR Zetor, IMT, Store ter ostale traktorje, dobro plačilo, tel.: 051/203-387

TRAKTOR Deutz, Zetor, IMT, Ursus, Tomo Vinkovič, lahko v slabšem stanju in brez dokumentov, tel.: 070/410-588

TRAKTOR Zetor, IMT, Deutz, Ursus ali podobno ter kiper prikolico Tehnostroj, tel.: 051/639-777

PRIDELKI

PRODAM

1 NAKLADALKO sena, prve košnje, v razsutem stanju, tel.: 041/390-431

BELO vino laški rizling in rdeče mešano, cena ugodna, tel.: 04/20-45-165, 070/611-847

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 10. maja 2013, je bilo podjetje **Avtohiša Vrtač, d. o. o.**, iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci so: 1. nagrado: vikend uporabo - TEST VW TOURANA, prejme **Marijana Brezar**, Zg. Besnica; 2. nagrado: enodnevno uporabo - TEST CADDYJA, prejme **Jože Bešter**, Škofja Loka; 3. nagrado: poklanja Gorenjski glas, prejme **Urška Štefe**, Kranj. Nagrajencem prisrčno čestitamo.

LOTO

Rezultati 41. kroga - 22. maja 2013
1, 5, 16, 26, 31, 36, 38 in 20

Lotkob **2 3 3 2 3 7**

Loto PLUS: **6, 10, 17, 25, 28, 36, 37 in 20**

Sklad 42. kroga za Sedmico: **870.000 EUR**

Sklad 42. kroga za Lotka: **395.000 EUR**

Sklad 42. kroga za PLUS: **370.000 EUR**

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek - do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek**

IŠČEM DELO - vsakodnevno varstvo otroka na svojem domu v Dupljah in čiščenje vašega doma, tel.: 040/747-734 13002030

IŠČEM DELO - čiščenje vašega doma, gospodinjstva dela, pomoč v kuhinji v Kranju, tel.: 031/820-601 13002052

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 13001738

ADAPTACIJE, novogradnje od temelja do strehe. Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 13001743

ADAPTACIJE, novogradnje, od temeljev do strehe, notranji ometi, fasade, betonske in kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom. Babič Miloš s.p., Hraše 24, Lesce, tel.: 041/622-946 13001232

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 13001621

ADAPTACIJE hiš, kopalnic, stanovanj. Beljenje sten, fasad, zidarska, gradbena, elektro, vodovodna krovsko kleparska dela, ugodno. Brezobrestni kredit do 3 let, tel.: 031/879-739, www.komplet-plus.si 13001746

BARVANJE stanovanj, fasad, napuščev, mozaik, pleskanje oken in vrat ter steklarska dela. Steklo Bahor, d.o.o., Kašeljška c. 46/d, Ljubljana, tel.: 041/865-539 13002010

BARVANJE napuščev in fasad ter vsa notranja slikopleskarska dela vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 13002066

DELAMO vsa zidarska dela, notranje omete in fasade z našim ali vašim materialom, Arjaniti, d. o. o., Žabnica 47, Žabnica, tel.: 041/288-473 13001745

EKOCLEAN, d.o.o., Podljudel 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, tel.: 041/989-987 13001741

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 13001737

GALERIJA Farzad, Gornji trg 12, Ljubljana - strokovno čiščenje in popravilo vseh preprog. Brezplačni prevzem in dostava. 059/19-14-10, www.perzijskepreproge.si 13001760

IZVAJAM vsa gradbena dela, fasade, omete,... Sopaj, d.o.o., Sr. Bitnje 31, Žabnica, tel.: 041/583-009 13002031

NUDIMO vrtanje dimnikov, vstavitve nerjavečih tuljav, zidanje novih, popravila starih dimnikov, menjava dimnih obrob in dimnih kap. Panro, d. o. o., Ljubljanska c. 80, Domžale, tel.: 031/520-603 13001900

POSEK in spravilo lesa možnost odkupa na panju, na območju Gorenjske M-LES, Matej Urh, s. p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-613 13001729

PROJEKTIRANJE - izdelava načrtov hiš, gospodarskih, poslovnih objektov. Anton Strniša s.p., Gabrovec 1A, 3241 Podplat, tel.: 03/81-04-182., 031/393-560 13001747

PSIHOTERAPEVTSKO svetovanje in sprostivne tehnike, tel.: 031/318-486, www.teloinspsiha.si 13002107

VSA gradbena dela, adaptacije, fasade, notr. ometi. Sopaj Agim s.p., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/589-597 13002032

ZAKLJUČNA vzdrževalna dela stanovanjskih in drugih objektov. Adaptacije, suha montaža, pleskanje, čiščenje, prevozi in ostalo. Slavko Markotič, s. p., Suška c. 28, Šk. Loka, tel.: 0590/20-722, 041/806-751 13001740

IŠČEM

IŠČEMO gospo iz okolice Cerkeļ za popoldansko varstvo 21-mesečne deklice, tel.: 040/979-594 13002073

IZOBRAŽEVANJE

NUDIM

MATEMATIKO in fiziko inštruiram za gimnazije in srednje strokovne šole, MA - FI, Marko Kralj s.p., Dražgoška ul. 3, Kranj, tel.: 040/381-295 13001786

ZASEBNI STIKI

ŽIVI ŽIVLJENJE! Za vse vrste zvez in stikov agencija s 14-letnimi izkušnjami. Kocka 7, d.o.o., Na hribih 40, Tolmin, tel.: 031/712-987 13001412

OBVESTILA

ČIŠČENJE in razrez cistern, prečrpavanje, filtracija in prevoz kurilnega olja. Ekol, d. o. o., Laze 18 a, Kranj, tel.: 04/25-19-922 13001559

RAZNO

PRODAM

200 LIT. inox cisterne za vino, sok... nova, cena 120 EUR, tel.: 041/728-142 13002098

NASTAVLJIVE rolerje št. 34 - 37 in sintesizer na 8 oktav, tel.: 04/51-25-264, 031/377-016 13002050

PRENOSNO klimo in razvlažilec zraka z daljincem, rabljena 1 mesec, tel.: 041/696-985 13002105

ROČNI voz »kimpež« na kolesih z zračnico, odlično ohranjen, tel.: 04/20-41-345, 040/934-499 13002106

UTEŽI za tehtnico, tel.: 04/51-88-166, 031/344-159 13002083

ZLOŽLJIVO, železno, novo posteljo, cena 35 EUR in jeklenko za plin, cena 10 EUR, tel.: 040/885-739 13002039

IŠČEM

IŠČEM osebo z znanjem nemškega jezika - pogovorno, tel.: 031/255-452 13002093

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
(S. Gregorčič)*

V SPOMIN

Minilo je leto, odkar te ni več med nami

SREČO STARE

Iskrena hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu, mu prižgete svečo in se ga spominjate. Pogrešamo te.

Tvoji najbližji
Luže, Komenda, maj 2013

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
a v naših srcih
za vedno boš ostal.*

ZAHVALA

V 41. letu starosti je za vedno odpotoval

TOMAŽ SOVINČ

Ob boleči izgubi dragega očija, sina, brata, svaka in strica Tomaža z Godešiča se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in vodstvu podjetja Knaufinsulation, KS Godešič, kolektivu LTH Ulitki, motoristom, Občinskemu odboru Šk. Loka, SDS, in znanecem za izrečeno sožalja, tolažilne besede, podarjeno cvetje, sveče in pomoč, ki ste nam jo ponudili. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnje potovanje. Posebna zahvala pogrebni službi Loške komunale in župniku Matjažu Zupanu za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: hčerka Ema, ati in mami, sestra Mateja z družino Godešič, Sp. Bitnje

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 84. letu starosti zapustila

ANGELCA MARKUN

roj. Ribnikar, z Visokega

Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala vsem duhovnikom, pevcem in pogrebni službi Navček za res lep in spoštljiv obred. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Žalujoci vsi njeni
Visoko, 14. maja 2013

Pogrebne in pokopališke storitve

Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561. Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Zapustil nas je naš dragi oče, dedek, mož

VINKO RESNIK

1932-2013

Pokojnika smo v najožjem družinskem krogu pokopali v četrtek, 16. maja 2013, na kranjskem pokopališču.

Žalujoci vsi njegovi
Milje, 13. maja 2013

OSMRNICA

Na moji poti ni več postaj,
samo še ena je in tam ostanem.
Vso pot premišljam, kakšen je ta kraj
tako je daleč in tako na samem.

Dotrpela je moja mama

TEREZIJA AVBELJ

Od nje se bomo poslovili jutri, v soboto, 25. maja 2013, ob 13.30 na Mestnem pokopališču v Kranju. Na dan pogreba bo žara od 9. ure dalje v tamkajšnji mrliški vežici.

Njena Mirjana

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je nepričakovano zapustila draga žena, sestra, teta in sestrična

ANI KOŠNJEK

roj. Pivk, iz Srednje vasi pri Šenčurju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste mi v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Še posebna hvala g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, pogrebni službi Navček, sorodnikom, dobrim sosedom, vaščanom in prijateljem. Ohranite jo v lepem spominu!

Žalujoci mož Peter

ZAHVALA

V 87. letu smo pospremili k večnemu počitku

MARTINA LIKOZARJA

p. d. Soršeka iz Predoselj 48

Zahvaljujemo se Domu starejših občanov Preddvor za oskrbo, vsem sorodnikom in znanecem za izrečeno sožalja, podarjeno cvetje in sveče, g. župniku Janezu Jenku za slovesno opravljen pogrebni obred, predoškimi gasilcem za zadnje spremstvo in slovo, g. Srečku Jermanu za vodenje pogreba, gospe Veri Mubi za zaključne molitve, pogrebni službi Navček, g. Andreju Bitencu in g. Lojzetu Sajevcu za poslovilne besede, pevcem iz Predoselj za ubrano petje, predoškimi pritrkovalcem za zvonjenje in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Vsem iskrena hvala.

Njegovi

ANKETA

Javni promet
dobra izbira

MATEJA RANT

Prednost za vse so naslovili nacionalno ozaveščevalno kampanjo, s katero želi ministrstvo za infrastrukturo in prostor predstaviti prednosti javnega potniškega prometa. Javni promet, poudarjajo, je zanesljiv, varen, dostopen in okolju prijaznejši.

Foto: Gorazd Kavčič

Klavdija Mezek, Kranj:

»V šolo in nazaj se vozim z avtobusom, saj niti še nimam voznškega izpita. Javni promet se mi zdi dobra izbira, saj tako nimaš težav z iskanjem parkirnega mesta.«

Petra Simona Čenčur:

»Z avtobusom grem ponavadi v Ljubljano, da odpadejo težave s parkiranjem. V Kranju pa bi morali biti avtobusi manjši in voziti bolj pogosto, tudi do nakupovalnih centrov.«

Silva Jenko, Britof:

»Včasih sem se z avtobusom vozila v službo, ker je bilo enostavno in poceni. Tudi danes bi večkrat uporabljala javni promet, če bi bile boljše povezave.«

Nika Rožej, Kranj:

»Javni promet je gotovo boljše izbira v primerjavi z lastnim prevozom, še raje pa grem peš, če ni predaleč. Nazadnje sem se z avtobusom peljala na obletnico mature v Ljubljano.«

Dejan Jovič, Kranj:

»Javnega prevoza ne uporabljam, saj z lastnim avtom prihranim pri času. Vožnja z vlakom bi bila mogoče cenejša, pri avtobusu pa se ne splača ne časovno ne cenovno.«

Ljubiša potrebuje nov voziček

Novega invalidskega vozička zaradi skromne invalidske pokojnine in invalidnine Ljubiša Vasilič ne zmore kupiti, star voziček je dotrajan. Obrnil se je na Območno združenje Rdečega križa Kranj in prosi za pomoč dobre ljudi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Ljubiša Vasilič je 39-letni Kranjčan, ki ga je bolezen prikovala na invalidski voziček. Že leta 2006 so mu zaradi hude oblike gangrene amputirali del stopala na levi nogi, bolezen se je še stopnjevala, od leta 2008 ima obe nogi amputirani podkolensko.

Ljubiša Vasilič je končal srednjo gostinsko šolo, delal, želel nadaljevati šolanje, a mu je splet okoliščin, predvsem pa bolezen, korenito spremenil načrte. Prvi simptomi boleznii so se začeli v začetku devetdesetih let. Diagnoze mu zdravniki dolgo časa niso postavili, tudi izvidi, kot je raven sladkorja v krvi, holesterol, so bili dolgo časa v redu.

»Med služenjem vojaškega roka sem imel tako zatečene noge, da vojaških čevljev nisem mogel več obuti. Bolečine so bile neznosne, kot bi bos stal na mravljišču. Iz vojske sem bil po devetih dneh odpuščen,« je Ljubiša Vasilič pred nekaj dnevi pripovedoval v domačem okolju. Živi skupaj z mamo Radmilo v stanovanjskem bloku na Planini.

Od leve: sekretarka OZ Rdečega križa Kranj Milka Miklavčič, Ljubiša Vasilič z mamo Radmilo / Foto: Tina Dokl

Njegova invalidska pokojnina znaša 260 evrov na mesec, 63 evrov na mesec prejme za invalidnino, nekaj dobi za dodatek za tujo nego in pomoč, kar vse skupaj zneso 430 evrov na mesec. Na ta znesek dobi še varstveni dodatek, za katerega pa pravi, da ga bo jeseni, ko bi ga moral obnoviti,

zaradi vsesplošne krize v državi zagotovo izgubil. Njegova mama je po 34 letih delovne dobe ostala brez službe, dobi 348 evrov na mesec, a se ji ta pomoč iz Zavoda za zaposlovanje izteče julija letos. »Še tudi ko sem imela redno zaposlitev in sem prejemale 504 evre plače na mesec, mi banka kredita

za nov invalidski voziček za sina ni odobrila,« je povedala mama Radmila.

Invalidski voziček, ki ga je plačala zdravstvena zavarovalnica in je najosnovnejši model, je dotrajan in se kviri. »Samo zamenjava enega kolesa na vozičku me stane 234 evrov,« je ponazoril Vasilič, ki večino dni, tudi zaradi dotrajane vozička preživi za štirimi stenami v stanovanju, za računalnikom. Za pomoč se je obrnil na Območno združenje Rdečega križa Kranj, kjer so pridobili predračun za nov voziček, ki bi stal približno tri tisoč evrov. Ta bi bil še vedno dokaj osnoven model, vendar pa bolj funkcionalen in precej lažji od sedanjega, saj novi tehta le devet kilogramov. »Edino moje roke so še tiste, s katerimi lahko pogonjam voziček,« je še dejal Ljubiša Vasilič, ki prosi za pomoč. Če še zmorete kak prispevek v času gospodarske krize, ga lahko nakažete na transakcijski račun Območnega združenja Rdečega križa Kranj 07000-0000100776, s sklicem na 00 22052013, in namenom: humanitarna pomoč za Ljubišo Vasiliča.

alping PRODAJA IN POLAGANJE LAMINATOV
Tudi na manjših površinah

Pokličite nas in naročite: M: 031 43 71 66 E: info@alping.si

Ivankin 103. rojstni dan

MARJANA AHAČIČ

Mojstrana – Ivanka Ažman se je kot Kramarjeva rodila na Jesenicah 1. maja daljnjega leta 1910. Še zdaj ponosno pove, da je bila v mladosti bistro dekle. »Pred časom sem enem od vnukov pokazala spričevalo. Same najboljše ocene so bile v njem! Tri leta sem bila pri računstvu najboljša. Na koncu piše, da sem sposobna za nadaljnje šolanje ... A kaj, ko za to pri nas ni bilo denarja.« Pa zaradi tega ni zagrenjena. Pravi,

da ji posebej v zadnjih desetletjih ni nič hudega. Še vedno živi sama, otroka z družinami pa jo redno obiskujeta in skrbita zanjo. Pravita, da ni zahtevna. Za večerjo rada poje kruh in popije belo kavo, kaj malega ima za kosilo. Če je lepo vreme, se sprehodi za hišo. Čeprav zaradi let slabše sliši, je najbolj vesela, če kdo pride na obisk. Tako se je v sredo posebej razveselila župana Jureta Žerjave, ki je s šopkom zdaj že tradicionalno prišel voščiti najstarejši občanki Kranjske Gore.

vremenska napoved

Danes bo oblačno s pogostimi padavinami. Ohladilo se bo, meja sneženja se bo spustila na okoli 1000 mnnv. Jutri in v nedeljo bo pretežno oblačno s plohami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

6/13 °C

SOBOTA

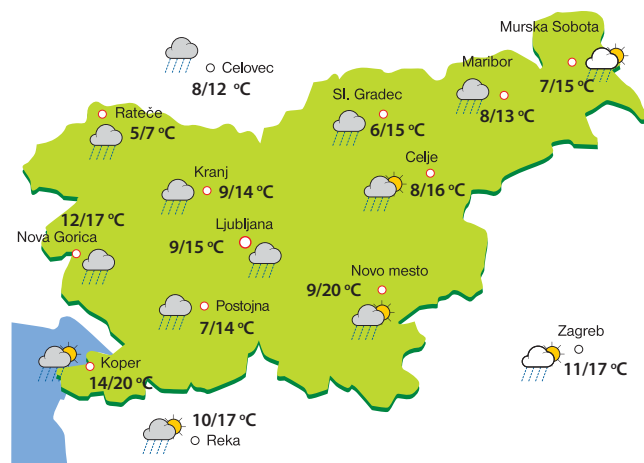

5/17 °C

NEDELJA

7/15 °C

DOJ KAA POMERJANO
RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Sritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2023-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

GORENJSKI MEČASRČEK

www.radio-kranj.si